

Dopravní řád

pro železnice království
a zemí na říšské radě
zastoupených.

V Brně 1911.

Obchodnická tiskárna v Brně, s. s. o. r. v Blansku. - Nákladem
Obchodnické jednoty.

I.

Ustanovení úvodní.

§ 1.

Obvod platnosti.

Dopravní řád (zkratka: ž. d. ř.) platí na všech veřejné dopravě sloužících železnicích království a zemí na říšské radě zastoupených. Pro dopravu mezinárodní platí jen potud, pokud tato není upravena zvláštními předpisy.

§ 2.

Ustanovení prováděcí. Odchytky. Prozatímné nebo přechodné změny.

(1) Ustanovení prováděcí mohou býti železnicí vydávána se schválením úřadu dozorčího.

(2) Dozorčí úřad může, přihlížeje ke zvláštním poměrům, schváliti odchytky pro jednotlivé železniční trati, stanice, vozidla, vlaky nebo druhy vlaků, jakož i pro určité způsoby výpravní.

(3) Mají-li taková ustanovení prováděcí a odchylná nabýti platnosti, musí býti pojata

v tarif. I schválení jejich musí býti z tarifu zřejmo.

(4) Prozatímně nebo přechodné změny jednotlivých předpisů tohoto řádu mohou býti dozorčím úřadem nařízeny buď všeobecně, nebo toliko pro určité železniční trati nebo dopravní vztahy. Taková nařízení musí býti uveřejněna.

II.

Ustanovení všeobecná.

§ 3.

Povinnost k přepravě.

(1) Přepravu nelze odepřítí,

1. vyhoví-li se platným podmínkám přepravním a ostatním všeobecným nařízením železnice;

2. není-li přeprava zakázána zákonnými předpisy nebo z důvodů veřejného pořádku;

3. jest-li přeprava možná pravidelnými prostředky přepravními;

4. nezabraňují-li přepravě okolnosti, jež dlužno považovati za vyšší moc.

(2) Předměty, jež vzhledem k zařízením nebo provozu zúčastněných drah nehodí se k přepravě, není železnice povinna k přepravě přijímati.

(3) Předměty, k jichž nakládání a skládání zapotřebí jest zvláštních zařízení, jest železnice povinna přijímati toliko na takových

stanicích a do takových stanic, kde ta zařízení jsou.

§4.

Vlaky.

(1) Přepravě slouží vlaky jezdící pravidelně podle určitého jízdního řádu a vlaky vypravované dle potřeby.

(2) Zvláštní jízdy na objednávku vykonává železnice dle svého volného uvážení.

§ 5.

Železnice ručí za své lidi.

Železnice ručí za své lidi a za jiné osoby, jichž k výkonu přepravy používá.

§ 6.

Tarify.

(1) Železnice jest povinna sestaviti tarify, z nichž jsou patrna všechna pro přepravní smlouvu rozhodná ustanovení, ceny přepravní a poplatky. Mají-li tarify platiti, musí býti uveřejněny. Budiž jich použito vůči každému stejným způsobem, splní-li podmínky v nich obsažené.

(2) Ceny přepravní musí býti stanoveny obnosem.

(3) Zvýšení tarifů nebo jiná stížení podmínek přepravních nabývají platnosti nejdříve dva měsíce po vyhlášení, nebyl-li tarif zaveden toliko na určitou dobu.

§ 7.

Stížnosti.

(1) Stížnosti lze podati ústně nebo písemně.

(2) Stížnosti budtež co nejdříve zodpověděny.

§ 8.

Rozpory.

Spory mezi obecnstvem a zřízenci rozhoduje na stanicích dozorcí úředník za jízdy pak vlakovůdce.

§ 9.

Platidla.

Kde jest toho zapotřebí, budtež mimo zákonná platidla přijímány též zlaté a stříbrné peníze, jež v sousedních zemích mají zákonný kurs. Kurs, dle něhož se peníze přijímají, budiž železnicí určován a ve výpravnách vývesky u pokladny uveřejňován.

III.

Přeprava osob.

§ 10.

Jízdní řády.

Jízdní řády budtež, než nabudou platnosti, uveřejněny a včas na stanicích vyvěšeny. Z nich musí býti zřejmý druh vlaku, třídy vozů a doby odjezdu, u větších stanic přestupních a konečných také doby příjezdu vlaků jakož i důležitější připojení vlaků. Vy-

věšené jízdny řády vlastního obvodu správního musí býti tištěny na papíře světlolžlutém, řády pak ostatních tuzemských správ železničních na papíře bílém. Jízdní řády, jež pozbyly platnosti, buďtež ihned odstraněny.

§ 11.

Osoby z přepravy vyloučené nebo toliko podmínečně připuštěné.

(1) Kdo předepsaného pořádku nešetří, příkazům zřízenců se vzpírá nebo neslušně se chová, zvláště kdo jest opilý, může býti z přepravy vyloučen.

(2) Osoby, které by pro nemoc nebo z jiných důvodů spolecestujícím byly na potíž, buďtež z přepravy vyloučeny, nemůže-li jim býti vykázán zvláštní oddíl. Jízdné a dovozné za zavazadla budiž jim vráceno po srážce obnosu za projetou trať.

(3) Morem stížené není dovoleno přepravovati. Malomocní (nemocní leprou), nemocní cholerou (asijskou), hlavničkou osutinovou (tyfem skvrnitým), žlutou zimnicí nebo neštovicemi nebo osoby z takové nemoci podezřelé smějí býti toliko tehdy přepravovány, ověří-li úřední lékař, pro nástupní stanici příslušný, přípustnost přepravy. Malomocní nebo z té nemoci podezřelí buďtež přepravováni v uzavřeném oddílu se zvláštním záchodem, ostatní zde uvedené osoby ve zvláštním voze.

(4) Nemocní tyfem střevním, difterií, úplavicí, spálou, osypkami, dusivým kašlem nebo

zánětem průšnic budtež přepravování v uzavřeném oddílu se zvláštním záchodem. Jest-li někdo z takové nemoci podezřelý, může železnice žádati, aby bylo předloženo lékařské vysvědčení, z něhož je druh nemoci zřejmý.

(5) Za zvláštní vůz nebo oddíl vozový dlužno zaplatiti poplatek podle tarifu.

(6) Ohledně vydání zavazadel srv. § 34., odst. (4) a (5).

§ 12.

Jízdné. Sleva pro děti.

(1) Na každé stanici budiž vyvěšen nebo vyložen výtah z tarifu, který obsahuje ceny prodejných tam jízdních lístků.

(2) Děti až do dokonalého čtvrtého roku budtež přepravovány zdarma, nežádá-li se pro ně zvláštního místa. Děti od dokonaného čtvrtého až do dokonaného desátého roku, jakož i děti mladší, pro něž se žádá zvláštní místo, budtež přepravovány za ceny snížené.

§ 13.

Jízdní lístky.

(1) Cestující musí si opatřiti před nastoupením jízdní lístek; tarif může připouštěti výjimky.

(2) Jízdní lístek musí obsahovati trať, druh vlaku, třídu vozu a jízdné.

(3) Doba platnosti musí býti v tarifu stanovena.

§ 14.

Vydávání jízdních lístků.

(1) Výdejny jízdních lístků budtež otevřeny na stanicích se slabší dopravou nejméně půl hodiny, na stanicích se silnější dopravou nejméně hodinu před dobou odjezdu.

(2) Pět minut před dobou odjezdu vlaku pomine nárok na vydání jízdního lístku.

(3) Železnice může žádati, aby bylo jízdné zaplaceno odpočítané.

§ 15.

Objednání celých oddílů nebo jednotlivých míst předem.

(1) Cestujícím budtež na jejich požádání přenechány celé oddíly za tarifní cenu, nebrání-li tomu žádné ohledy provozní nebo dopravní. Objednávku nutno učiniti nejméně 30 minut před dobou odjezdu.

(2) Za oddíl dlužno zaplatiti nejvýše tolik jízdních lístků, mnoho-li obsahuje míst. Do oddílu nesmí býti pojato více osob, než bylo jízdních lístků zaplaceno.

(3) Objednané oddíly musí býti náležitým nápisem označeny.

(4) Zda-li pro jednotlivé vlaky lze objednatí určitá místa, budiž v tarifu stanoveno.

§ 16.

Kontrola jízdních lístků. Přirážky k jízdnému. Vstupenky do nástupišť (na perron).

(1) Jízdní lístek budiž na požádání při vstupu do čekárny, při vkročení nebo při opouštění nástupiště, při vstupu do vozu, jakož i kdykoliv za jízdy ukázán a podle zařízení platných pro poslední jízdní trať krátce před skončením nebo po ukončení jízdy odevzdán.

(2) Cestující, jenž platným lístkem jízdním se nemůže vykáhati, musí zaplatiti za trať jím projetou, nelze-li však stanici nástupní ihned přesně zjistiti, za celou trať vlakem projetou dvounásobné jízdné, nejméně však 6 K. Týž obnos budiž také zaplacen, když se vlak ještě nerozjel. Kdo průvodčím nebo vlakovůdci bez vyzvání ohlásí, že si jízdního lístku nemohl opatřiti, má zaplatiti přirážku v obnosu 1 K k tarifní ceně, nikoli však více, než-li dvounásobné jízdné.

(3) Cestující, který okamžitě zaplacení odepře, může býti z jízdy vyloučen. Vyloučený nemá nároku na to, aby mu jeho zavazadla byla vydána na jiné stanici než na stanici určení.

(4) Na stanicích s uzavřeným nástupištěm musí si ten, kdo nemá platného lístku jízdního, opatřiti před vstupem do uzavřených částí stanice vstupenku do nástupiště. Lístek

ten budiž při vstupu ukázán a při odchodu z uzavřených částí odevzdán. Kdo vstoupí do uzavřených částí stanice bez platného průkazu, jest povinen zaplatiti 1 K.

(5) Kdo ve vlaku k odjezdu připravenému usedne, aniž má v úmyslu jím jeti, jest povinen zaplatiti 6 K.

(6) Železnicím jest zůstaveno, se schválením dozorčího úřadu jednotně ustanoviti tarifem ony případy, v nichž z důvodů slušnosti upouštějí zcela nebo z části od vybírání obnosů v odst. (2), (4) a (5) označených.

(7) Ve všech případech, kdy doplatek byl zaplacen, budiž vydána stvrzenka.

§ 17.

Čekárny.

(1) Čekárny budtež otevřeny nejméně hodinu před dobou odjezdu vlaku.

(2) Na stanicích přestupních jest přibylým cestujícím dovoleno prodlévati až do odjezdu svého vlaku v čekárně oné dráhy, po které hodlají v jízdě pokračovati. Nemohou však požadovati, aby čekárna k vůli nim v době mezi 11. hodinou večerní a 6. hodinou ranní zůstala otevřena. Toliko tehdy, je-li doba mezi příjezdem posledního a odjezdem prvního vlaku kratší čtyř hodin, musí na stanicích přestupních nebo na stanicích, v nichž zůstanou vlaky přes noc státi, čekárny býti otevřeny pro přibylé cestující, kteří hodlají v cestě pokračovati.

(3) Osobám v § 11. uvedeným může býti pobyt v čekárnách *zakázán*.

(4) Kouřiti v čekárnách může býti *zakázáno*.

§ 18.

Oddíly pro ženy a nekuřáky.

(1) V každém vlaku musí býti alespoň po jednom ženském oddílu druhé a třetí třídy, pokud vlak má tři neb více oddílů té které třídy.

(2) Do ženských oddílů nesmějí býti pouštěni muži, i když to dovolí ženy v oddílu jedoucí. Chlapce až do dokonaného desátého roku jest dovoleno bráti sebou.

(3) V první třídě vozové smí se kouřiti toliko se svolením všech cestujících téhož oddílu, pokud nejsou zařízeny zvláštní oddíly pro kuřáky a nekuřáky. Ve vlcích, které mají oddíly druhé a třetí třídy, musí býti oddíly pro nekuřáky v druhé třídě, a pokud toho soustava vozů dovoluje, i v třídě třetí. V ostatních oddílech těchto tříd a ve třídě čtvrté jest dovoleno kouřiti, pokud nejsou zařízeny také pro čtvrtou třídu oddíly pro nekuřáky.

(4) Oddíly pro nekuřáky a pro ženy budtež náležitým nápisem označeny.

(5) V oddílech pro nekuřáky a pro ženy není dovoleno kouřiti ani se svolením spoucestujících, rovněž nesmí nikdo do těchto oddílů vstoupiti s hořícím doutníkem, cigaretou nebo dýmkou.

(6) Ve vlacích, v nichž není vozů s uzavřenými oddíly, budiž dle možnosti postaráno o oddělené umístění nekuřáků i žen.

§ 19.

Vstupování do vozu a poukazování míst.

(1) Na větších stanicích budiž vyzvání k vstupování do vozů v čekárnách vyvoláváno.

(2) Zřízenci jsou oprávněni a na požádání povinni vykáhati cestujícím místa.

(3) Cestující přibylí s přímými lístky jízdními mají přednost před nově přistupujícími.

(4) Nastoupiv do vlaku smí cestující pro sebe a pro každou s ním cestující osobu vyhraditi si o jednom místě. Kdo své místo opustí, aniž si ho obloží, ztrácí nároku na ně. [Srv. však § 15., odst. (4)].

§ 20.

Zpětvzetí a výměna jízdních lístků.

(1) Cestující má jen tehdy nárok na přepravu v oné třídě vozové, pro kterou zní jeho jízdni lístek, může-li mu býti vykáháno místo v této třídě. Nedostalo-li se mu místa ani tam, ani — alespoň dočasně — ve vyšší třídě, může žádati, aby byl přepraven v třídě nižší, v níž jsou místa ještě volná, a aby mu byl vrácen rozdíl ceny; může též od jízdy upustiti a žádati vrácení jízdneho jakož i dovozného za zavazadla. Náhrada mu žádná nepřisluší.

(2) Na stanici nástupní smí cestující až do 5 minut před dobou odjezdu vlaku svůj jízdní lístek, nebyl-li ještě propíchnut nebo jest-li prokázáno, že ho bylo užito toliko ke vstupu do nástupiště, vyměnit za lístek jiný, při čemž se vyrovná rozdíl v ceně.

(3) Pro jednotlivé části trati může být použito, zaplatí-li se tarifní příplatek, třídy vyšší nebo vlaku s vyššími cenami jízdními, pokud tarif nestanoví jinak.

§ 21.

Odjezd. Zmeškání odjezdu cestujícím.

(1) Jakmile bylo dáno znamení k odjezdu, nesmí být nikdo k jízdě připuštěn.

(2) Kdo odjezd zmeškal, nemá nároku na vrácení jízdného nebo na nějakou náhradu,

(3) Chce-li použití některého pozdějšího vlaku, pro který jeho jízdní lístek neplatí za všech okolností, musí jej předložit neprodleně úředníku dozorčímu, který na lístku potvrdí, že platí pro zvolený vlak. Tím se doba platnosti jízdních lístků neprodlužuje. Užije-li se vlaku s vyššími nebo nižšími cenami jízdními, budiž rozdíl v ceně vyrovnán.

(4) Ohledně vrácení zavazadel [odst. (2) platí obdobně předpisy § 34., odst. (4) a (5).

§ 22.

Otevírání oken.

Toliko se souhlasem všech v témž oddílu cestujících osob smějí být okna na obou

stranách vozu současně otevřena. Jinak rozhoduje průvodčí vlaku, nemohou-li se cestující o otevření a zavření oken dohodnouti.

§ 23,

Poškození vozidel nebo předmětů výstrojných.

Útraty vzešlé poškozením nebo znečištěním vozidel aneb jejich výstroje budtež nahrazeny. Železnice může žádati okamžitého zaplacení nebo složení jistoty. Stanovila-li železnice pro takové případy pevné sazby, budiž náhrada podle nich vyměřena.

§ 24.

Řízení na stanicích mezilehlých.

Zastavení na širé trati.

(1) Když přijede vlak do stanice, budiž vyvoláno její jméno a případná výměna vozů, mimo to doba zastávky, trvá-li déle 4 minut. Jakmile vlak zastaví, mají zřízcenci otevřítí dvěře oněch vozů, ze kterých si cestující přejí vystupovati.

(2) Zůstane-li vlak státi výjimečně po delší dobu mimo stanici, smějí cestující vystoupiti toliko s výslovným svolením vlakovůdcovým. Musí však ihned opustiti železniční kolej a na první znamení vlakovůdcovo zaujmouti místa.

§ 25.

Přerušeni jízdy na stanicích mezilehlých.

V tarifu musí býti stanoveno, kolikráte, jak dlouho a za jakých podmínek smí cestující přerušiti jízdu na stanicích mezilehlých.

§ 26.

Opoždění nebo vynechání vlaků. Přerušeni provozu.

(1) Zpožděný odjezd nebo příjezd nebo vynechání vlaku nezakládají nároku na náhradu.

(2) Byla-li následkem zpoždění vlaku zmeškáno připojení k vlaku jinému nebo byli některý vlak vůbec nebo z části vynechán, může cestující žádati vrácení jízdného a dovozného za zavazadla za neprojetou trať.

(3) Upustí-li cestující v takovémto případě od další jízdy a vrací-li se bez přerušeni jízdy příštím nejprůhodnějším vlakem do stanice odjezdu, budiž mu jízdné i dovozné za zavazadla vráceno a poskytnuta bezplatná přeprava zpáteční v oné třídě vozové, již měl zaplacenou na cestě tam; nemá-li dotyčný vlak této třídy, tedy v třídě nejbliže vyšší. Aby však cestující nároku toho nepozbyl, jest třeba, aby jej ohlásil po příjezdu na stanici, kde od cesty upustil, jakož i po návratu na stanici odjezdu ihned dozorcímu úředníku a zároveň předložil jízdní lístek. Na obou

stanicích budiž toto ohlášení cestujícimu potvrzeno.

(4) Cestujícího, jenž se zříká náhrady jízdného a bezplatné přepravy zpáteční, musí železnice přepravit i s jeho zavazadly bez příplatku příštím nejpříhodnějším vlakem po téže nebo po jiné trati do téže stanice určení jedoucím a k osobní přepravě určeným, uspíší-li se tím příjezd do stanice určení. Vzájemný postih drah tím není dotčen.

(5) Železnice jest oprávněna tarifním ustanovením vyloučiti jednotlivé vlaky nebo druhy vlaků z výpomocného použití.

(6) Zamezí-li živelní pohromy nebo jiné nutkové okolnosti jízdu po některé trati, má se železnice dle možnosti jiným způsobem postarati o další přepravu až ke sjízdné trati.

(7) Železnicím jest zůstaveno se schválením dozorcího úřadu tarifem jednotně stanoviti další úlevy.

(8) Zpoždění vlaků, trvajících déle 15 minut a přerušení provozu buďtež vývěsky oznámena.

§ 27.

Přeprava zvířat osobními vlaky.

(1) Není dovoleno bráti sebou zvířata do osobních vozů.

(2) Výjimku činí malí psi a jiná malá zvířata, jež chována jsou cestujícími na klíně, nenamítají-li spolucestující téhož oddílu ničeho proti tomu. Psy každé velikosti lze bráti sebou, může-li jich majitelům býti vykázán zvláštní oddíl.

(3) Jinak platí pro psy, jež cestující sebou vezou, tyto předpisy:

1. Přepravu psů dosti bezpečně zavřených může železnice připustiti ve vozech zava-
zadlových nebo nákladních.

2. Psi neuzavření v klecích nebo pod-
buděž přepraveni ve zvláštních prostorách
vozových. Není-li takových nebo jsou-li již
zabrány, nelze přepravy požadovati.

3. O nakládání a vykládání, jakož i o
překládání psů v klece neuzavřených na stan-
cích přechodních postarejž se cestující sám.

4. Železnice není povinna uschovávat
psy, kterých strana neodvede ihned po pří-
jezdu do stanice určení.

5. Oповědětí zájem na dodání není do-
voleno.

(4) V tarifu budiž ustanoveno, zda-li a
za jaká zvířata má cestující zaplatiti poplatek
přepravní. — O zaplacení budiž mu vydán
výkaz. —

(5) Za každé zvíře poplatku podléhající,
jež bez takového výkazu jest přepravováno,
dlužno zaplatiti:

Bylo-li v čas učiněno ohlášení [§ 16.,
odst. (2)1, příplatek 1 K k tarifní ceně, ne
však více nežli dvojnásobný obnos této ceny,
bez tohoto ohlášení dvojnásobný obnos ceny,
nejméně však 6 K. V jiných, než v odstavci
(2) uvedených případech budiž zvíře z osob-
ního vlaku odstraněno. Předpis § 16., odst.
(6) platí zde obdobně.

(6) Ohledně jinaké přepravy zvířat viz §§ 30., odst. (3), 40. násl. a 48. násl.

§ 28.

Přeprava ručních zavazadel v osobních vozech.

(1) Snadno přenosné předměty (ruční zavazadla) jest dovoleno bráti sebou do osobních vozů, nepřekážejí-li spolucestujícím a nejsou-li tomu na závalu předpisy celní, berní nebo policejní.

(2) V první, druhé a třetí třídě vozové smějí cestující k umístění ručních zavazadel použití toliko prostory nad svým sedadlem nebo pod ním. Na sedadla není dovoleno zavazadla ukládati.

(3) Do čtvrté třídy jest dovoleno bráti sebou též řemeslnické náčiní, torby, břemena v koších, pytlech nebo nůších a podobné předměty, jaké chodec může nésti.

(4) Cestující dohlízejž sám na předměty, jež sebou veze. Železnice ručí za ně toliko tehdy, nese-li ona vinu.

§ 29.

Předměty, jež sebou bráti není dovoleno.

(1) Předměty nebezpečné, zejména nabitě zbraně střelné, pak látky nebezpečné výbušností, snadno vznětlivé, žíravé, zapáchající a pod. není dovoleno bráti sebou.

(3) Kdo by proti tomu jednal, ručí za každou škodu z toho vzešlou a propadne mimo to trestu v předpisech železničně-policejních stanovenému.

(3) Zřízenci jsou oprávněni, přesvědčiti se o povaze předmětů sebou vzatých.

(4) Osobám, jež ve výkonu veřejné služby nosí střelnou zbraň, jakož i lovcům a střelcům jest dovoleno bráti sebou střelivo příruční. Průvodcům vězňů, kteří s těmito jedou ve zvláštních vozech nebo oddílech vozových, jest dovoleno vézti sebou nabitou zbraň střelnou.

IV.

Přeprava cestovních zavazadel.

§ 30.

Pojem.

(1) Cestující může předměty, jichž ke své cestě potřebuje, podati k přepravě jako cestovní zavazadla.

(2) Cestovní zavazadla musí býti jako taková poznatelná svým obalem v kufrech, cestovních koších, cestovních brašnách, škatulích na klobouky, příručních bednách a pod.

(3) Zda-li a za jakých podmínek předměty, které neslouží cestovním potřebám, jakož i zvířata v dosti bezpečných schránkách a vozidla se přijímají jako cestovní zavazadla, dlužno tarifem jednotně stanoviti.

(4) Předměty z přepravy jako zboží nákladní vyloučené a předměty v § 29. uvedené nesmějí býti pod uvarováním v § 60. stanovených podávány jako cestovní zavazadla.

(5) Zda-li a za jakých podmínek předměty, v § 54., odst. (2) B, čís. 1, vyjmenované, jsou přijímány jako cestovní zavazadla, dlužno tarifem stanoviti.

§ 31.

Balení. Odstranění starších značek přepravních.

(1) Obal cestovního zavazadla budiž bezpečný a trvanlivý. Zavazadla nebalená nebo nedostatečně balená mohou býti odmítnuta. Byla-li přes to k přepravě přijata, jest železnice oprávněna vepsati do lístku zavazadlového (§32.) příslušný záznam. Přijetí zavazadlového lístku s takovým záznamem platí za uznání tohoto stavu obalu.

(2) Starší označení (přepravní značky železniční, přepravní značky poštovní a jiné značky, jež mohou býti omylem pokládány za přepravní značky železniční) nutno se zavazadel odstraniti.

§ 32.

Podávání zavazadel. Lístek zavazadlový.

(1) Zavazadla cestovní budtež u výpravny podána v době pro vydávání jízdních lístků

stanovené; lze však odmítnouti přijetí zavazadel, která nebyla podána nejpozději 15 minut před odjezdem vlaku. V tarifu budiž jednotně stanoveno, zda-li dlužno při podávání zavazadel vykáznati se jízdním lístkem.

(2) Chce-li cestující opověděti zájem na dodání, musí se tak státi nejpozději $\frac{1}{2}$ hod. před odjezdem vlaku, při čemž dlužno zaplatiti tarifní poplatek. Jest-li povinnost k náhradě omezena podle § 35., odst. (2), určitým nejvyšším obnosem, není přípustno opovězení zájmu na dodání, tento obnos přesahujícího.

(3) Vozidla jako cestovní zavazadla připuštěná, jichž nelze ve voze zavazadlovém umístiti, budtež na počáteční stanici vlaku nejméně 2 hodiny, na stanicích ostatních nejméně 24 hodiny před dobou odjezdu ohlášena a nejpozději 1 hodinu před odjezdem podána.

(4) Dovozné za zavazadla budiž zapraveno při podávání.

(5) Při přijetí zavazadel budiž cestujícímu vydán lístek zavazadlový, v němž v případě opovězení zájmu na dodání budiž zaznamenán také opovězený obnos; jinak nemá opovězení právního účinku. Na požádání cestujícího budiž mu vydána mimo lístek zavazadlový také stvrzenka o zaplaceném dovozném na zavazadla.

(6) Přepravují-li se v případech pilných zavazadla výjimečně s výhradou pozdějšího vypravení nebo byla-li zavazadla přijata na stanicích pro výpravu zavazadel nezařízených,

platí o nich nicméně, že byla převzata k přepravě okamžikem, kdy byla přijata.

(7) O přepravě jízdních kol mohou být tarifem vydány zvláštní předpisy.

§ 33.

Celní nebo berní, policejní řízení.

Cestující jsou povinni být přítomni celnímu nebo bernímu a policejnímu vypravení týkajícímu se jejich zavazadel. Za překročení lhůty dodací (§ 37.) způsobené nešetřením tohoto ustanovení neposkytuje se žádná náhrada škody.

§ 34.

Vydávání zavazadel.

(1) Zavazadla vydávají se po vrácení lístku zavazadlového. Železnice není povinna zkoumat oprávnění majitelovo.

(2) Majitel jest oprávněn žádati na stanici určení u výdejně vydání zavazadla, jakmile po příjezdu vlaku, k němuž bylo podáno, uplynula doba potřebná k přichystání zavazadel a po případě k celnímu, bernímu nebo policejnímu řízení. Nutno-li vozidla, jež nemohla být naložena do vozu zavazadlového, předati cestou do jiného vlaku, lze žádati další jich přepravu teprve příštím vlakem osobním.

(3) Nebyla-li zavazadla vyzvednuta během 24 hodin, vozidla během 2 hodin po příjezdu vlaku, dlužno zaplatiti tarifní skladné nebo předrzné. Došlo-li vozidlo po 6. hodině

večerní, čítá se lhůta odběrná od 8 hodin příštího rána.

(4) Zpravidla budtež zavazadla vydána toliko na stanici, kam byla vypravena. K žádosti cestujícího však mohou býti, dovolují-li to čas a jiné okolnosti a nebrání-li tomu celní, berní nebo policejní předpisy, zavazadla vrácena na stanici podací nebo vydána na některé stanici mezilehlé, vrátí-li cestující lístek zavazadlový a vykáže-li se jízdním lístkem.

(5) Nebyl-li lístek zavazadlový předložen, jest železnice povinna vydati zavazadla jen tehdy, vykáže-li se oprávnění k přijetí zavazadel věrohodným způsobem; i složení jistoty může býti požadováno.

(6) Cestující, jemuž zavazadla nebyla včas vydána, může žádati, aby mu na lístku zavazadlovém byly potvrzeny den a hodina, kdy jich žádal.

§ 35.

Ručení železnice za ztrátu, úbytek nebo poškození.

(1) Pokud v tomto oddílu není ustanovení odchylných, ručí železnice za zavazadla dle předpisů o ručení za zboží (oddíl VIII.).

(2) Za zvláštních poměrů provozních může železnice se schválením úřadu dozorcího náhradu, kterou jest povinna zaplatiti při ztrátě, úbytku nebo poškození zavazadel, omeziti tarifem na určitý obnos nejvyšší. O omezení výše náhrady škody u předmětů označených

v § 54., odst. (2) B, číslo 1, platí § 89., odst. (2). Jde-li o úmysl nebo o hrubou nedbalost, nemůže býti uplatněno omezení na určitý nejvyšší obnos.

(3) Za ztrátu, úbytek nebo poškození předmětů, jež byly ponechány v přepravených vozidlech [§ 30., odst. (3)], ručí železnice jen v případě svého zavinění.

§ 36.

Ztráta cestovních zavazadel.

(1) Za ztrátu cestovních zavazadel ručí železnice toliko tehdy, byla-li zavazadla na stanici určení požadována během 14 dnů po příjezdu vlaku, k němuž byla podána.

(2) Chybící zavazadlo pokládá se za ztracené po uplynutí 3 dnů po příjezdu vlaku, k němuž bylo podáno.

(3) Najde-li se zavazadlo později, budiž cestujícím, lze-li jeho pobyt vypátrati, o tom zpráva podána. Cestující může ve 30 dnech po tom, kdy dostal zprávu, žádati, aby mu zavazadlo na některé tuzemské stanici bezplatně bylo vydáno, když vrátí přijaté náhradné, z něhož si srazí náhradu škody, kterou dle § 37. poskytnouti dlužno za překročení lhůty dodací. Bylo-li zavazadlo cestujícím vráceno na stanici nástupní, budiž mu navraceno dovozně.

§ 37.

Ručení železnice za překročení lhůty dodací.

(1) Byla-li překročena lhůta dodací, jest železnice povinna nahraditi prokázanou škodu, a to:

- a) nebyl-li zájem na dodání opovězen, za každé započaté 24 hodiny překročené lhůty — nejvýše však za 3 dny — až do obnosu 20 h za každý kilogram zpožděných zavazadel, u vozidel až do obnosu 30 K za každé zpožděné vozidlo;
- b) byl-li zájem na dodání opovězen, až do obnosu opovězeného. Je-li tento nižší než náhrada pod a) ustanovená, může býti požadována tato.

(2) Nevzešla-li škoda nebo nebyla-li prokázána, jest železnice povinna zaplatiti:

- a) nebyl-li zájem na dodání opovězen, za každé započaté 24 hodiny překročené lhůty — nejvýše však za dny — 10 h za každý kilogram zpožděných zavazadel, u vozidel 45 K za každé zpožděné vozidlo;
- b) byl-li zájem na dodání opovězen, za každé započaté 24 hodiny překročené lhůty — nejvýše však za 3 dny — 20 h za každý kilogram zpožděných zavazadel, u vozidel 30 K za každé zpožděné vozidlo, nikoliv však více než opovězený obnos. Jest-li tento nižší než náhrada pod a) stanovená, může býti požadována tato.

(3) Ručení železnice jest vyloučeno, nastalo-li překročení lhůty následkem události, kterou železnice ani nezpůsobila ani odvrátiti nemohla.

(4) Ohledně případů, v nichž dlužno zaplatiti plnou náhradu, srv. § 95.

§ 38.

Nosiči zavazadel.

(1) Na stanicích, kde toho jest potřeba, buďtež ustanoveni nosiči zavazadel, kteří jsou povinni donésti v obvodu nádražním cestovní a ruční zavazadla na místa cestujícími označená.

(2) Nosiči zavazadel musí býti opatřeni služebním odznakem a nositi u sebe tištěné předpisy a tarif poplatkový. Jsou povinni, na požádání ukázati tarif jakož i vydati známku opatřenou jejich číslem.

(3) Tarif budiž vyvěšen ve výpravnách a výdejnách zavazadel, jakož i v místnostech sloužících k uschování zavazadel.

(4) Za zavazadla nosičům podle odst. (1) předaná ručí železnice tak jako za cestovní zavazadla odevzdaná jí k přepravě.

§ 39.

Uschování zavazadel.

Na stanicích, kde zavazadla cestovní se vypravují, budiž dle možnosti postaráno o zařízení, jež cestujícímu umožňují odevzdati svá zavazadla k dočasnému uschování za poplatek vývěskem uveřejněný. Železnice ručí v tomto případě jako schovatel.

V.

Přeprava zboží expressního.

§ 40.

Přijímání.

(1) Předměty, které se hodí k přepravě ve vozech zavazadlových, buďtež dle bližších ustanovení tarifu přijímány jako zboží expressní.

(2) Každý kus nákladní musí býti opatřen přesnou a trvanlivě připevněnou addressou příjemcovou. Nemá-li zásilka příjemci býti dovezena, dlužno k adrese každého kusu nákladního připojiti ještě záznam „Odveze příjemce“ nebo „Ponechati na dráze“ („Restante“).

(3) Zboží expressní budiž podáváno u výpraven železnicí určených v úředních hodinách vývěskem uveřejněných.

(4) Železnice, přijímajíc zásilku, jest povinna zjistiti bezplatně její váhu. Odesílateli nebo jeho zmocněnci jest volno tohoto zjišťování se zúčastniti.

(5) Žádá-li toho odesílatel, budiž přijetí zboží potvrzeno způsobem ustanoveným drahou zasílací.

§ 41.

Přeprava.

(1) Zboží expressní přepravuje se jako zavazadla. Jest-li přeprava u jednotlivých vlaků omezena nebo vyloučena, buďtež tyto vlaky oznámeny.

(2) Neoznačí-li odesílatel podáváje zboží vlak, kterým zboží má býti přepraveno, staniž se přeprava nejbližším příhodným vlakem.

§ 42.

Vydávání.

(1) Příjemce jest oprávněn žádati vydání zboží expressního na stanici určení u výpravny, jakmile po příjezdu vlaku, kterým mělo býti přepraveno, uplynula doba k řádnému přichystání nutná.

(2) Neodvezl-li příjemce zboží po příjezdu vlaku a nebylo-li žádáno, aby zboží bylo ponecháno na dráze, ohlásí nebo doveze se toto příjemci podle tarifu dráhy přijímací. Zboží u něhož bylo označeno, že je příjemce odveze, budiž příjemci vždy ohlášeno. Ohlášení nebo dovezení staniž se ve lhůtách ustanovených v §§ 78. a 79. pro rychlozboží.

§ 43.

Další předpisy.

Tarifem budiž jednotně stanoveno, zda-li a pokud pro zboží expressní platí vedle zvláštních předpisů pro ně vydaných ustanovení o cestovních zavazadlech (oddíl IV) nebo o zboží (oddíl 8).

VI.

Přeprava mrtvol.

§ 44.

Podávání.

(1) Mrtvoly vypravené lístkem přepravním nebo na základě nákladního listu pro rychlo-

zboží budtež přijímány ku přepravě vlaky sloužícími dopravě osob; použití rychlíků může býti odepřeno.

(2) Zásilky mrtvol dlužno ohlásiti na počátečné stanici vlaku nejméně 6 hodin, v stanicích ostatních nejméně 12 hodin před dobou odjezdu.

(3) Každá mrtvola musí býti neprodušně uzavřena v pevné schránce kovové, již dlužno vsaditi do schránky dřevěné tak těsně, aby se kovová schránka v ní pohnouti nemohla.

(4) Při podávání budiž předán železnici průvodní list úmrlčí podle vzoru přílohy A, který se příjemci s mrtvolou vydá. Pro zásilky mrtvol z cizích států, s kterými byla sjednána dohoda o vzájemném uznávání průvodních listů umrlčích, dostačí průvodní list umrlčí příslušného cizozemského úřadu. Tuzemské i cizozemské úřady, jež jsou oprávněny vydávati průvodní listy úmrlčí, oznámí se zvláště. Průvodní list úmrlčí platí pro celou cestu přepravní.

(5) Mrtvoly budtež vypraveny podle předpisu tarifu budto lístkem přepravním, který železnice vydá a odesílateli doručí, nebo na základě nákladních listů (§ 55).

(6) Naložení mrtvoly obstarajž odesílatel.

(7) Dovožné dlužno zaplatiti při podávání. Kdo podá mrtvoly nesprávně je označiv, jest povinen, doplatiti rozdíl dovožného ze stanice podací až do stanice určení a zaplatiti čtyřnásobný obnos celého dovožného jakožto přírážku.

Přeprava.

(1) Mrtvoly přepravují se ve vozech krytých. Přikládati zboží, které k mrtvole nenáleží, jest zapovězeno. Několik mrtvol současně podaných z téže stanice zasílací do téže stanice určení lze naložiti do společného vozu. Mrtvoly podávané v umrlčích povozech se všech stran uzavřených smějí býti přepravovány ve vozech otevřených.

(2) Každé zásilce budiž přidán průvodčí, který si má koupiti jízdní lístek a použití téhož vlaku. Průvod není zapotřebí, je-li místo určení stanicí železniční a odevzdá-li odesílatel stanici podací písemné nebo telegrafické prohlášení příjemcovo, že tento dá zásilku ihned odvézti, jakmile bude zpraven o tom, že došla. Pro zásilky svědčící ústavům pohřebním a ústavům pro spalování mrtvol prohlášení takového se nepožaduje.

(3) Mrtvoly smějí býti cestou překládány jen v nutných případech. Budtež přepravovány co nejrychleji a nepřetržitě. Je-li na některé stanici delší zastávka nezbytná, budiž vůz s mrtvolou postaven dle možnosti na kolej postranní. Stane-li se přeprava nikým neprovázené mrtvoly vlaky zamýšlenými nemožnou, má stanice, kde překážka nastala, příjemci bezplatně telegraficky oznámiti, kterým vlakem přeprava bude vykonána.

§ 46.

Vydávání.

(1) Příjemci mrtvoly nikým neprovázené budiž na jeho útraty neprodleně telegraficky, telefonicky nebo zvláštním poslem oznámeno, že mrtvola do místa určení přibyla.

(2) Vydání mrtvol osobními vlaky přepravovaných může býti požadováno v době určené § 34., odst. (2).

(3) Příjemce jest povinen o přijetí mrtvoly vydati stvrzenku.

(4) Příjemce má během 6 hodin po příjezdu vlaku do stanice určení zásilku vyložití a odvézti. Nestane-li se tak, může býti mrtvola předána místnímu policejnímu úřadu. Přibude-li mrtvola po 6. hodině večerní, počítá se lhůta od 8 hodin příštího rána; byla-li lhůta k odvezení překročena, jest železnice oprávněna vybrati předržné od vozu dle tarifu.

§ 47.

Ustanovení výjimečná.

(1) Pro přepravu mrtvol na pohřebišť v místě podacím může železnice se schválením dozorcího úřadu vydati ustanovení odchýlná.

(2) Pro mrtvoly zasílané úřady policejními, trestnicemi, nemocnicemi a pod. veřejným vyšším učilištím nebo těmito dále posílané není třeba průvodu. Mrtvoly ty smějí býti podávány v bednách těsně uzavřených a přepravovány nákladními vlaky v otevřených

vozech. Zboží o sobě pevné (dřevo, kov a pod.) nebo v pevném obalu (v bednách, sudcích a pod.) smí býti přiloženo, budiž však toho dbáno, aby bedny s mrtvolami nebyly poškozeny. Příkládati se nesmějí: potraviny a poživatiny, jakož i suroviny těchto, pak předměty uvedené v příloze C. Se schválením dozorčího úřadu může býti upuštěno od předložení průvodního listu umrlčího. Vypravení takových mrtvol se děje nákladním listem.

VII.

Přeprava živých zvířat.

§ 48.

P o d á v á n í .

(1) Železnice má vyhlásiti, kterými vlaky zvířata přepravuje. Přeprava jednotlivých kusů může býti odepřena, není-li ve vlaku vhodného místa, ač nebyla-li zvířata ohlášena nejméně o 24 hodiny dříve.

(2) V neděli a ve svátek zvířata se nepřijímají. Výjimky budtež vývěsky ve výpravnách oznámeny.

(3) Přeprava nemocných zvířat může býti odepřena.

(4) Divoká zvířata jest železnice toliko tehdy povinna přepraviti, byly-li splněny podmínky železnicí v zájmu bezpečnosti předepsané.

(5) Zvířata dlužno přivést na stanici včas, jednotlivé kusy nejméně hodinu před odjezdem vlaku.

(6) Odesílatel jest povinen obstarati nakládání zvířat a bezpečné jich umístění ve voze jakož i opatřiti potřebné prostředky k uvázání.

(7) Železnice jest oprávněna žádati, aby zásilky zvířat měly průvodce. Pro malá zvířata, podávaná v přenosných, dobře uzavřených schránkách, nelze průvodu požadovati,

(8) Průvodčí mají zvířata za přepravy ošetřovati. Úředník dozorčí má průvodčím na požádání vykáhati místo ve voze zavažadlovém nebo v některém voze osobním. Jest-li jejich přítomnost ve voze dobytčím v zájmu bezpečnosti provozu nutná, musí se průvodčí na požádání úředníka dozorčího nebo vlakovůdce v něm zdržovati.

(9) Zásilky zvířat buďtež dle toho, jak to tarif předpisuje, vypraveny buď přepravním lístkem železnicí vydaným, nebo nákladním listem pro rychlozboží.

(10) Oповězení zájmu na dodání má u zvířat, vypravených lístkem přepravním, toliko tehdy právní účinek, bylo-li výpravou stanice podací zaznamenáno na přepravním lístku.

(11) Může býti žádáno, aby bylo dovozně předem zapláceno.

§ 49.

Přepřava.

(1) Předpisy o vypravení živých zvířat jsou stanoveny v § 67., odst. 2.—4.

(2) Bližší ustanovení o přepravě živých zvířat jsou obsažena v příloze B.

§ 50.

V y d á v á n í .

(1) Zásilky zvířat budtež po příjezdu na stanici určení co nejrychleji přichystány k odebrání. Nehlásí-li se na stanici určení po přibytí neprovázených zásilek zvířat nikdo, kdo jest k přijetí oprávněn, budiž příjemce neprodleně, najisto však ve lhůtě určené pro rychlozboží (§ 79., odst. 2.) zpraven.

(2) Příjemce má zvířata nejdéle 2 hodiny po tom, kdy byla přichystána, vyložiti a odehnati. Musí-li býti příjemce zpraven, počíná tato lhůta nejdříve 2 hodiny po podání zprávy (§ 79, odst. 3.). Jakmile tato lhůta uplyne, může železnice dáti zvířata někomu do ošetřování na útraty a nebezpečnosti toho, kdo jest oprávněn k dispozici, nebo, dovolí-li, aby ve voze nebo na nádraží zůstala, vybrati stejné podle tarifu.

(3) Lhůta se staví po dobu celního, berního nebo policejního řízení, pokud odesílatelem, příjemcem nebo průvodčím nebylo zdrženo.

(4) Přepravní lístek budiž při přijetí zásilky vrácen železnici. Byla-li zásilka vypravena nákladním listem pro rychlozboží, budiž tento doručen příjemci po potvrzení o přijetí zásilky.

§ 51.

Lhůta dodací.

(1) Lhůty dodací nesmějí přesahovati tyto nejdelší lhůty:

při vzdálenosti až do 150 tarifních kilometrů 1 den,

při vzdálenostech větších za každých dalších započatých 300 tarifních kilometrů další 1 den.

(2) Lhůta dodací počíná u zásilek přepravených vlakem dopoledne odjíždějícím o 12. hodině polední, u zásilek přepravených vlakem odpoledne odjíždějícím o půlnoci podání následující. Lhůta jest dodržena, byla-li zvířata na stanici určení k převzetí přichystána dříve než lhůta uběhla.

(3) Lhůta se staví mimo případy uvedené v § 75., odst. 7., také po dobu zástavky na stanicích napájecích a po dobu lékařského ohledání dobytka.

(4) Vydání koní a psů osobními vlaky přepravených lze požadovati v době určené § 35., odst. 2. Nutno-li však koně cestou předati na jiný vlak, lze požadovati další jich přepravu teprve příštím vlakem osobním.

§ 52.

Další předpisy.

Jinak platí pro přepravu zvířat obdobně předpisy v oddíle VIII.

VIII.

Přeprava zboží.

§ 53.

Přímá přeprava.

Železnice jest povinna přijímati zboží ku přepravě ze všech a do všech stanic a po-
bočných výpraven zařízených pro dopravu
zboží, aniž jest třeba zprostředkovací adresy
pro přechod s dráhy na dráhu.

§ 54.

Předměty z přepravy vyloučené
nebo jen podmíněčně k přepravě
připuštěné.

(1) Z přepravy jsou vyloučeny:

A. předměty podléhající povinné přepravě
poštovní;

B. pokud nejsou v odst. 2. A, číslice 1.,
připuštěny výjimky;

1. předměty výbušností nebezpečné*):

a) látky střelné a trhací**),

b) střelivo,

c) výrobky zápalné a tělesa ohněstrojná,

*) K předmětům výbušností nebezpečným
ve smyslu tohoto paragrafu náleží všechny látky
výbuchu schopné, srv. však pozn. **).

**) Látky výbuchu schopné, jež neslouží účelům
střelným nebo trhacím, jež plamenem nemohou býti
přivedeny k výbuchu a při nárazu a úhozu nejsou
citlivějšími než dinitrobenzol, nenáleží k látkám
střelným a trhacím ve smyslu tohoto paragrafu.

- d) zhuštěné a zkapalněné plyny,
- e) látky vyvinující ve styku s vodou plyny vznětlivé nebo hoření podporující;

2. látky samovznětlivé.

(2) Podmínečně jsou k přepravě připuštěny :

A. podle předpisů obsažených v příloze C:

1. v příloze C pod I a II uvedené předpředměty výbušností nebezpečné a látky samovznětlivé (odst. 1., B);

2. v příloze C pod III až VI uvedené hořlavé tekutiny, jedovaté, žíravé a hnilobě podléhající látky.

Předměty takové smějí býti baleny spolu nebo s předměty jinými jen tehdy, jest-li to dle přílohy C přípustno.

B. Mimo to:

1. Zlaté a stříbrné pruty, platina, peníze, mince a papíry hodnoty peněžité, listiny, drahokamy, pravé perly, neobyčejně cenné krajky a neobyčejně cenné výšivky, jakož i jiné věci drahocenné, pak předměty umělecké, jako malby, díla výtvarná, předměty z kovolitiny, umělecké starožitnosti.

Přepaovní podmínky pro tyto předměty buďtež ustanoveny tarifem.

Za papíry hodnoty peněžité nebuďtež pokládány: poštovní známky, archy kolkové a kolký, jakož i podobné úřední cenné známky.

2. Předměty, jichž nakládání nebo přeprava působí vzhledem k zařízením nebo

provozu některé ze súčasťněných drah neobyčejné potíže.

Převahu těchto předmětů může železnice učiniti závislou na podmínkách, jež dlužno zvláště umluviti.

3. Železniční vozidla, která mají býti přepravena na vlastních kolech.

Vozidla ta musí býti způsobila k jízdě. Lokomotivy, tendry, parovozy a vozy samohybné musí provázeti odborník odesílatelem pověřený.

§ 55.

Nákladní list; jeho úprava.

(1) Každá zásilka budiž provázena nákladním listem, který se musí shodovati pro obyčejné zboží nákladní se vzorem přílohy D, pro rychlozboží se vzorem přílohy E.

(2) Pro nákladní listy budiž použito bílého psacího papíru jakosti dozorcím úřadem stanovené. Všechny výpravny zboží jsou povinny prodávati nákladní listy za ceny tarifem určené.

(3) Nákladní listy musí býti opatřeny na důkaz toho, že předpisům vyhovují, přezkoušecím razítkem některé tuzemské železnice. Vytisknutí razítka na nákladních listech netisknutých na účet dráhy děje se za poplatek tarifem určený a může býti odepřeno, nepředloží-li se zároveň nejméně 100 nákladních listů.

(4) Silnou čarou ohraničené části vzoru nákladního listu jsou určeny pro záznamy

železnice, ostatní pro záznamy odesílatelovy (srv. však § 56., odst. 1. f).

(5) Pro zásilky pravidelně se opakující mezi určitými místy a pro zásilky určené k další přepravě po moři může dozorcí úřad schváliti odchylky od těchto ustanovení.

§ 56.

Obsah listu nákladního.

(1) Odesílatel má do nákladního listu zapsati:

- a) jméno a bydliště onoho, jemuž zboží má býti dodáno (příjemcovo);
- b) železniční stanici nebo pobočnou výpravnu zboží, až do které zboží přepraveno býti má (stanice určení);
- c) místo určení, liší-li se od stanice určení;
- d) označení zásilky dle jejího obsahu, u zboží kusového též počet kusů nákladních, způsob balení a adresu (nebo místo ní znamení a číslo). Železnice může i při nákladech vozových žádati označení obsahu podle počtu a způsobu balení, dopouští-li to povaha nákladu. Předměty uvedené v příloze C buďtež pojmenovány názvy tam užitými;
- e) váhu zásilky (srv. však § 58., odst. 2. a 3. nebo místo ní údaj předpisům dráhy záslací vyhovující;
- f) naložil-li zboží sám, číslo vozu a jeho značku vlastnickou;
- g) zaplatí-li se dovozně předem, záznam platební;

- h) případný návrh na vydání duplikátu nákladního listu nebo přijímacího lístku;
- i) případný údaj zájmu na dodání a dobírky na zboží váznoucí;
- k) případnou žádost, aby zboží bylo ponecháno na dráze. U předmětů v příloze C uvedených není taková žádost přípustná;
- l) přesné označení průvodních listin přidaných za tím účelem, aby bylo vyhověno předpisům celním, berním nebo policejním (§ 65., odst. 1.);
- m) podléhají-li zásilky řízení celnímu nebo bernímu, určitou výpravnu, přeje-li si ji označiti (§ 67., odst. 2.);
- n) místo a den vydání;
- o) podpis jménem nebo firmou s udáním obydli. Připojiti adresu telegramů a číslo telefonní jest dovoleno.

(2) Železnice může žádati, aby ke každému nákladu vozovému byl přidán zvláštní list nákladní.

(3) V týž nákladní list smí býti pojato více předmětů, mohou-li býti podle své povahy bez újmy pohromadě naloženy a nebrání-li tomu předpisy celní, berní nebo policejní.

(4) Ke zboží, které má odesílatel naložiti nebo příjemce vyložiti, jakož i ke zboží dle § 54., odst. (2), podmíněčně k přepravě připuštěnému budtež přidány zvláštní nákladní listy, jiné předměty neobsahující. Výjimka z toho jest přípustná toliko tehdy, podávají-li se v příloze C vyjmenované předměty balené

údaje v nákladním listu jsou nesprávné, dlužno železnici nahraditi výdaje po případě vzešlé.

(2) U zboží kusového, jež železnice nakládá [§ 59., odst. (1)], jest tato povinna, přijímajíc je, bezplatně zjistiti počet a váhu. Odesílatel neb jeho zmocněnec má na vůli tohoto zjišťování se účastniti. Železnice může upustiti od zvážení nebo — u kusů stejných — zkusmo je převážiti, napsal-li odesílatel váhu do nákladního listu a není-li v něm převážení požadováno.

(3) U všech ostatních zásilek jest železnice povinna zjistiti váhu a počet kusů, navrhuje-li to odesílatel v nákladním listu, leda by váhy, jež po ruce jsou, nedostačovaly nebo povaha zboží nebo poměry provozní nedovolovaly zjištění počtu kusů. Není-li váha v nákladním listu udána, má ji železnice zjistiti i bez návrhu. Za tato zjišťování dlužno zaplatiti tarifní poplatek. Nelze-li váhu zjistiti na stanici zasílací, zjistí se na stanici jiné.

(4) Odesílatel, podávaje zásilku, může žádati, aby mu byla poskytnuta příležitost, účastniti se zjišťování počtu kusů a váhy, provádí-li se na stanici zasílací. Nežádá-li toho nebo zmešká-li příležitost mu poskytnoutou, má znovu zaplatiti tarifní poplatek, když se zjišťování k jeho návrhu opakuje.

(5) Železnice může převážení zboží nákladů vozových vykonati na dráze kolejové a vzíti za základ pro výpočet váhy vlastní váhu na železničním voze označenou. Návrhu

k dispozici oprávněného, aby prázdný vůz byl převážen, budiž vyhověno, dovolují-li to poměry provozní. Zda-li a který poplatek se má vybírat, stanoví tarif.

(6) Zjištění váhy a počtu kusů má železnice v nákladním listu potvrditi. Stane-li se zjištění na stanici zasílací, budiž stvrzení dáno též na duplikátu nákladního listu nebo na lístku přijímacím.

§ 59.

Naložení vozů. Ložná váha. Nosnost.

(1) Zda-li zboží má být nakládáno železnicí či odesílatelem, budiž stanoveno tarifem, pokud tento řád ustanovení o tom neobsahuje, nebo nestalo-li se v nákladním listu zvláštní dohodnutí mezi odesílatelem a železnicí.

(2) Pro naložení vozů jest rozhodnou ložná váha na nich označená. Zatížení až do nosnosti na vozu poznamenané jest přípustno, netřeba-li se podle přirozené povahy zboží obávati, že zatížení překročí nosnost za přepravy následkem vlivu povětrnosti. Zatížení nosnost přesahující, přetížení, není v žádném případě dovoleno. U vozů opatřených toliko jediným nápisem, označujícím přípustné zatížení s ložnou váhou se shodující, smí váha poznamenaná být překročena až do 5 procent.

§ 60.

Přirážky k dovoznému.

(1) Byl-li udán nesprávně obsah, váha nebo počet kusů zásilky; rovněž nebylo-li

šetřeno předpisů bezpečnostních v příloze C daných, dlužno zaplatiti bez ohledu na to, stalo-li se to zaviněním odesílatelovým čili nic, přírážky k dovoznému, pro něž platí tato ustanovení:

- a) byly-li podány k přepravě předmět v § 54., odst. (1) B a odst. (2) A. uvedené a byl-li obsah nesprávně udán, nebo nebylo-li šetřeno bezpečnostních předpisů přílohy C, činí přírážka k dovoznému za každý kilogram hrubé váhy zasílaného kusu, v němž takový předmět se nalézal, u zboží podle § 54., odst. (1) B, z přepravy vyloučeného, jakož i u zboží výbušností nebezpečného a samovznětlivého v příloze C pod I a II uvedeného: 12 K, u hořlavých tekutin, jedovatých a žíravých látek v příloze C pod III, IV a V uvedených: 3 K, u látek hnilobě podléhajících, v příloze C pod VI uvedených: 50 h.
- b) V ostatních případech nesprávného označení obsahu činí přírážka k dovoznému, nemůže-li údaj ten způsobiti žádného zkrácení na dovozném, 1 K za nákladní list, jinak dvojnásobný obnos rozdílu mezi dovozným následkem nesprávného údaje, vzniklým a správně vypočítaným dovozným ze stanice podací až do stanice určení. Bylo-li zboží různých tříd tarifních spojeno v jednu zásilku a lze-li váhu jednotlivých kusů zjistiti bez zvláštních potíží, budiž bráno za základ vyměření přírážky k dovoznému dovozně odděleně vypočítané,

pokud toto se jeví lacinějším. Nejméně se vybere 1 K.

- c) Byl-li nesprávně udán počet kusů nebo váha zásilky odesílatelem naložené, a mohlo-li tím býti způsobeno zkrácení dovozného, činí přírážka k dovoznému dvojnásobný obnos rozdílu mezi dovozným následkem nesprávného údaje vzniklým a správně vypočítaným dovozným ze stanice podací až do stanice určení.
- d) Byl-li vůz přetížen, činí přírážka k dovoznému šestinásobný obnos dovozného ze stanice podací do stanice určení počítaného za váhu převyšující meze zatížení stanovené v § 59., odst. (2). Toto ustanovení platí obdobně též o předmětech, za něž se dovozná nepočítá podle váhy. Počítá-li se na příklad dovozná podle ložné plochy, vyměří se přírážka k dovoznému tím způsobem, že se považuje dovozná počítané podle ložné plochy užitého vozu za dovozná z váhy nejvýše přípustného zatížení, podle toho se vypočítá dovozná za převažek a vyplývající obnos se šesti násobí.
- e) Přírážky k dovoznému pod a) až d) stanovené vybírají se neodvisle od sebe, nebylo-li současně několik těchto předpisů šetřeno. Byl-li udán nesprávný obsah, který může přivoditi zkrácení na dovozném, zároveň s nesprávným počtem kusů nebo nesprávnou váhou zásilky a neběží-li o předměty druhu v § 54., odst. (1) B a odst. (2) A, vyjmenovaného, činí přírážka k dovoz-

nému dvojnásobný obnos rozdílu mezi dovozným za udaný počet kusů nebo za udanou váhu a za udaný obsah a dovozným za zjištěný počet kusů nebo za zjištěnou váhu a za zjištěný obsah.

Mimo to dlužno doplatiti rozdíl dovozného a nahraditi vzešlou škodu, nehledíc k trestům jinými zákonnými nebo policejními předpisy stanoveným.

(2) Tarifem budtež jednotně stanoveny zásady, podle nichž případně z ohledů slušnosti se upouští od vybrání přírážek k dovoznému v odst. (1) stanovených, nebo dle nichž se vybírají menší přírážky.

(3) Přírážka k dovoznému nesmí býtí vybírána :

- a) při nesprávném údaji váhy nebo při přetížení, byla-li železnice povinna zásilku převážiti;
- b) přibylo-li za přepravy zásilce na váze aniž nastalo přetížení, prokáže-li odesílatel, že příčinou příbytku na váze byly vlivy povětrnosti;
- c) při přetížení způsobeném za přepravy vlivem povětrnosti, prokáže-li odesílatel, že nakládaje vůz nepřekročil ložnou váhu na něm vyznačenou.

(4) Přírážce k dovoznému odesílatel propadá, jakmile jest smlouva nákladní uzavřena (§ 61.) U jiného než v příloze C uvedeného zboží není dovoleno přírážky k dovoznému vybírati, nařídí-li odesílatel dříve než zboží

naložil a než bylo zavedeno řízení v § 58., odst. (1) uvedené, aby mu zboží bylo navráceno [§ 73., odst. (1)]. Platiti přírážku k dovoznému jest povinen odesílatel. Přijal-li příjemce nákladní list a zboží, ručí podle § 76., odst. (4), vedle odesílatele rukou společnou a nerozdílnou toliko tehdy, jest-li přírážka ze zprávy (§ 79.) a z nákladního listu zřejma.

(5) Nárok na zaplacení nebo vrácení přírážky k dovoznému promlčuje se v jednom roce. Promlčení počíná u nároků na zaplacení přírážky k dovoznému zaplacením dovozného, nebo nebylo-li třeba dovozného zaplatiti, podáním zboží; u nároků na vrácení počíná zaplacením přírážky. Promlčení se staví nebo přetrhuje podle ustanovení § 71., odst. (2).

§ 61.

Uzavření smlouvy nákladní.

(1) Smlouva nákladní jest uzavřena, jakmile výpravna přijala k přepravě zboží s nákladním listem. Na znamení, že přijetí se stalo, budiž na nákladní list vytištěno denní razítko výpravny. Tímto razítkem budiž opatřen též každý list podle § 56., odst. (5), nákladnímu listu případně připojený.

(2) Razítko budiž potištěno ihned, jakmile bylo zboží v nákladním listu zapsané v plném počtu podáno a odesílatelem byly zaplacený obnosy, jež třeba předem zaplatiti; na požádání odesílatelovo staniž se tak v jeho přítomnosti.

(3) Razítkem opatřený nákladní list jest důkazem nákladní smlouvy.

(4) U zboží zasílatelem naloženého jsou údaje nákladního listu o úvaze a počtu kusů toliko tehdy důkazem proti železnici, převážila-li nebo přepočítala-li ony kusy a osvědčila-li to v nákladním listu.

(5) Železnice jest povinna na požádání odesílatelovo na duplikátu nákladního listu, který jí zároveň s nákladním listem byl předložen a který dlužno jakožto duplikát označiti, potvrditi přijetí zboží a uvéstí den, kdy bylo k přepravě přijato. Vydání duplikátu budiž na nákladním listu vytištěním razítka osvědčeno.

(6) Duplikát nemá povahy nákladního listu nebo listu skladního.

(7) U zboží nepodávaného v celých vozových nákladech, může býti se souhlasem odesílatelovým vydán na místě duplikátu lístek přijímací, který má touž právní povahu jako duplikát.

(8) K žádosti odesílatelově budiž přijetí zboží též jiným způsobem potvrzeno, na příklad vytištěním razítka pod zápis v knize kvitanční nebo pod. Takové potvrzení nemá povahy duplikátu nákladního listu.

§ 62.

Obal a označení.

(1) Pokud povaha zboží toho vyžaduje, musí zboží býti obalem bezpečně chráněno před ztrátou, úbytkem nebo poškozením.

(2) Není-li tomu tak, může železnice přijetí zboží odepřít nebo žádati, aby odesílatel v nákladním listu uznal, že obal chybí nebo jaké má vady. Bývá-li některým odesílatelem na téže stanici podáváno zboží téhož druhu, jež má obalu zapotřebí, nebalené nebo v obalu o stejných vadách, může odesílatel jednou pro vždy vydati prohlášení podle vzoru přílohy F. V tomto případě budiž v nákladním listu poukázáno na toto všeobecné prohlášení.

(3) Do jaké míry železnice ručí za škodu vzešlou z vady obalu, v nákladním listu uznané nebo zevně nepoznatelné, jest stanoveno v §§ 84. a 86. Není-li zevně poznatelná vada obalu v nákladním listu uznána, jest železnice jen tehdy prosta ručení, jedná-li odesílatel obmyslně.

(4) Mimo to musí býti obal takový, aby zboží, nakládá-li železnice s ním řádně, nemohlo způsobiti žádné škody. Jinak jest železnice, přijme-li přes to zboží k přepravě, oprávněna žádati uznání v nákladním listu podle odst. (2). Za škodu vzešlou z vad obalu takto potvrzených nebo zevně nepoznatelných ručí odesílatel toliko, jedná-li obmyslně.

(5) Železnice může žádati, aby drobné zboží kusové (drobné železné výrobky nebo pod.), jež přijímati a nakládati nelze bez značné ztráty času, bylo svázáno nebo zabaleno ve větší jednotky.

(6) Železnicím jest zůstaveno se schválením dozorčího úřadu tarifem vydati jednotné předpisy o balení a nakládání zboží, jež ne-

náleží ke zboží v § 54., odst. (2) A, uvedenému, jež však pro své vlastnosti může způsobiti za přepravy nepříjemnosti.

(7) Zboží kusové budiž označeno způsobem trvanlivým, zřetelným a záměnu vylučujícím. Tato označení musí se shodovati s údaji v nákladním listu. Starší označení (přepravní značky železniční, přepravní značky poštovní nebo jiné značky, jež mohou býti omylem pokládány za přepravní značky železniční) musí býti odstraněna.

(8) Železnice může žádati, aby zboží kusové bylo odesílatelem trvanlivě označeno jménem stanice určení, je-li to vzhledem k povaze zboží beze zvláštních potíží možné.

§ 63.

Přijímání.

(1) Železnice jest povinna přijímati zboží k přepravě jen potud, pokud přeprava může ihned nastati. Nastane-li potřeba, aby přijímání zásilek bylo zastaveno vůbec nebo pro určité okresy zasílací nebo pro určité druhy zboží, protože nutkové důvody železničního provozu nebo veřejný zájem nedopouštějí okamžité přepravy, jest zapotřebí schválení úřadu dozorcího.

(2) Zboží musí býti podáváno v služebních hodinách železnicí stanovených a vývěskem vyhlášených.

(3) V neděli a ve svátek není železnice povinna nákladní zboží přijímati; rychlozboží

přijímati jest povinna, nepřekáží-li nic jeho vyclení nebo řízení bernímu.

(4) Bylo-li přijetí zásilky, kterou má železnice nakládati, odesílatelem tím zdržováno, že nepodal ve 24 hodinách všechno k nákladnímu listu náležející zboží, nebo že nákladní list pro nesprávnost nebo neúplnost nepřijatý neodevzdal opravený ve 24 hodinách po zahájeném podávání, nebo že v případě záznamu platebního obnosy dovozného a poplatky, jež dlužno napřed zaplatiti, v téže lhůtě nezapravit, může železnice za uložené zboží vybrati skladné podle tarifů.

(5) Za přichystání vozů pro zboží, jež odesílatel má nakládati, nutno žádati pro určitý den a ohlásiti zboží, přibližnou jeho váhu a stanici určení. Nelze-li vozy přichystati, budiž o tom pokud možno objednateli podána bezplatná zpráva. Nebyly-li vozy písemně přislíbené včas připraveny, má železnice nahraditi objednateli útraty podání zboží, o něž se marně pokoušel, nejméně však obnos předrzhného od vozu za jeden den. Byla-li objednávka vozu odvolána teprve až když už byl přichystán, leč ještě před uplynutím lhůty nakládací [odst. (6)], má objednatel zaplatiti poplatek tarifem stanovený, který však nesmí převyšovati předrzhné od vozu za jeden den. Byla-li objednávka odvolána až po uplynutí lhůty nakládací, budiž zapláceno předrzhné podle tarifu. Při objednávce vozu může železnice žádati jistotu ve výši uvedeného poplatku.

(6) Naložení má odesílatel provést z pravidla v hodinách služebních; musí být dokončeno ve lhůtě, kterou železnice má vývěskem vyhlásiti. Byla-li lhůta překročena, nebo nebyl-li nákladní list pro nesprávnost nebo neúplnost nepřijatý ve lhůtě nakládací odevzdán opravený, nebo nebyly-li v případě záznamu platebního obnosy dovozného a poplatky, jež dlužno předem zaplatiti předržné od vozu podle tarifu. Za neděle a svátky platí se předržné od vozu jen tehdy, uplynula-li lhůta nakládací již o 2. hodině odpolední předešlého dne. Následuje-li několik dnů nedělních a svátečních po sobě, budiž předržné vybráno toliko za jeden den. Překročí-li se lhůta nakládací více než o 24 hodiny, může železnice zboží vyložiti na útraty a nebezpečnosti odesílatelovo a vzíti je na sklad nebo předati je speditérovi nebo veřejnému skladišti.

(7) Lhůty v odst. (4) a (6) se staví v neděli a o svátcích jakož i po dobu řízení celního, berního nebo policejního, pokud nebylo odesílatelem zdržováno.

(8) Železnice může v místě staničním nebo z míst sousedních sama přivážeti kusové zboží za poplatek, který dlužno vývěskem vyhlásiti, nebo zjednati k tomu povozníky. Osoby k tomu používané považují se za zřízence železnice ve smyslu § 5. Vozkové mají svůj poplatkový tarif nositi u sebe a na požádání jej předložiti.

(9) Odesílatelé mají na vůli, tohoto zařízení používatí nebo zboží sami si přivážeti nebo dáti je jinými podnikateli přivážeti.

(10) K výpravě zboží může železnice zříditi pobočné výpravny zboží.

(11) Železnice může v tarifu předeptsati, že sama nebo zvláštními podnikateli bude prováděti překládání zboží, jež má ve stanici zasílací z lodí přejíti bezprostředně na železnici, za poplatky vyhlášené tarifem nebo vývěskem. Osoby k tomu používané považují se za zřízence železnice ve smyslu § 5.

(12) O krácení lhůt nakládacích a o době, po kterou skladné se neplatí, jakož i o zvýšení předrzhného od vozu a skladného platí obdobně předpisy § 80., odst. (8).

§ 64.

Předběžné uložení zboží.

(1) Zboží, jež nelze ihned přepraviti, má železnice, pokud místnosti to dovolují, na stvrzenku zatím vzíti v uschování. Při tom může si vyhraditi, že přijetí k přepravě nastane teprve, až přeprava bude možnou. Odesílatel má své srozumění prohlásiti na nákladním listu a na duplikátu je opakovati. V tomto případě ručí železnice až do uzavření smlouvy nákladní [§ 61., odst. (1)] podle zásad bezplatného uschování. Uschování zboží rychle zkáže podléhajícího a předmětů v § 54., odst. (2), uvedených může býti odepřeno.

(2) Přijme-li železnice zboží nákladů vozových, jež nelze ihned přepraviti, přes to

k přepravě, jest se schválením dozorčího úřadu oprávněna dohodnouti se s odesílatelem, že počne lhůta dodací běžeti tím dnem, kdy odeslání nastane. Odesílatel má své srozumění prohlásiti na nákladním listu a na duplikátu je opakovati. Železnice jest povinna dobu odeslání vyznačiti v nákladním listu zvláštním razítkem a tuto dobu odesílateli neprodleně oznámiti.

§ 65.

Předpisy celní, berní, policejní a statistické.

(1) Odesílatel jest povinen přidati k nákladnímu listu všechny průvodní papíry, jichž jest třeba k splnění předpisů celních, berních nebo policejních před dodáním zásilky příjemci; v nákladním listu buďtež tyto papíry přesně označeny. Železnice není povinna zkoumati průvodní papíry co do správnosti a úplnosti. Odesílatel ručí železnici, pokud jí nelze přičísti viny, za všechny důsledky vzešlé z nepříložení, nedostatku nebo nesprávnosti papírů; jest též povinen zaplatiti za dobu způsobeného tím zdržení přepravy, trvajícím déle 48 hodin, skladné nebo předržené podle tarifu.

(2) Předpisy celní, berní a policejní buďtež, pokud zboží jest na cestě, splněny železnicí za tarifní poplatky. Železnice může však tento úkol na vlastní svou odpovědnost svěřiti speditérovy na útraty osoby k dispozici oprávněné. V obou případech má železnice povinnosti speditéra.

(3) Navrhl-li odesílatel nějaký nepřipustný nebo nemožný způsob vypravení, má železnice opatřiti ono vypravení, jež uznává za nejvýhodnější pro odesílatele. Odesílatel budiž o tom zpraven.

(4) Odesílatel může v nákladním listu prohlásiti, že chce sám nebo svým ohlášeným zmocněncem zúčastniti se celního nebo berního projednání. K návrhu a za náhradu útrat budiž odesílatel nebo jeho zmocněnec spraven o tom, že zboží přibylo do stanice, kde toto projednání se koná. Odesílatel nebo jeho zmocněnec jest oprávněn podati o zboží potřebných vysvětlení. Nejsou však oprávněni ujmouti se držení zboží nebo je sami proclíti.

(5) Na stanici určení může příjemce obstarati projednání celní nebo berní, neustanovil-li odesílatel v nákladním listu jinak. Neobstará-li toto projednání ani příjemce, ani na základě prohlášení v nákladním listu, odesílatel nebo třetí osoba, má opatřiti je železnice; železnice může též na vlastní svou odpovědnost pověřiti tímto úkolem speditéra na útraty osoby oprávněné k dispozici.

(6) Kdy jest třeba zásilce přidati statistické papíry průvodní, stanoví dotyčné zákony a nařízení.

§ 66.

Použití vozů krytých nebo otevřených.

(1) Nebrání-li tomu ustanovení tohoto řádu nebo předpisy celní, berní nebo poli-

cejní, nebo nutkové příčiny provozní, jest odesílatel oprávněn žádati v nákladním listu:

1. aby bylo přepraveno v krytých vozech zboží, pro něž tarif určuje vozy otevřené;

2. aby bylo přepraveno v otevřených vozech zboží, pro něž tarif určuje vozy kryté.

(2) V prvním případě může železnice vybíratí vyšší dovozné, jež v tarifu dlužno stanoviti.

(3) Tarif má stanoviti, zda-li a za jakých podmínek se pronajímají příkrývky pro otevřené vozy.

§ 67.

Způsob a pořadí přepravy. Cesta přepravní.

(1) Podle toho, který vzor nákladního listu byl zvolen, budiž zboží přepraveno buď jako zboží nákladní nebo jako rychlozboží. V tarifu může býti se schválením dozorčího úřadu jednotně stanoveno, zda-li a za jakých podmínek dlužno přijímatí rychlozboží k uspíšené přepravě. (Uspíšené rychlozboží, zboží rychlíkové).

(2) Odesílatel může v nákladním listu předepsati cestu přepravní, kterou dlužno dodržeti, pak celní nebo berní úřad pro celní nebo berní řízení a tarify, jichž má býti použito. V tomto případě však může železnice vybíratí dovozné na základě daných předpisů. Železnice jest oprávněna, pro přepravu zásilky použítí jiné cesty nežli předepsané toliko za těchto podmínek:

1. že celní nebo berní řízení jakož i případně potřebné policejní přezkoušení se provede vždy ve stanicích odesílatelem označených;

2. že se nepožaduje většího dovozného, než toho, které by bylo musilo býti zapláceno, kdyby byla železnice použila cesty v nákladním listu označené;

3. že lhůta dodací není delší, než by byla bývala, kdyby zásilka byla bývala přepravena cestou, v nákladním listu označenou.

Zvolila-li stanice zasílací jinou cestu přepravní, má o tom odesílateli podati zprávu.

(3) Není-li předpisů v odstavci (2) uvedených, má železnice u živých zvířat a u rychlozboží použití tarifu, který poskytuje nejkratší lhůty dodací, a při stejné lhůtě dodací po různých cestách onoho tarifu, který poskytuje nejlevnější sazby dovozného, u zboží nákladního pak tarifu, který poskytuje nejlevnější sazby dovozného, a při stejných sazbách po různých cestách tarifu, který poskytuje nejkratší lhůty dodací.

(4) Neshodují-li se předpisy o celním nebo berním vypravení s danými předpisy o cestě přepravní nebo s danými předpisy tarifními, má železnice dbáti toliko předpisů o celním nebo berním vypravení.

(5) Zboží budiž přepravováno v onom pořadí, ve kterém bylo k přepravě přijato, pokud nutkové důvody železničního provozu nebo zájem veřejný výjimky neospravedlňují.

Prohřešení se proti těmto předpisům zakládá nárok na náhradu škody z toho vzešlé.

§ 68.

Výpočet dovozného, poplatků a výdajů.

(1) Tarifní obnosy dovozného a poplatků, tímto řádem nebo tarifem připuštěných, budtež železnicí do nákladního listu zapsány.

(2) Mimo tyto obnosy smí železnice účtovat toliko hotové výdaje, na př. jí zaplacené dávky z vývozu, dovozu nebo průvozu, útraty převozu, výdaje za nutné správký nebo za jiné práce k zachování zboží. I tyto obnosy budtež v nákladním listu vyznačeny a k němu přiloženy dotyčné doklady.

(3) Železnice jest oprávněna vybíratí poplatek (provisi) podle tarifu za hotové výdaje; vyjmuty jsou železnicí zaplacené povozné, dovozné, poplatky a poštovné.

§ 69.

Placení dovozného,

(1) U zboží, které podle úsudku dráhy zasílací rychle se kazí nebo jehož cena dovozná nekryje, lze žádati, aby dovozná bylo napřed zaplaceno. Železnice jest mimo to oprávněna ohledně zásilek, jež mají býti přepravovány za snížené sazby dovozného (výjimečné tarify), v tarifu ustanoviti, má-li dovozná býti zaplaceno při podání zboží nebo má-li placení býti přikázáno příjemci.

(2) Ve všech ostatních případech má odesílatel na vůli, chce-li dovozné při podání zboží zaplatiti nebo placení přikázati příjemci. Jest dovoleno, na dovozné splatiti libovolnou část. —

(3) Chce-li odesílatel dovozné zaplatiti, má to v nákladním listu na předepsaném místě prohlásiti. (Záznam platební).

(4) Nepřipojí-li odesílatel k platebnímu záznamu žádného omezení, zavazuje se zaplatiti celé dovozné i se všemi poplatky a výdaji, jež na stanici zasílací až do přijetí zboží vzejdou. — (Neomezený záznam platební.)

(5) Na poplatky a výdaje, jež vzejdou teprve po přijetí zboží k přepravě, záznam platební se nevztahuje. Chce-li odesílatel i tyto útraty nésti, má to v nákladním listu zvláště prohlásiti.

(6) Obnosy, jichž placení odesílatel na se vzal, má zasílací stanice kromě v nákladním listu podrobně uvéstí též v duplikátu nebo v lístku přijímacím.

(7) Nelze-li částku, kterou podle platebního záznamu odesílatelova dlužno zaplatiti, při podávání zboží vypočísti, jest stanice zasílací oprávněna žádati složení jistoty této částce přibližně odpovídající. Rovněž lze žádati jistoty za útraty celní a pod., jichž placení odesílatel na se vzal.

§ 70.

Nároky z nesprávného výpočtu dovozného.

(1) Stala-li se chyba při počítání dovozného nebo poplatků nebo při použití tarifu (opomenutí příslušných předpisů § 67. v to zahrnujíc), budiž schodek zaplacen a přebytek navrácen. Zavázaný nebo oprávněný budiž neodkladně zpraven.

(2) Doplatek má zaplatiti odesílatel, nebyl-li nákladní list vyplacen. Byl-li vyplacen, ručí za doplatek toliko podle svého záznamu platebního. Jinak jest příjemce povinen k doplatku [§ 76., odst. (4)].

(3) K přijetí přeplacené částky dovozného a k uplatnění nároků na vrácení dovozného jest oprávněn ten, kdo železnici přeplatek zaplatil.

(4) O soudním uplatnění nároků na vrácení dovozného oproti železnici platí předpisy § 100.

§ 71.

Promlčení nároků z nesprávného výpočtu dovozného.

(1) Nároky železnice na doplacení dovozného neúplně vybraného nebo poplatků neúplně vybraných, jakož i nároky proti železnici na vrácení přeplaceného dovozného nebo poplatků promlčují se v době jednoho roku, pokud se nárok opírá o nesprávné použití tarifu nebo o chybu při výpočtu

[§ 70., odst. (1)]. Promlčení počíná uplynutím dne, kdy bylo placeno.

(2) Promlčení nároků na vrácení se staví písemným ohlášením nároků (reklamací) u železnice. Byl-li na základě ohlášení vydán zamítavý výměr, pokračuje lhůta promlčecí od toho dne, kdy železnice reklamantovi písemně oznámí své rozhodnutí a jemu navrátí doklady k reklamaci po případně přiložené. Další žádosti železnici nebo představeným úřadům podávané promlčení nestaví. O pře-tržení promlčení platí všeobecné předpisy zákonné.

§ 72.

Dobírka po přibytí zboží. Záloha.

(1) Odesílatel může zboží zatížit až do výše jeho ceny dobírkou po přibytí zboží.

(2) Stvrzenkou o zatížení dobírkou jest razítkem opatřený nákladní list, duplikát nebo jinak přípustné stvrzení o podání zboží. Na požádání budtež mimo to bezplatně vydány zvláštní lístky dobírkové.

(3) Jakmile dobírka byla zaplácena, má železnice odesílatele o tom zpravit a jemu dobírku vyplatiti. Činí-li tarif vyplacení dobírky závislým na uplynutí určité lhůty, není zvláštní zpráva třeba.

(4) Bylo-li zboží vydáno, aniž dobírka byla vybrána, má železnice nahraditi odesílateli škodu až do částky dobírky, s výhradou svého nároku proti příjemci.

(5) Železnice může poskytnouti hotovou zálohu, jest-li tato podle úsudku stanice záslací cenou zboží kryta.

(6) Obnos dobírky a zálohy případně poskytnuté budiž odesílatelem slovy zapsán v nákladním listu na určeném k tomu místě. Tento zápis jest rozhodným i tehdy, liší-li se od zápisu číselného.

(7) Za zatížení zásilky dobírkou nebo zálohou smí železnice vybírat poplatek (provisi) podle tarifu.

§ 73.

Dodatečné příkazy odesílateľovy.

(1) Odesílatel může naříditi, aby zboží bylo na stanici záslací vráceno, na cestě zastaveno, na stanici určení zadrženo, nebo na jiném místě vydáno nebo do stanice záslací zpět posláno. Rovněž může odesílatel naříditi, aby dobírka pro přibytí dodatečně byla uložena, zvýšena, zmenšena nebo zrušena, jakož i aby zásilka byla vydána prosta dovozného a poplatků. Železnice smí provedení takových příkazů jen tehdy odepřítí nebo oddáliti nebo příkazy změněným způsobem provésti, když by jich uposlechnutím pravidelná doprava zboží byla rušena. Železnice má v tomto případě odesílateli neprodleně dáti zprávu.

(2) Příkazy jiného druhu mohou býti tarifem jednotně připuštěny.

(3) Příkazy odesílateľovy musí se vztahovati k celé zásilce. Příkazy budtež na stanici

zasílací podány písemně podle vzoru v tarifu železnicí jednotně stanoveného. Podpis může býti také vytištěn nebo razítkem přičiněn. Stanice zasílací má příkaz co nejdříve dále sdělit, ku přání odesílatelovu též telegraficky nebo telefonicky za podmínek tarifem jednotně stanovených.

(4) Návrhu bezprostředně v stanici určení podanému, aby zásilka byla zadržena, může býti za podmínek tarifem stanovených prozatímně vyhověno. Odesílatel má však v přiměřené lhůtě dodatí předepsaný příkaz. Jinak budiž jednáno dle § 76.

(5) Byl-li vydán duplikát nákladního listu nebo lístek přijímací, přísluší odesílateli právo disposiční toliko tehdy, předloží-li tyto listiny a zapíše-li příkazy i do nich. Uposlechne-li železnice příkazů odesílatelových aniž si vyžádala předložení duplikátu nebo lístku přijímacího, ručí za vzešlou z toho škodu příjemci, jemuž odesílatel listinu odevzdal. Nebyl-li vydán duplikát nákladního listu nebo lístek přijímací, může železnice žádati, aby se odesílatel přiměřeným způsobem vykázal.

(6) Odepře-li příjemce přijetí zboží, přísluší odesílateli plné právo disposiční i tehdy, nemůže-li předložit duplikát nákladního listu nebo lístek přijímací.

(7) Nařídí-li odesílatel, aby zásilka byla na cestě zastavena nebo na stanici určení zadržena, jest železnice oprávněna, za každé zdržení šest hodin přesahující vybíratí předřzné nebo skladné podle tarifu. Přesahuje-li

zdržení 24 hodiny, může železnice zboží na nebezpečnoství a útraty odesílatele vyložit a vzít na sklad nebo předati je speditérovi nebo veřejnému skladišti.

(8) Nebyl-li dodatečný příkaz způsoben zaviněním železnice, může tato za jeho provedení žádati vedle zaplacení vzešlého dovozného, poplatků a výloh poplatek v tarifu ustanovený. U zboží rychlé zkáze podléhajícího jakož i u zásilek, jichž cena nekryje dovozného, poplatky a výlohy, jež tím vzejdou, může býti požadováno, aby tyto byly předem zaplacený.

(9) Disposiční právo odesílatelovo pomíjí, byl-li nákladní list po příbytu zboží do místa vydání příjemci odevzdán nebo byla-li příjemcem dle § 76., odst. (2), proti železnici podána žaloba. Železnice má pak dbáti toliko příkazů příjemcových; nešetří-li této povinnosti, ručí příjemci za zboží.

§ 74.

Překážky přepravy.

(1) Není-li možno podané zboží přepravit po cestě odesílatelem předepsané nebo železnicí určené, má železnice přivézt zboží do stanice určení po cestě pomocné nevybírajíc za to většího dovozného. Dražím jest zůstaven vzájemný postih.

(2) Není-li cesty pomocné, má železnice žádati odesílatele o příkaz. Odesílatel může v tomto případě též upustiti od smlouvy, musí však železnici, nelze-li jí přičísti viny,

zaplatiti mimo dovozné za trať železniční po případě projetou též tarifní poplatky za přípravu k přepravě a za opětné vyložení.

(3) Disponuje-li odesílatel, byv vyzván železnicí, zbožím, avšak nepředloží duplikát nákladního listu po případě vydaný nebo lístek přijímací, nesmí změnit ani osobu příjemcovu ani místo určení.

(4) Nedisponuje-li odesílatel zbožím, ač k tomu byl vyzván, budiž zbožím naloženo podle předpisů § 81.

§ 75.

Lhůta dodací.

(1) Lhůty dodací nesmějí přesahovati tyto nejdelsí lhůty:

a) pro rychlozboží:

1. lhůta výpravní . . . . . 1 den,
2. lhůta přepravní za každých započatých 300 tarifních kilometrů . . . . . 1 den;

b) pro zboží nákladní:

1. lhůta výpravní . . . . . 2 dny,
2. lhůta přepravní při vzdálenosti až do 100 tarifních kilometrů 1 den, při vzdálenostech větších za každých dalších započatých 200 tarifních kilometrů . . . 1 den.

(2) Lhůta výpravní počítá se toliko jednou nehledíc k počtu zúčastněných železnic. Lhůta přepravní počítá se podle úhrnné vzdálenosti mezi stanicí zaslací a stanicí určení.

(3) Železnice může se schválením úřadu dozorčího stanoviti přírážky ke lhůtám:

1. pro přepravu z pobočných výpraven zboží a k nim;
2. pro převoz přes řeku, kde není mostu, nebo po dráze spojující dvě dráhy přepravy zúčastněné;
3. pro dráhy podružného významu jakož i pro přechod na dráhy a z drah s odlišným rozchodem;
4. pro přechod s dráhy na dráhu nebo s jedné trati na druhou trať téže správy železniční. V tomto případě smí přírážka ke lhůtě činiti u rychlozboží nejvýše 6 hodin a u zboží nákladního nejvýše 12 hodin pro každý přechod.
5. pro mimořádné poměry dopravní, při čemž přírážky ke lhůtám smějí výjimečně býti stanoveny s výhradou schválení úřadu dozorčího.

(4) Lhůty výpravní a přepravní [odst. (1)], jakož i přírážky ke lhůtám v odst. (3), číslice 1 a 4, buďtež stanoveny tarifem. Přírážky ke lhůtám v odst. (3), číslice 5, jež dlužno zvláště uveřejniti, nenabývají platnosti před uveřejněním. Z uveřejnění musí býti zřejmo, zda-li schválení bylo uděleno nebo vyhrazeno. Odepře-li dozorčí úřad dodatečně schválení, nebo nevyhlásí-li se schválení do osmi dnů po uveřejnění přírážek ke lhůtám, nemá stanovení jich účinku.

(5) Lhůta dodací počíná u zboží dopoledne podaného o 12. hodině polední, u zboží

podaného odpoledne o půlnoci. Lhůta jest dodržena, bylo-li zboží před jejím uplynutím příjemci dovezeno. U zboží, jež podle ustanovení dráhy přijímací nebo na základě příkazu příjemcova se nedovází, jest lhůta dodací dodržena, byl-li příjemce před jejím uplynutím o přibytí zboží zpraven [§ 79., odstavec (3)] a bylo-li zboží k vydání přichystáno.

(6) U zboží, jež má ponecháno býti na dráze (restante) a pro něž odesílatel nepředepsal v nákladním listu, aby příjemci byla podána zpráva, jakož i u zboží, jehož příjemce písemně se zprávy zřekl, jest lhůta dodací dodržena, bylo-li zboží před jejím uplynutím na stanici určení přichystáno k vydání.

(7) Lhůty dodací se staví po dobu řízení celního, berního nebo policejního, po dobu opoždění způsobeného dodatečným příkazem odesílatelovým a po dobu přerušení provozu železnicí nezaviněného, pro něž nelze na čas s přepravou počítati nebo v ní pokračovati.

(8) Následuje-li po dni, kdy zboží bylo podáno, neděle nebo svátek, počíná lhůta dodací u zboží nákladního, podaného odpoledne, o den později.

(9) Je-li poslední den lhůty dodací neděle nebo svátek, uplyne lhůta dodací u zboží nákladního teprve souhlasnou hodinou přístího dne všedního.

(10) Výjimečné tarify o snížených cenách a s prodlouženými lhůtami dodacími jsou

dovoleny se zvláštním schválením dozorčího úřadu.

§ 76.

Dodání.

(1) Železnice jest povinna příjemci odevzdati na místě dodacím nákladní list a zboží po zaplacení pohledávek smlouvou nákladní založených a po stvrzení přijetí. Odevzdání zboží příjemci rovná se odevzdání do výpraven a skladů správy celní nebo berní, nejsou-li pod závěrem železnice, jakož i tímto řádem připuštěné uložení u speditéra nebo ve veřejném skladišti.

(2) Jakmile zboží přibylo do místa dodacího, jest příjemce oprávněn uplatniti vlastním jménem oproti železnici práva ze smlouvy nákladní, když byl splnil závazky z ní vyplývající, ať při tom jedná ve vlastním nebo v cizím zájmu. Zejména jest oprávněn žádati na železnici, aby mu odevzdala nákladní list a vydala zboží, nedal-li odesílatel železnici opáčný příkaz podle § 73. ještě přípustný.

(3) Za místo dodací ve smyslu odst. (1) a (2) pokládá se s výhradou ustanovení § 78., odst. (1), odesílatelem označená stanice určení nebo pobočná výpravná zboží i tehdy, jest-li v nákladním listu udáno jiné místo určení.

(4) Přijetím nákladního listu a zboží zavazuje se příjemce zaplatiti železnici podle nákladního listu [srv. však § 70., odst. (2)].

(5) Dráha přijímaci, dodávajíc zboží, má vybrati všechny ze smlouvy nákladní vyplývající pohledávky, jako dovozní, přírážky k dovoznímu, dobírky, celní poplatky a jiné výdaje. Jest-li toho třeba, má uplatniti též zástavní právo ke zboží.

(6) Zda-li má zboží vykládati železnice nebo příjemce, budiž stanoveno tarifem, pokud tento řád neobsahuje o tom předpisů nebo pokud se mezi odesílatelem a železnicí nestala zvláštní úmluva v nákladním listu.

(7) Železnice má na vůli kusové zboží, jež má sama vykládati, příjemci na jeho útraty dovézti (§ 78.) nebo jej vyrozuměti o tom, že přibylo. Na stanicích, kde se kusové zboží příjemci dováží, budiž to vývěsky na výpravnách vyhlášeno. O přibytí jiného zboží budiž příjemci podána zpráva [srv. však § 79., odst. (5)].

(8) Železnice může v tarifu určit, že za poplatky, jež dlužno vyhlásiti tarifem nebo vývěsky, sama nebo zvláštními podnikateli provádí překládání zboží, které na stanici určení má přejíti z vozu železničního bezprostředně na lodi. Osoby k tomu používané považují se za zřízence železnice ve smyslu § 5.

(9) Není-li v místě určení žádné výpravné zboží nebo pobočné výpravné zboží, neučinila-li železnice také žádných všeobecných opatření, aby zboží dále přepravováno bylo do místa určení [§ 78., odst. (1)] a nepostaral-li se ani odesílatel ani příjemce o bezprostřední

další přepravu, má železnice ohledně další přepravy povinnosti speditéra [§ 85., odst. (1)].

(10) Při dodání nesmí být požadováno mimo stvrzenky o přijetí žádných dalších prohlášení, zejména ne o bezvadném a včasném dodání. Zboží, jež si příjemce má odvézt, budiž mu, je-li železnice povinna je vykládati, dáno k dispozici ve skladišti, jinak na místě k vykládání určeném. Příjemce má se vykázati vyplaceným nákladním listem.

§ 77.

Přepočítání a převážení na stanici určené.

(1) Příjemce může při dodání žádati, aby zboží v jeho přítomnosti na nádraží bylo přepočítáno a převáženo. Za to má příjemce zaplatiti poplatek podle tarifu [srv. též § 56., odst. (6)].

(2) Železnice jest povinna navržené převážení a přepočítání provésti, leda by u vozových nákladů nedostačovaly váhy, jež jsou po ruce, nebo povaha zboží nebo poměry provozní nedovolovaly zjištění počtu kusů. Bylo-li převážení odepřeno, může příjemce zboží převážiti na nejbližší způsobilé váze za přítomnosti zmocněnce železnice. Útraty tím vzešlé i s náhradou za zmocněnce má příjemce zaplatiti.

(3) O převážení zboží nákladů vozových platí předpisy § 58., odst. (5).

(4) Byl-li při přepočítání nebo převážení zjištěn menší počet nebo menší váha, za než železnice ručí, jež však jí nejsou ještě uznány, nesmí železnice vybrati za zjištění žádných poplatků a musí příjemci nahraditi útraty jemu způsobené.

§ 78.

Dovězení.

(1) Železnice může v místě staničním nebo do míst sousedních sama dovážeti zboží kusové za poplatek, který dlužno vývěskem vyhlásiti, nebo zjednati k tomu povozníky [§ 77., odst. (7) a (9)]. Osoby k tomu používané považují se za zřízence železnice ve smyslu § 5. Vozkové mají svůj poplatkový tarif nositi u sebe a na požádání jej předložiti.

(2) I na stanicích, kde železnice obstarává dovážení, jsou příjemci oprávněni odvážeti si své zboží sami nebo dáti je odvážeti jinými povozníky, než železnicí zjednanými. Chtějí-li příjemci tohoto práva použiti, mají to výpravně oznámiti písemně dříve, než zboží přibude. Železnice může však ve všeobecném zájmu dopravy se. schválením úřadu dozorčího právo toto dočasně nebo, vyžadují-li toho zvláštní poměry, též trvale omeziti nebo zrušiti.

(3) Musí-li zboží býti dováženo do místností celní nebo berní správy, jež leží mimo nádraží, může to železnice za náhradu útrat obstarávati sama, nebo dáti obstarati spedi-

térem za své odpovědnosti na útraty k dispozici oprávněného, i když příjemce si vyhradil, že si zboží sám odveze.

(4) Lhůty, ve kterých železnice zboží příjemci doveze, budtež vyhlášeny vývěsky na výpravnách.

§ 79.

Zpravení příjemce o přibytí zboží.

(1) Železnice podává zprávu o přibytí zboží [§ 76., odst. (7)] podle vlastní volby poštou, telefonicky nebo písemně zvláštním poslem, oznamujíc zároveň lhůtu, ve které dlužno zboží odebrati. K písemnému návrhu příjemcovu může výpravna s ním smluviti zvláštní způsob podávání zpráv.

(2) Zpráva o zboží nákladním budiž podána, jakmile přibylo, nejpozději však ihned, jakmile bylo přichystáno k vydání, o rychlozboží ve dvou hodinách po přibytí. Zprávu o rychlozboží, jež přibylo všedního dne po 6. hodině večerní, v neděli a ve svátek po 12. hodině polední, lze žádati teprve příštího jitra.

(3) Podání zprávy pokládá se za uskutečněno :

- a) dodává-li se poštou, za 4 hodiny, dodává-li se telegraficky, za hodinu po podání;
- b) dodává-li se telefonicky, okamžikem podání;
- c) dodává-li se jiným způsobem, doručením.

(4) Zpráva vyhotovuje se bezplatně. Za dodání může železnice žádati náhradu svých výdajů.

(5) Zpráva se nepodává, zřekl-li se jí příjemce písemně, pak u zboží ponechaného na dráze (restante), nepřikázal-li ji odesílatel výslovně v nákladním listu.

(6) Byl-li náklad vozový pro nezpůsobilost vozu k jízdě cestou přeložen, nutno to příjemci oznámiti při podání zprávy.

§ 80.

Lhůty pro odebrání zboží příjemci nedovezeného.

(1) Zboží, které přísluší železnici vykládati, budiž odebráno v hodinách služebních [§ 63., odst. (2)] ve lhůtě tarifem stanovené. Lhůta počíná podáním zprávy o přibytí zboží a musí trvati nejméně 24 hodiny.

(2) Lhůta, ve které dlužno odebrati zboží, jež přísluší vykládati příjemci, budiž vyhlášena vývěskem na výpravně nebo tarifem. Lhůta počíná podáním zprávy o přibytí zboží. Nebyly-li vozy, které se mají vykládati, včas přichystány, počíná lhůta vykládací teprve okamžikem přichystání. Železnice může žádati, aby zboží bylo ve služebních hodinách vyloženo a odvezeno.

(3) Bylo-li přikázáno, aby zboží bylo ponecháno na dráze (restante), a nepředepsal-li odesílatel výslovně v nákladním listu, aby příjemci byla podána zpráva, nebo zřekl-li

se příjemce zprávy písemně, nebo není-li podání zprávy možné, počíná lhůta odběrná přichystáním zboží.

(4) V neděli a ve svátek budiž vydáváno toliko rychlozboží, ač není-li jeho proclení nebo řízení bernímu ničeho na závadu.

(5) Lhůty odběrné se staví v neděli a ve svátek, po dobu řízení celního, berního nebo policejního, pokud odesílatelem nebo příjemcem nebylo zdrženo.

(6) Nebylo-li zboží v stanovených lhůtách odebráno, propadá strana placení skladného nebo předrzného od vozu podle tarifu. Železnice může také zboží příjemcem v čas nevyložené na jeho nebezpečnoství a útraty vyložití [srv. též § 81., odst. (6)]. Za neděle a svátky budiž vybráno předrzné od vozu toliko tehdy, uběhla-li lhůta vykládací již předcházejícího dne o 2. hodině odpolední. Následuje-li několik dnů nedělních a svátečních po sobě, budiž předrzné vybráno toliko za jeden den.

(7) Hlásí-li se příjemce, jemuž podána byla zpráva, o odebrání zboží a nelze-li mu je přichystati za hodinu po jeho příchodu, má mu železnice nahraditi útraty, jež mu vzešly tím, že se marně pokusil zboží odvézti. Na požádání příjemcovo má železnice v nákladním listu potvrditi, že se marně pokusil o odvezení.

(8) Je-li řádné provádění dopravy náva-lem zboží ohroženo, jest železnice oprávněna podle potřeby zkrátiti lhůty nakládací a dobu

prostou skladného, jakož i zvýšiti předržné od vozu a skladné. V tomto případě platí obdobně předpisy § 75., odst. (4) o stanovení, schválení a uveřejnění přírážek ke lhůtám pro mimořádné poměry dopravní.

§ 81.

Překážky dodání. Průtah odebrání..

(1) Nelze-li vypátrati příjemce zboží, odepírá-li je tento přijmouti nebo nevyplatí-li nákladní list ve lhůtě železnici tarifem stanovené, nebo nastane-li jiná překážka dodání, má stanice určení neodkladně zpraviti odesílatele prostřednictvím stanice zasílací o příčině překážky a vyžádati si jeho příkazů [srv, též § 73., odst. (6)]. Odesílatel může v nákladním listu předepsati, aby byl na své útraty zpraven přímo telegraficky nebo poštou; v tomto případě jest za podmínek tarifem stanovených oprávněn dáti svůj příkaz rovněž přímo stanici určení. Odesílatel může za podmínek tarifem stanovených v nákladním listu též předepsati, aby jemu bylo zboží bez předchozí zprávy posláno zpět, nastane-li nějaká překážka dodání. Jinak smí zboží býti posláno zpět jen tehdy, žádá-li toho odesílatel následkem podané mu zprávy.

(2) Odepřel-li příjemce přijetí zboží a byla-li odesílateli podána zpráva o této překážce, smí býti zboží dodatečně dodáno jen se souhlasem odesílatelovým. Ve všech ostatních případech dodá se zboží příjemci dodatečně k přijetí ochotnému, nedošel-li zatím do stanice určení jiný příkaz odesílatelův.

(3) Není-li možno odesílatele zpravit, nebo otálí-li odesílatel s udělením příkazů, nebo nelze-li příkaz provést, má železnice zboží vzít na sklad na nebezpečnost a útraty odesílatelovy; v tomto případě ručí za pečlivost bedlivého obchodníka. Železnice jest však též oprávněna nedodatelné zboží uložit u speditéra nebo ve veřejném skladišti na účet a nebezpečnost k dispozici oprávněného a zatížit je dobírkou nákladů a útrat na něm váznoucích.

(4) Železnice jest dále oprávněna beze zvláštních formalit co nejlépe prodati:

- a) zboží, jež nemůže býti dodáno, podléhá-li rychlé zkáze nebo nelze-li je dle místních poměrů ani odevzdati speditérovi ani dáti na sklad, ihned;
- b) zboží, které nemůže býti dodáno a jež odesílatel zpět nevezme, 4 neděle po uplynutí doby prosté skladného, kdyby se však jeho cena delším uložením nepoměrně zmenšila nebo kdyby nebyly náklady uložení v žádném poměru k ceně zboží, již dříve.

O zamýšleném prodeji buďtež zpraveni odesílatel i příjemce, leda že by nebylo možno tak učiniti. Provádí-li železnice prodej sama, může vybrati mimo hotové výdaje poplatků tarifem stanovený.

(5) O uložení a o provedeném prodeji zboží má železnice podati odesílateli i příjemci neodkladně zprávu, leda že by nebylo možno tak učiniti; opomene-li toho, jest po-

vinna k náhradě škody. Výtěžek prodeje budiž po srážce výdajů a poplatků odesílateli dán k dispozici.

(6) Byl-li nákladní list příjemcem vyplacen, nebylo-li však zboží ve lhůtě pro odebrání stanovené odebráno, budiž příjemce znovu k odebrání vyzván a o tom zpraven, že zboží na jeho nebezpečství a útraty jest uloženo. O uložení takového zboží, o jeho odevzdání speditérovi nebo veřejnému skladu, jakož i o jeho prodeji platí obdobně předpisy odst. (3) až (5). V případě prodeje budiž výtěžek po srážce útrat příjemci dán k dispozici.

§ 82.

Zjištění úbytku, poškození nebo ztráty zboží železnicí.

(1) Objeví-li nebo tuší-li železnice, že zboží ubylo nebo že bylo poškozeno, nebo tvrdí-li to k dispozici oprávněný, má železnice neprodleně písemně zjistiti stav zboží, obnos škody, a pokud možno i příčinu úbytku nebo poškození, jakož i okamžik, kdy tyto nastaly. Zjištění staniž se též při ztrátě zboží.

(2) K dispozici oprávněnému budiž, žádá-li toho, vydán opis protokolu o zjištění.

(3) K zjišťování v případech úbytku nebo poškození budtež přibráni mimo oprávněného k dispozici nestranní svědkové a na požádání súčasněných též znalci. — Nedostaví-li se k dispozici oprávněný během přiměřené lhůty,

dojde k zjištění v jeho nepřítomnosti. Toliko v těch případech, kdy jest třeba okamžitého opatření, lze upustiti od toho, aby k dispozici oprávněný byl přibrán.

(4) Shledá-li se na základě šetření předse-
vzatého na podnět oprávněného k dispozici,
že nenastal žádný úbytek nebo poškození,
nebo toliko úbytek nebo poškození železnicí
již uznané, má oprávněný nésti útraty při-
bráním znalců vzešlé.

§ 83.

Soudní zjištění překážek dodání,
ztráty, úbytku a poškození.

Bez újmy v §§ 81. a 82. stanoveného
řízení může každý účastník navrhnouti též
soudní zjištění podle platných zákonných
ustanovení.

§ 84.

Ručení železnice za ztrátu, úbytek
nebo poškození vůbec.

Železnice ručí za škodu vzešlou ze ztráty,
úbytku nebo poškození zboží v době od při-
jetí k přepravě až do dodání, leda by způ-
sobena byla zaviněním k dispozici oprávněného
nebo jeho příkazem železnicí nezaviněným,
vyšší mocí, nedostatky obalu zevně nezna-
tebnými nebo přirozenou povahou zboží, ze-
jména vnitřní zkázou, mizením, obyčejným
prosakováním.

§ 85.

Omezení ručení vzhledem k místu určení.

(1) Je-li v nákladním listu udáno místo určení, kde není výpravny nebo pobočné výpravny pro výpravu zboží zařízené, ručí železnice jako povozník toliko do poslední železniční stanice nebo pobočné výpravny zboží pro výpravu zboží zařízené. Ohledně další přepravy má železnice povinnosti speditéra. —

(2) Učinila-li železnice opatření pro další přepravu zboží do takových míst [§ 78., odstavec (1)], ručí až do místa určení jako povozník.

§ 86.

Omezení ručení při zvláštním nebezpečí.

(1) Železnice neručí:

1. u zboží, které podle předpisů tohoto řádu nebo tarifu nebo na základě úmluvy s odesílatelem do nákladního listu pojaté přepravuje se ve vozech otevřených, za škodu, která vzejde z nebezpečí s tímto způsobem přepravy spojeného; tím však nesluší rozuměti nápadný schodek na váze nebo ztrátu celých kusů;

2. u zboží, které, ačkoli podle své povahy vyžaduje obalu na ochranu před ztrátou, úbytkem nebo poškozením za přepravy, bylo podle prohlášení odesílatelova v nákladním listu podáno k přepravě nebalené nebo

v obalu nedostatečném, za škodu, která vzejde z nebezpečí spojeného s tím, že obal chybí nebo že jest nedostatečný;

3. u zboží, jehož nakládání a vykládání podle předpisu tohoto řádu nebo tarifu nebo na základě úmluvy s odesílatelem do nákladního listu pojaté obstarává tento nebo příjemce, za škodu, která vzejde z nebezpečí, spojeného s nakládáním a vykládáním nebo vadným naložením;

4. u zboží, které podle své vlastní přirozené povahy vydáno jest zvláštnímu nebezpečí, že utrpí ztrátu, úbytek nebo poškození, zejména zlomení, rezavění, vnitřní zkázu, neobyčejné prosakování, vysýchání a roztroušení, za škodu, která vzejde z tohoto nebezpečí;

5. u živých zvířat za škodu, která vzejde ze zvláštního nebezpečí, s nímž přeprava jest pro ně spojena;

6. u zboží, zvířata v to zahrnujíc, jemuž podle ustanovení tohoto řádu, podle tarifu nebo na základě dohody s odesílatelem pojaté do nákladního listu, dlužno přidati průvodčího, za škodu, která vzejde z nebezpečí, jemuž zabrániti jest účelem přidání průvodčího.

(2) Mohla-li podle okolností vzejíti škoda z některého v odst. (1) označeného nebezpečí, platí domněnka, že z tohoto nebezpečí vzešla.

(3) Osvobození od ručení nelze na základě těchto předpisů uplatniti, vzešla-li škoda zaviněním železnice.

§ 87.

Omezení ručení při ztrátě na váze.

(1) U zboží, které dle přirozené své povahy za přepravy doznává z pravidla ztráty na váze, jest ručení železnice za ztrátu na váze vyloučeno až do výše těchto normálních sazeb:

do 2 procent u zboží tekutého, vlhkého a u tohoto zboží suchého:

škrabaného a mletého dřeva barvířského,
kůry,
kořenů,
lekořice (sladkého dřeva),
řezaného tabáku,
tuků,
mýdel a hutných olejů,
čerstvých plodin,
čerstvých tabákových listů,
ovčí vlny,
koží,
kožešin,
usní (kůže),
sušeného neb pečeného ovoce,
zvířecích šlachů,
rohů a paznehtů,
kostí (celých i mletých),
sušených ryb,
chmele,
čerstvých tmelů;

do 1 procenta u všeho ostatního suchého zboží druhu shora uvedeného.

(2) Přepravuje-li se několik kusů týmž nákladním listem, počítá se normální sazba za každý kus zvláště, jest-li váha jednotlivých kusů v nákladním listu vyznačena nebo lze-li ji jinak zjistiti.

(3) Omezení ručení nenastane, pokud ztráta podle okolností nevzešla z přirozené povahy zboží nebo pokud ustanovená sazba se nesrovnává s touto povahou nebo s ostatními okolnostmi daného případu.

(4) Ztratilo-li se zboží, nesráží se za ztrátu na váze ničeho.

(5) Širší osvobození železnice od ručení podle § 86., odst. (1) číslice 4, není tímto dotčeno.

§ 88.

Výše náhrady škody při ztrátě, úbytku nebo poškození zboží.

(1) Musí-li železnice na základě nákladní smlouvy dáti náhradu za ztrátu nebo úbytek zboží, budiž nahrazena obecná cena obchodní a není-li této, obecná cena, již mělo zboží téhož druhu a jakosti na místě odeslání v době, kdy k přepravě bylo přijato; mimo to budiž nahrazeno, co na clech a ostatních útratách, jakož i na dovozném již zapláceno bylo, nebo ještě dlužno zaplatiti.

(2) Bylo-li zboží poškozeno, budiž dána náhrada za zmenšení hodnoty v odst. (1) naznačené.

(3) O případech, kdy dlužno dáti plnou náhradu, srv. § 95.

§ 89.

Omezení výše náhrady škody tarifem.

(1) Železnice může ve zvláštních podmínkách (výjimečných tarifech) stanovit nejvyšší obnos, který dlužno nahraditi v případě ztráty, úbytku nebo poškození, obsahují-li tyto výjimečné tarify slevu na dovozném pro celou trať přepravnou oproti tarifům obyčejným a platí-li též nejvyšší obnos pro celou trať přepravnou. Žádá-li odesílatel, aby bylo užito takového výjimečného tarifu, má to v nákladním listu poznamenati a označiti dotyčný tarif.

(2) Železnice může dále v tarifu omeziti na nejvyšší obnos náhradu, kterou dlužno dáti za ztrátu, úbytek nebo poškození předmětů v § 54., odst. (2), B, číslice 1, uvedených.

(3) O případech, kdy dlužno dáti plnou náhradu, srv. § 95.

§ 90.

Domněnka o ztrátě zboží.

Osoba k přijetí zboží oprávněná může zboží pokládati bez dalšího průkazu za ztracené, nemůže-li býti dodáno nejpozději 30. dne po uplynutí lhůty dodací.

§ 91.

Znovunalezení zboží.

(1) Přijímajíc náhradu za ztracené zboží může osoba k přijetí náhrady oprávněná

v kvitanci žádati, aby byla ihned zpravena, kdyby zboží bylo znovu nalezeno. O tom budiž jí vydáno potvrzení.

(2) Do 30 dnů po tom, kdy zprávu dostal, může k přijetí náhrady oprávněný požadovati, aby mu bylo zboží dle jeho volby bezplatně vydáno buď na stanici zasílací nebo na stanici určení v nákladním listu udané. Přijatou náhradu má navrátiti po srážce náhrady škody, kterou mu dlužno dáti podle § 94. za překročení lhůty dodací.

(3) Ve všech ostatních případech může železnice se zbožím znovu nalezeným volně naložiti.

§ 92.

Opověď zájmu na dodání.

(1) Odesílatel může v nákladním listu opovědět zájem na dodání. Za to budiž zaplacen poplatek stanovený tarifem.

(2) Částka, která odpovídá zájmu na dodání, budiž do nákladního listu slovy vepsána na místě k tomu určeném.

(3) Poplatek budiž počítán za nedílné jednotky po 10 K a 10 tarifních kilometrech a nesmí převyšovati 0.25 h za jednotku. Přebývající obnosy zaokrouhlí se na 10 h. Nejmenší poplatek za přepravnou trať ze stanice zasílací až do stanice určení činí 40 h.

(4) Je-li povinnost k náhradě omezena podle § 89. na nejvyšší obnos, jest nepřipustno udati zájem na dodání tento obnos převyšující.

§ 93.

Výše náhrady škody za ztrátu, úbytek nebo poškození, byl-li opovězen zájem na dodání.

Byl-li zájem na dodání opovězen, lze v případech ztráty, úbytku nebo poškození zboží požadovati mimo náhradu v § 88. označenou ještě náhradu další vzešlé škody až do udané částky.

§ 94.

Ručení za překročení lhůty dodací.

(1) Byla-li lhůta dodací překročena, má železnice nahraditi prokázanou škodu, a to:

- a) nebyl-li opovězen zájem na dodání, až do výše dovozného,
- b) byl-li zájem na dodání opovězen, až do opovězené částky. Je-li tato nižší nežli náhrada pod a) stanovená, lze požadovati tuto.

(2) Nevzešla-li škoda, nebo není-li prokázána, má železnice zaplatiti:

- a) v případech, kdy nebyl opovězen zájem na dodání,
  - nebyla-li lhůta překročena o více než o 1 den, $\frac{1}{10}$ dovozného,
  - nebyla-li lhůta překročena o více než o 2 dny, $\frac{2}{10}$ dovozného,
  - nebyla-li lhůta překročena o více než o 3 dny, $\frac{3}{10}$ dovozného,
  - nebyla-li lhůta překročena o více než o 4 dny, $\frac{4}{10}$ dovozného,

byla-li lhůta překročena o delší dobu,
 $\frac{5}{10}$ dovozného,

b) v případech, kdy byl zájem na dodání opovězen,

nebyla-li lhůta překročena o více než
 o 1 den, $\frac{2}{10}$ dovozného,

nebyla-li lhůta překročena o více než
 o 2 dny, $\frac{4}{10}$ dovozného,

nebyla-li lhůta překročena o více než
 o 3 dny, $\frac{6}{10}$ dovozného,

nebyla-li lhůta překročena o více než
 o 4 dny, $\frac{8}{10}$ dovozného,

byla-li lhůta překročena o delší dobu,
 celé dovozné;

ne však více, než opovězenou částku.
 Jest-li tato nižší než náhrada pod a) sta-
 novená, lze požadovati tuto.

(3) Nároky z těchto ustanovení plynoucí lze uplatniti též mimo případné nároky ze ztráty, úbytku nebo poškození zboží. Jest-li opovězen zájem na dodání, lze mimo náhradu škody podle § 88. počítanou požadovati jako náhradu za veškerou další škodu (§ 93), zahrnujíc v to náhradu vzešlou z překročení lhůty dodací, nanejvýše opovězenou částku zájmu. Obdobně platí zde předpis druhé věty v odst. (1) b).

(4) Ručení železnice jest vyloučeno, je-li překročení lhůty důsledkem události, které železnice ani nepřivodila ani nemohla odvrátiti.

(5) O případech, kdy dlužno dáti plnou náhradu, srv. § 95.

§ 95.

Náhrada škody způsobené úmyslně nebo hrubou nedbalostí železnice.

Byla-li škoda způsobena železnicí úmyslně nebo hrubou její nedbalostí, budiž ve všech případech nahrazena plná škoda.

§ 96.

Pozbytí nároků na náhradu.

Byly-li podány k přepravě předměty, jichž přeprava dle předpisů zákonných nebo z důvodů veřejného pořádku jest zapovězena, nebo které jsou z přepravy vyloučeny nebo jen podmíněčně k přepravě připuštěny, s nesprávným označením, nebo zanedbal-li odesílatel bezpečnostních opatření pro tyto předměty stanovených, jest ručení železnice ze smlouvy nákladní vyloučeno.

§ 97.

Zánik nároků zaplacením dovozného a odebráním zboží.

(1) Bylo-li dovozné i s ostatními na zboží váznocími pohledávkami zaplaceno a zboží odebráno, zanikly všechny nároky oproti železnici ze smlouvy nákladní.

(2) Z toho jsou vyňaty:

1. nároky na náhradu za škody způsobené železnicí úmyslně nebo hrubou její nedbalostí;
2. nároky na náhradu za překročení lhůty dodací, byly-li písemně ohlášeny nejpozději čtrnáctého dne, den odebrání zboží v to

nepočítajíc, u některé ze železnic, u nichž lze podle § 100. nárok ohlásiti;

3. nároky na náhradu za takové vady, jež podle § 82. nebo § 83. zjištěny byly před odebráním zboží nebo k jichž zjištění proti předpisu § 82. nedošlo vinou železnice ;

4. nároky na náhradu za takové vady, jež při odebrání nebyly zevně znatelný, navrhne-li oprávněný bezprostředně po jejich objevení a nejpozději v týdnu po odebrání buďto písemně u železnice vyšetření ve smyslu § 82. nebo u soudu ohledání zboží znalci a dokáže-li, že vada vznikla v době mezi přijetím a dodáním;

5. nároky pro přirážky k dovoznému neprávem vybrané a pro nesprávné vypočítání dovozného a poplatků (§ 70).

(3) Příjemce může odebrání zboží odepírat i když byl nákladní list přijal a dovozné zaplatil tak dlouho, až se jeho návrhu na zjištění tvrzených vad vyhoví. Výhrady při odebrání zboží učiněné jsou platny jen tehdy, staly-li se za souhlasu železnice.

(4) Když při dodání z několika předmětů v nákladním listu označených jednotlivé chybí, může příjemce ve stvrzence o přijetí uvést, že tyto předměty chybí.

§ 98.

Promlčení nároků oproti železnici ze ztráty, úbytku nebo poškození zboží nebo z překročení lhůty dodací.

(1) Nároky oproti železnici ze ztráty, úbytku nebo poškození zboží nebo z překro-

cení lhůty dodací promlčují se v jednom roce. —

(2) Promlčení počíná u poškození nebo úbytku uplynutím dne, kdy zboží bylo dodáno, u ztráty nebo překročení lhůty dodací uplynutím lhůty dodací.

(3) Promlčení se staví písemným ohlášením nároků (reklamací) u železnice. Byl-li na základě ohlášení vydán zamítavý výměr, pokračuje lhůta promlčecí od toho dne, kdy železnice reklamantovi písemně oznámí své rozhodnutí a jemu navrátí doklady k reklamaci po případě přiložené. Další žádosti podané železnici nebo představeným úřadům promlčení nestaví.

(4) O přetržení promlčení platí všeobecné zákonné předpisy.

(5) Jednoroční lhůta promlčecí, jakož i ostatní předpisy tohoto paragrafu neplatí, způsobila-li železnice ztrátu, úbytek, poškození neb překročení lhůty úmyslně. Nemají také platnosti pro vzájemný postih železnic (§ 100).

§ 99.

Uplatnění práv ze smlouvy nákladní.

(1) Uplatnění práva ze smlouvy nákladní vůči železnici jest oprávněn jen ten, jemuž přísluší právo se zbožím volně nakládati [k dispozici oprávněný] (srv. však §§ 60 a 70.).

(3) Nemůže-li odesílatel, jemuž o sobě právo disposiční přísluší předložití duplikát nákladního listu, lístek přijímací nebo stvrzenku

stanice zasílací o tom, že taková listina nebyla vydána, může nárok svůj uplatnit toliko se souhlasem příjemcovým, leda by prokázal, že příjemce odepřel zboží přijmouti.

(3) Mimosoudní nároky budtež uplatněny písemně u železnice podle § 100. příslušné. Byl-li nákladní list příjemci odevzdán, budiž předložen. Jde-li o náhradu za ztrátu, úbytek nebo poškození, budiž předložena stvrzenka o ceně zboží.

(4) Železnice má všechny nároky co nejrychleji zkoumati a nestalo-li se smírné dohodnutí, navrhovateli odpověděti písemným výměrem.

§ 100.

Ručení několika železnic na přepravě zúčastněných.

(1) Dráha zasílací ručí za provedení přepravy až do dodání zboží příjemci, bez ohledu na to, zdali použito bylo toliko vlastních nebo též cizích tratí.

(2) Každá následující dráha vstupuje tím, že přejímá zboží s původním nákladním listem, do dopravní smlouvy podle tohoto nákladního listu a přejímá samostatný závazek, že přepravu provede podle obsahu nákladního listu.

(3) Nároky ze smlouvy nákladní lze však — bez újmy vzájemného postihu železnic — uplatnit cestou žalobní toliko oproti dráze zasílací nebo proti dráze, která poslední převzala zboží s nákladním listem, nebo proti

dráze, na jejíž trati se "škoda stala. Z těchto drah může žalobce voliti. Právo volby zaniká podáním žaloby.

(4) Žalobou navzájem nebo vzájemným súčtováním (kompensací) lze uplatniti nároky ze smlouvy nákladní i proti jiné dráze, opírá-li se její žaloba o tutéž smlouvu nákladní.

(5) Nahradila-li některá ze zúčastněných drah škodu na základě těchto předpisů, přísluší ji postih proti dráze, jež škodu zavinila. Nelze-li tuto dráhu zjistiti, mají zúčastněné dráhy nésti škodu společně podle poměru délky svých tratí, jimiž se přepravy účastní, pokud se nezjistí, že škoda nastala na jejich tratích. Tím není dotčeno oprávnění železnic, ohledně vzájemného postihu předem nebo v jednotlivém případě jinaká dohodnutí učiniti.

IX.

Ustanovení závěrečné.

(1) Dopravní řád a změny jeho uveřejňují se říšským zákonníkem.

(2) Každá správa železniční má míti pohotově ku prodeji dopravní řád doplněný podle nejnovějšího znění.

Průvodní list umrlčí.

Dle předpisů do rakve vložena mrtvola dne ..... 19..... v ..... místo .....
příčina smrti ..... zemřelého ..... stáří ..... letého ..... stav, jméno a příjmení zemřelého, u dětí .....
stav rodičů ..... má býti železnice z ..... přes .....
do ..... k pohřbení přepravena. Ježto toto převezení mrtvoly bylo
povoleno, žádají se všechny úřady, jichž okresy tato zásilka projde, aby ji bez
překážky a bez zastávky dále propustily.

....., dne ..... 19.....

(Pečeť.)

(Podpis.)

Bližší ustanovení o přepravě živých zvířat.

I. Naložení.

§ 1.

(1) Pokud stanice jsou určeny pro dopravu dobytka, musí být opatřeny zařízeními, jež dovolují účelné nakládání a vykládání zvířat.

(2) Povrch nehybných vyvýšených nákladišť (nákladových ramp) musí být tak upraven, aby zvířata mohla po nich bezpečně stoupati.

(3) Přenosná vyvýšená nákladiště pro dobytek budtež dostatečně široká a opatřena po obou stranách ochrannými lištami nejméně 20 cm vysokými, jakož i latěmi pro stoupání. Jak u přenosných vyvýšených nákladišť pro dobytek, tak i u můstků, nakládacích budtež učiněna ochranná opatření, aby zvířata nemohla být stranou vytlačena.

(4) Na stanicích s pravidelným značnějším vývozem dobytka nebo poblíže nich musí být ohrady pro dočasné přechovávání dobytka. Tyto ohrady, jež železnice má zříditi, budtež zařízeny pro přivázání zvířat. Ohrady budtež

rozděleny v menší oddělení, v nichž mají býti odděleně umístěna zvířata různého druhu a dobytek velký (koně včetně pony, hřibata, dále skot, mezci, oslové a pod.) odděleně od dobytka drobného (prasat, telat, ovcí, koz, psů, drůbeže a pod.); matky se ssajícími mláďaty zůstanou pohromadě. Ohrady pro dobytek a vyvýšená nákladiště budtež za tmy v případě jejich upotřebení osvětlovány.

§ 2.

(1) Zvířata dlužno přepravovati v krytých vozech. Budtež k tomu zvoleny vozy, jichž světlá šířka činí nejméně 2.6 m a jež poblíže střechy mají v stěnách podélných nebo čelních po dvou otvorech větracích nejméně po 0.40 m dlouhých a 0.30 m širokých, jež lze zevnitř zavírat, a jež mimo to jsou opatřeny na dveřích zařízením, umožňujícím stálé jich pootevření v šířce 0.35 m u dobytka velkého a 0.15 m u dobytka drobného. Po naložení zvířat mají dvěře ve vylíčené výměře a otvory větrací zůstatí otevřeny, aby vzduch měl dostatečný přístup.

(2) Pro prasata, ovce a kozy má býti zpravidla použito krytých vozů o více patrech se stěnami laťovými a s napajedly [§ 5., odst. (1)]. Stěny musí pozůstávati z prken těsně k sobě přiléhajících nebo býti opatřeny těsnými chlopněmi potud, aby zvířata byla zdola chráněna proti průvanu a aby bylo zabráněno vypadávání výkalů a steliva.

(3) Stěny zvláštních vozů přepravě drůbeže sloužících musí pozůstávati z latí a býti

opatřeny ochrannými lištami zabraňujícími vypadávání výkalů a steliva.

(4) Musí-li být výjimečně použito pro velký dobytek vozů bez otvorů větracích, jest třeba, aby dveře zůstaly nejméně z polovice otevřeny a aby ve své poloze bezpečně byly upevněny proti posunutí. Dveřní otvory budtež ohrazeny dřevěným pažením nebo dveřními mřížemi a s napajedly [§ 5. odst. (1)]. Mříže dveřní a dřevěná pažení musí být nejméně 1.5m vysoká. Mříže dveřní má opatřiti železnice.

(5) V chladné roční době budtež selata, nejsou-li k přepravě podávána v schránkách, na základě záznamu odesílatelem v nákladním listu učiněného přepravována ve vozech krytých s otevřenými otvory větracími při zavřených dveřích.

(6) K návrhu odesílatelovu budtež koně a mezci za podmínek v tarifu stanovených přepravování ve vozech vypošťářovaných (vozech stájových).

(7) Spodních truhel vozů smí být používáno toliko k přepravě jednotlivých cestou onemocněvších zvířat.

(8) Vozy budtež opatřeny k uvázání zvířat železnými kruhy a pod.

(9) Ložná plocha vozů přepravě zvířat sloužících musí být na jejich zevnější straně udána, a to u vozů o více patrech a ve více oddílů rozdělených tak, aby velikost každé prostory byla zřejmá.

(10) Ohledně stávajících vozů a předmětů výstrojných může železniční dozorcí úřad připustiti odchylky od těchto předpisů.

(11) U zásilek koňů a skotu má železnice na požádání zapůjčiti zápory a přívory za poplatek tarifem určený.

§ 3.

(1) Přepravě zvířat sloužící klece, bedny, koše, pytle a jiné schránky musí býti dostatečně prostorné a vzdušné. Zvířata nesmějí býti podávána spoutána.

(2) Klece nebo pod. musí míti nepropustné dno a stěny do té výše nepropustné, aby znečištění vozů výkaly a stelivem pokud možno bylo vyloučeno. Tento předpis neplatí pro drůbež v nákladech vozových. Klece nebo pod. z části z latí sestávající musí býti tak upraveny, aby zvířata nemohla prostrčiti jednotlivé části těla, též musí býti tak vysoké, aby zvířata v nich mohla volně státi. Dále musí všechny klece nebo pod., lze-li předvídati, že přeprava bude trvati déle 38 hodin, býti opatřeny účelným zařízením k napájení a u drobného dobytka též ke krmení. Dno schránek budiž pokryto pískem, sypkou rašelinou nebo pilinami. Při nakládání budiž toho dbáno, aby čerstvý vzduch měl ke schránkám dostatečný přístup; zejména nesmí jiné zboží býti kladeno na klece, bedny, koše nebo pod. a tyto smějí býti jen tehdy kladeny na sebe, jest-li lištami nebo pod. o to postaráno, aby mezi dnem vrchní a víkem spodní schránky

zůstala volná prostora vzduchová nejméně 3 cm vysoká.

(3) Při stanovení nejvyššího počtu zvířat, jež do jednoho vozu mají být naložena, budiž k tomu přihlíženo, že velký dobytek nesmí státi natlačen na sebe a na stěny vozu. Tomuto předpisu vyhoví se tehdy, může-li se člověk mezi naloženými zvířaty pohybovati. Byla-li zvířata naložena napříč, musí mimo to zůstati mezi zvířaty a stěnami vozu tolik volné prostory, aby bylo zamezeno poranění zvířat rozedřením nebo pod. na hlavě nebo na zadku. Drobnému dobytku musí být umožněno, aby ulehl.

(4) Dobytek velký a drobný jakož i zvířata různých druhů smějí býti v témž voze toliko tehdy naložená, jest-li každý druh přehradami, přepažením z prken nebo z latí oddělen od druhu jiného. Tato omezení neplatí u přepravy matek se ssajícími mláďaty a u drůbeže.

(5) Vozy naložené neuzavřenou drůbeží budtež přepravovány pod olovenou závěrkou.

(6) U zásilek skotu a dobytka vepřového budtež podlahy vozů vystlány. Nedodal-li odesílatel stelivo, staniž se tak železnicí za poplatek tarifem stanovený. Železnice má na vůli v tarifu omeziti dodání steliva na určité stanice. Podlahy oněch vozů, jež mají toliko laťové stěny, a oněch vozů, jichž dveře zůstanou za přepravy otevřené, nesmějí býti vystlány hořlavými látkami. Za hořlavé látky se považují: sláma, plevy a travnaté stelivo;

oproti tomu smí býti použito vodou pokropených pilin s příměskem písku nebo bez něho jakož i pokropeného steliva rašelinového. Překládá-li se cestou zásilka dobytka stelivem opatřená na některé stanici, jest správa železniční povinna dodati stelivo do vozu další přepravě sloužícího. Tarif stanoví poplatek, který dlužno za to zaplatiti.

(7) Zásilky, jež těmto předpisům neodpovídají, nemusí stanice zasílací k přepravě přijímati.

II. Přeprava.

§ 4.

(1) Živá zvířata jsou dopravována vlaky dobytčími a nákladními, dle bližšího určení železnice též vlaky osobními.

(2) Vlaky dobytčí mají jezdit na tratích s pravidelnou silnou dopravou dobytka v určitých, železnicí vyhlášených dnech — buď pravidelně nebo jen dle potřeby —; vlaky ty musí býti tak zavedeny, aby zastávka pro dobytek z přípojných tratí přidávaný nebo na ně předávaný byla omezena na míru nejnutnější.

(3) Základní rychlost vlaků dobytčích nesmí obnášeti méně nežli 25 kilometrů za hodinu. Železniční úřad dozorcí jest oprávněn připustiti za zvláštních poměrů odchylky.

§ 5.

(1) Veškerá zvířata, o jejichž přepravě lze předpokládati, že bude trvati 24 hodiny

nebo déle, buďtež odesílatelem před naložením nakrmena a napojena. Trvá-li přeprava déle 36 hodin, buďtež zvířata napájena nejdéle po každých 36 hodinách. Napájení zvířat přísluší jejich průvodcům. Zvířata bez průvodců buďtež napájena železnicí za poplatek tarifem stanovený.

(2) Učiní-li odesílatel v nákladním listu náležitý záznam, mají správy železniční obstarati pokropení vepřového dobytka za poplatek tarifem stanovený. Stanice, v nichž toto pokropení může býti vykonáno, buďtež tarifem vyhlášeny.

§6.

(1) Posunování vozů dobyt看kem naložených budiž omezeno na nejnutnější potřebu a vykonáváno vždy se zvláštní opatrností; prudké nárazy buďtež naprosto zamezeny.

(2) Schránkami se zvířaty nesmí býti při nakládání a vykládání strkáno a házeno a nesmějí býti překáceny.

§ 7.

Za přepravy noční musí býti průvodčí zásilek dobytka opatření dobře hořícími svítilnami. Používání snadně vznětlivých látek hořlavých, jako petroleje nebo pod., jest zakázáno.

Předpisy o předmětech pod- mínečně k přepravě připuštěných.

(§ 54., odstavec (2) A.)

I. Předměty výbušností nebezpečné.*)

I a. Látky střelné a trhací.

K přepravě jsou připuštěny:

I. skupina. Střelné a trhací látky, s nimiž bezpečně lze zacházeti.

a) Bezpečnostní trhací přípravky erárního skladu a koncessované látky trhací, o nichž jest uznáno, že lze s nimi bezpečně zacházeti, pokud pro ně předloženo bylo povolení přepravy (srv. též 2. skupinu pod b);

*) (1) K účelům zkušebními určené, k přepravě po železnici nepřipuštěné předměty výbušností nebezpečné buďtež v množství menším 0.5 kg k přepravě přijaty, pokud odeslání se děje k úřednímu rozkazu. Odesílatel má se vykázati při podávání úředním rozkazem, který má obsahovati též ustanovení o způsobu balení. Úřední rozkaz budiž připojen k nákladnímu listu.

(2) O zásilkách správy vojenské a o zásilkách soukromých osob správě vojenské svědčících platí zvláštní předpisy.

- b) nitrocelulosa (střelná bavlna, vlna kolodiová), pokud vyhovuje požadavkům o nezměnitelnosti látky, a to:
- a) ve vločkách a nelisovaná, obsahující nejméně 25 procent vody nebo alkoholu (75 dílů látky pevné a 25 dílů tekutiny);
  - b) lisovaná, obsahující nejméně 15 procent vody (85 dílů látky pevné a 15 dílů vody) (srv. též 2. skupinu pod c);
- c) trinitrotoluol;
- d) kyselina pikrová.

2. skupina. Střelné a trhací látky snadno vybuchující.

- a) Prach střelný a trhací;
- b) trhací látky erárního skladu a koncesované látky trhací, pokud pro ně předloženo bylo povolení k přepravě;
- c) nitrocelulosa (střelná bavlna, bavlna kolodiová), vyhovuje-li požadavkům o nezměnitelnosti látky, a to:
  - a) nelisovaná, obsahující nejméně 15 procent vody (85 dílů látky pevné a 15 dílů vody) (srv. též 1. skupinu pod b);
  - b) lisovaná v podobě patron, s povlakem parafinovým;
- d) jiné třaskaviny, pokud pro ně předloženo bylo zvláštní povolení k přepravě.

Předpisy přepravní.

A. Balení,

1. skupina.

1. Bezpečnostní trhací přípravky erárního skladu a koncessované látky trhací, o nichž jest uznáno, že lze s nimi bezpečně zacházeti (a).

(1) Koncessované látky trhací smějí býti dopravovány jen v oněch tvarech, obalech a v onom balení, jež v povolení přepravy jsou předepsány pro každý jednotlivý druh. Schránky musí býti opatřeny nápisem, který obsahuje označení látky trhací podle koncesse s doložkou „Látka trhací 1. skupiny“, jméno nebo firmu výrobce, označení továrny, pak datum a číslo ministerského povolení přepravy a datum výroby. Nápis budiž připevněn na schránce tak, že musí býti při otevření schránky roztržen. Každou schránku dlužno opatřiti zřetelně vytištěnou tovární plombou.

(2) Pokud není zvláštních předpisů, platí právě uvedená ustanovení obdobně pro bezpečnostní trhací přípravky erárního skladu.

2. Nitrocelulosa (střelná bavlna, bavlna kolodiová) (b).

Nitrocelulosa ve vločkách a nelisovaná, obsahující nejméně 25 procent vody nebo alkoholu (a) a lisovaná nitrocelulosa obsahující nejméně 15 procent vody (b) musí býti pevně zabalena nepromokavě v trvanlivé,

nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné. Na místě schránek dřevěných lze použití též tak zvaných amerických sudů lepenkových. Schránky nesmějí býti uzavřeny železnými hřebíky a musí býti opatřeny nápisem „Mokrá nitrocelulosa. 1. skupina“.

3. Trinitroluol (c)

musí býti pevně zabalen v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné. Na místě schránek dřevěných lze použití též tak zvaných amerických sudů lepenkových. Schránky buďtež opatřeny nápisem „Trinitrotoluol. 1. skupina“.

4. Kyselina pikrová (d)

musí býti pevně zabalena v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné. Na místě schránek dřevěných lze použití též tak zvaných amerických sudů lepenkových. Schránky buďtež opatřeny nápisem „Kyselina pikrová. 1. skupina“. K balení nesmí býti použito olova.

2. skupina.

1. Prach střelný a trhací (a).

(1) Prach střelný a trhací musí býti pevně zabalen v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné, jež zamezují bezpečné rozsypaní a rozprášení obsahu. Schránky nesmějí míti žádných železných hřebíků, šroubů nebo jiných železných prostředků upevňovacích (obručí, pásek nebo pod.). Přípustny

jsou též kovové nádoby zásilkové (mimo železné), jest-li jejich uzavření sice úplně těsné, povoluje-li však v případě požáru tlaku plynů prachových, uvnitř se vyvinujících.

(2) Před zabalením do schránek musí volný prach zrnitý býti nasypán do hustých, trvanlivých pytlů, prach mletý do kožených měšců nebo do dvojité tkaných pytlů.

(3) Hrubá váha každé schránky nesmí býti větší 130 kg.

(4) Schránky musí býti opatřeny nápisem „Prach střelný“, „Prach trhací“, „2. skupina“. U zásilek dovozných a průvozných dlužno též uvéstí jméno nebo firmu výrobce.

2. Trhací látky erárního skladu a koncessované látky trhací (b).

(1) Koncessované látky trhací smějí býti dopravovány pouze v oněch tvarech, obalech a v onom balení, jež v povolení přepravy jsou předepsány pro každý jednotlivý druh. Schránky musí býti opatřeny nápisem, který obsahuje označení látky trhací podle koncesse s doložkou „Látka trhací 2. skupiny“, jakož i jméno nebo firmu výrobce, označení továrny, pak datum a číslo ministerského povolení přepravy a datum výroby. Nápis budiž připevněn na schránce tak, že musí býti při otevření schránky roztržen. Každou schránku dlužno opatřiti zřetelně vytištěnou tovární plombou. Na schránce budiž umístěn stručný návod o otevření a zavření schránky.

(2) Pokud není zvláštních předpisů, platí uvedená ustanovení obdobně pro trhací látky erárního skladu.

3. Nitrocelulosa (střelná bavlna a bavlna kolodiová) (c).

(1) Nitrocelulosa musí být zabalena nepromokavě do trvanlivých schránek dřevěných, jež nemají železných obručí nebo pásek, tak pevně, aby se obsah nemohl třít. Mimo schránky dřevěné jsou přípustny též tak zvané americké sudy lepenkové. Schránky nesmějí být uzavřeny železnými hřebíky.

(2) Patrony budtež, než se vkládají do schránky, spojeny pevným obalem papírovým v balíky.

(3) Schránky dlužno opatřit nápisem „Nitrocelulosa. 2. skupina“.

4. Jiné třaskaviny (d).

Třaskaviny od případu k případu připuštěné k přepravě budtež zabaleny podle příkazů daných pro jednotlivý případ.

B. Podávání.

(1) Střelné a trhací látky 2. skupiny nesmějí být podávány jako rychlozboží.

(2) Nesmějí být podávány do stanic a na železniční trať, kde jest zakázáno, je přepravovati.

(3) Není-li zásilka přepravována zvláštním vlakem, lze přijímání její předem omeziti na určité dny a vlaky. Stanovení dnů a vlaků jest podrobena schválení úřadu dozorčího.

(4) Dovozné budiž zapláceno při podání. Dobírkou zatížené zásilky jsou vyloučeny. Opověď zájmu na dodání není přípustna.

(5) Není-li zvláštních úmluv se železnicí pro jednotlivý případ, dlužno každou zásilku ohlásiti u výpravny nejméně den před podáním a předložiti přesný a úplný opis nákladního listu. Zásilka smí býti podána toliko v hodiný výpravnou písemně určené.

(6) Zásilky ve zvláštních vlacích budtež s označením stanice určení ohlášeny dráze podací nejméně osm dnů před podáním.

C. Osvědčení. Nákladní listy.

(1) Zdali a jakých osvědčení jest třeba pro přepravu látek střelných a trhacích, ustanovují zvláštní zákonné předpisy.

(2) Jinak platí ještě tato ustanovení:

1. U střelných a trhacích látek 1. skupiny pod b, c a d a 2. skupiny pod c musí býti každá zásilka provázena osvědčením železnicí uznaného lučebníka, že střelná (trhací) látka jest složena podle ustanovení odstavce 1 a přílohy C k dopravnímu řádu; vedle toho musí odesílatel v nákladním listu osvědčiti, že balení odpovídá příslušným předpisům.

2. Mimo to musí obsahovati nákladní list pro zásilky 1. skupiny doložku „střelná (trhací) látka 1. skupiny“ a pro zásilky 2. skupiny doložku „střelná (trhací) látka 2. skupiny“.

(3) O střelných a trhacích látkách
2. skupiny platí ještě toto:

V nákladním listu obsažené označení střelné (trhací) látky budiž podškrtnuto červeným inkoustem. Nákladní listy musí obsahovati mimo počet, druh, znamení a čísla schránek též hrubou váhu každé jednotlivé schránky.

D. Prostředky přepravovací.

(1) K přepravě dlužno použití krytých vozů nákladních.

(2) K přepravě kyseliny pikrové nesmí býti použito vozů olovem vykládaných nebo olovem krytých.

(3) O střelných a trhacích látkách
2. skupiny platí ještě toto:

- a) Smí býti použito toliko vozů s pružinovým přístrojem nárazovým a tahovým, s pevnou bezpečnou střechou, těsným zařazením (šalováním) a dobře zavírajícími dveřmi, možno-li bez brzdy.
- b) Vozů, v jichž vnitřku vyčnívají železné hřeby, šrouby, matky šroubové atd., nesmí býti použito.
- c) Dveře vozů a okna buďtež zavřena a utěsněna. Papíru nesmí býti k tomu použito.
- d) Vozů, jichž ložiska byla nedávno obnovena nebo jež jsou určeny k brzké revisi v dílnách, nesmí býti použito.

- e) Zásilky budtež přepravovány od stanice podací až do stanice určení v témž voze a nebudtež pokud možno překládány.
- f) Na vozy budtež nalepeny cedulky, jež obsahují modře natištěné označení „Výbušné zboží“.

E. Nakládání.

(1) Střelné a trhací látky 1. a 2. skupiny nesmějí býti nakládány do téhož vozu spolu se střelivem 2. skupiny, rovněž ne s předměty pod I c, Id, I e, II, III a V jmenovanými jakož i s látkami snadno chytlavými. S kyselinou pikrovou nesmí býti spolu nakládáno olovo.

(2) Při nakládání dlužno se uvarovati bedlivě otřesení schránek; zejména nesmějí býti schránky překoceny, váleny nebo postrkovány, též nesmějí (v některém bodu opřeny) býti otáčeny na zemi, naopak budtež vždy velmi opatrně nošeny a hlavně chráněny před nárazem.

(3) Při nakládání střelných a trhacích látek 2. skupiny budiž dbáno ještě tohoto:

- a) Schránky musí býti uloženy v železničním voze tak pevně, aby byly chráněny před třením, otřesem, nárazem, překocením a spadnutím s vyšších poloh. Zejména musí býti ležící bečky a sudy nakládány rovnoběžně s podélnými stěnami vozu a chráněny dřevěnými podložkami před kutálením.

- fa) Vozy smějí býti zatíženy jen do dvou třetin své ložné váhy. Výška nákladu ve voze nesmí přesahovati 1.3 m, leda že naloženy jsou nejvýše tři vrstvy nad sebou.
- c) Smí býti nakládáno toliko množství do 1000 kg spolu s jiným zbožím, předpokládajíc, že toto zboží není snadno vznětlivé a že nebude dříve vykládáno než látky trhací.
- d) Látky střelné a trhací nesmějí býti nakládány ze skladišť nebo výstupků skladištních, nýbrž musí býti nakládány na postranných kolejích co nejdlehlších a pokud možno krátce před odjezdem vlaku, kterým mají býti přepraveny. O nakládání postarejž se odesílatel za znaleckého dozoru. Zvláštní náradí nakládací (přikrývky a pod.) budiž opatřeno odesílatelem a odevzdáno příjemci se zbožím.
- e) Nepovolané osoby nebudtež k nákladu připouštěny a, nakládá-li se mimořádně za tmy, budiž náklad osvětlován pevnými a vysokými svítilnami, jež však nesmějí býti plněny petrolejem.

U střelných a trhacích látek 2. skupiny budiž dbáno ještě tohoto:

F. Bezpečnostní opatření na nádražích a za jízdy.

(1) Ani při nakládání ani za přepravy nesmí se ve vozech nebo u vozů kouřiti, udržovati oheň nebo volné světlo.

(2) Lokomotivy kolem jedoucí — pokud možno i při setkání na volné trati — mějtež zavřená dvířka k výhni a příklopy popelníku, též nesmí býti sůžena roura výfuková. V době, kdy lokomotiva jede kolem, musí býti nakládání přerušeno, dvěře vozů musí býti zavřeny a ještě nenaložená část zásilky musí býti pokrývkou před ohněm bezpečně ochráněna. —

(3) Naložené vozy musí býti odděleny od své lokomotivy nejméně čtyřmi jinými vozy, jež nejsou naloženy předměty pro oheň nebezpečnými. Ve smyslu tohoto ustanovení a ustanovení pod G odst. (3) uvedeného nejsou kamenné uhlí, hnědé uhlí, koks a dříví předměty pro oheň nebezpečnými.

(4) Vozy se střelnými a trhacími látkami nesmějí býti nikdy odráženy a mají býti též k sprážením s vozy jinými přisunovány s největší opatrností.

(5) Zůstane-li vlak státi na stanicích mezi-lehlých po delší dobu, buďtež vozy odvezeny na postranné koleje co nejodlehlejší.

G. Určení vlaků a vřazení vozů střelnými a trhacími látkami naložených do vlaků.

(1) Látky střelné a trhací nesmějí býti nikdy přepravovány vlaky osobními, vlaky smíšenými jen tam, kde nejedí vlaky nákladní.

(2) Vlaky smíšenými smí býti přepraveno toliko množství až do 1000 kg hrubé váhy.

(3) Vozy s látkami střelnými a trhacími budtež zařazeny do vlaků co nejdále od lokomotivy, avšak tak, aby po nich následovaly ještě tři vozy, jež nejsou naloženy látkami snadno chytlavými. Nejméně čtyři takové vozy musí předcházeti vozům naloženým látkami střelnými a trhacími. Tyto vozy budtež mezi sebou a s vozy předcházejícími a následujícími pevně spřaženy; náležité spojení budiž pečlivě prohlédnuto na každé mezilehlé stanici, kde to doba zastávky dovoluje. Před vozy a za vozy, v nichž naloženy jsou látky střelné a trhací v množství nejvýše 100 kg hrubé váhy, stačí zařaditi po jednom voze ochranném. U zásilek až do nejvýše 35 kg hrubé váhy není třeba zařaditi zvláštní vozy ochranné.

(4) Ani na vozech naložených látkami střelnými a trhacími, ani na nejbližším za nimi nebo před nimi jedoucím voze nesmějí býti brzdy obsazeny. Vůz však na konci vlaku se nalézající musí míti brzdu obslouženu.

H. Podání zprávy do stanic přechodních a stanic určení.

(1) Má-li zásilka o více než 1000 kg hrubé váhy přejíti na jinou dráhu, budiž její přechodní stanici podána co nejdříve telegrafická zpráva o přivezení zásilky a označen jí dotyčný vlak.

(2) Příbytí zásilky o více než 1000 kg hrubé váhy budiž ohlášeno stanici určení telegraficky poslední stanici přechodní, po případě v ob-

vodu těže železniční správy ležící stanici zasílací. —

J. Příbytí do stanice určení a vydání zásilek.

(1) Byla-li stanice určení vyrozuměna stanicí předcházející podle oddílu H, odst. (2), musí příjemci podati zprávu předem, mimo to však v každém případě ihned po příbytí zásilky. Převzetí staniž se neprodleně.

(2) Zůstanou-li vozy ve stanici, vykládají se dle možnosti až bezprostředně při odebrání a platí o místu, kde se tak státi má, a o opatřeních, jichž při tom dlužno dbáti, ustanovení platná pro nakládání.

(3) Musí-li se zásilka vyložití před odebráním, budiž zboží uloženo a hlídáno na bezpečném místě a před mokrem a nebezpečenstvím ohně chráněno.

(4) Nebylo-li zboží odebráno, platí toto řízení:

- a) Zásilky koncessovaných látek tr-hacích, jež příjemce (i v neděli a ve svátek) neodebere po přijeti zprávy o příbytí zboží v nejbližších 9 hodinách spadajících do úředních hodin vývěskem vyhlášených, buďtež za tím účelem, aby byly co nejrychleji odstraněny z prostor nádražních, napřed ohlášeny a pak předány k dalšímu opatření úřadu bezpečnostnímu v městech s vlastním obecním řádem, mimo taková města však c. k. okresnímu

hejtmanství, a kde to není možno, nejblížejšímu velitelství četnické stanice.

- b) Zásilky ostatních střelných a trhačích látek 2. skupiny, jež ve 24 hodinách po zprávě o přibytí zboží nebyly odebrány, buďtež navraceny odesílateli na jeho útraty nebo budiž jimi naloženo ve smyslu bodu a), nemůže-li navrácení zboží nastati pro nedostatek vhodného vlaku ve 3 dnech po okamžiku, kdy zboží přibýlo. Správy železniční jsou mimo to oprávněny, vybírat z takových zásilek po uplynutí uvedených 24 hodin zvýšené skladné.

(5) Nastaly-li překážky v přepravě, jest železnice oprávněna jednati ve smyslu odst. (4). V tomto případě se zvýšené skladné neúčtuje.

I b. Střelivo.

K přepravě jsou připuštěny:

1. skupina. Střelivo, s nímž bezpečně lze zacházeti.

1. Doutnáky bez zapalovačů:

- a) Doutnáky na černý prach (tканé šňůry nebo doutnáky z husté hadice s duší z černého prachu o malém průměru, o bezpečných zapalovačích srv. I c, číslice 1, c).
- b) Rychlé doutnáky (doutnáky ze silné hadice s duší z černého prachu o velkém průměru nebo s duší z bavlněných nití, napuštěných nitranem).

- c) Mžikové doutnáky (kovové trubice slabých stěn o malém průměru s duší z výbušných látek ne více nebezpečných než čistá kyselina pikrová nebo tkané šňůry o malém průměru s duší ze zeslabené třaskaviny ne více nebezpečné než černý prach). Srv. však 2. skupinu 1 a)-

2. Zapalovadla nezpůsobilá k trhání (zapalovadla, jež nezpůsobují ani trhacími zápalkami ani následkem jiného zařízení náhlý a všestranný výbuch).

- a) Zápalníčky (s přikrytým nebo nepřikrytým povrchem náplně zápalné) pro zbraně střelné, zápalné hladiny.
- b) Prázdné nábojnice se zápalným ústrojím pro střelné zbraně.
- c) Palníky ozubené, zapalovače trubkové (průpalnice), zápalné šrouby, zapalovače elektrické bez zápalek trhacích, zapalovače bezpečných doutnáků (zapalovače pákové), úderné šrouby zápalné nebo podobná zapalovadla se slabým nábojem černého prachu, jež se zapálí třením nebo elektřinou.
- d) Zapalovače střelové bez zápalek trhacích (nebo zařízení, jež způsobí náhlý a všestranný výbuch, zápalné látky k střelovým zapalovačům a pod.

3. Petardy pro třaskavé signály bez trhací třaskaviny. (O petardách s trhací třaskavinou srv. 2. skupinu, čís. 2.)

4. Patrony pro ručnice.

- a) Hotové patrony kovové s nábojnicemi zhotovenými výhradně z kovu. Střely musí být s nábojnicemi tak pevně spojeny, aby se nemohly odloučit a aby bylo zabráněno vytroušení náboje prachu.
- b) Hotové patrony, jichž nábojnice jsou zhotoveny jen částečně z kovu. Všechn prach musí se nalézati v kovové spodní části patrony a musí být uzavřen ucpávkou nebo hladinou. Lepenka musí být taková, aby zlomení za přepravy bylo vyloučeno.
- c) Hotové lepenkové patrony s ústředním zápalem. Lepenka musí být ve stěnách nejméně 0.7 mm. silná a tak uzpůsobena, aby zlomení za přepravy bylo vyloučeno.
- d) Zápalníčky kulové (Flobertovo střelivo).
- e) Zápalníčky brokové (Flobertovo střelivo).
- f) Flobertovy zápalníčky bez kulí a broků.

2. skupina. Snadno vybuchující střelivo.

1. Zapalovadla způsobilá k trhání.

- a) Mžikové doutnáky (tkané šňůry o malém průměru s duší z třaskaviny). (Srv. též 1. skupinu, číslici 1, c).
- b) Trhací kapsle (trhací zápalníčky).

c) Zapalovadla pro podkopy, jež se zapálí elektrinou nebo třením nebo doutnákem.

2. Petardy protřaskavé signály s trhací třaskavinou. O petardách bez, trhací třaskaviny srv. 1. skupinu, číslici 3.

3. Jiné střelivo jakéhokoliv druhu, pokud pro ně předloženo bylo zvláštní povolení k přepravě.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

I. skupina.

1. Doutnáky bez zapalovačů.

(1) Doutnáky bez zapalovačů dlužno pevně zabaliti v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné (bedny nebo bečky), jež zamezují bezpečně rozsypání nebo rozprášení a jež nejsou opatřeny železnými obručemi nebo páskami. Na místě schránek dřevěných lze použití též tak zvaných amerických sudů lepenkových. — Schránky nesmějí býti uzavřeny železnými hřebíky.

2. Čistá váha doutnáků v jedné schránce nesmí přesahovati 60 kg., hrubá váha jedné schránky r.e 90 kg. Schránky musí býti opatřeny nápisem „Doutnáky. 1. skupina“.

2. Zapalovadla nezpůsobilá k trhání.

(1) K trhání nezpůsobilá zapalovadla budtež zabalena v trvanlivé, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné; pro zapalovadla uvedená pod a) jsou připuštěny též dřevěné sudy a pro prázdné nábojnice pod b) uvedené též pytle.

(2) Zápalníčky a) s nepřikrytým povrchem náplně zápalné budtež, než se vloží do schránek v množství do 1000 kusů, zápalky b) s přikrytým povrchem zápalné náplně do 5000 kusů pevně zabaleny v plechové schránky, dřevěné bedny nebo tuhé krabice lepenkové.

(3) Zapalovadla uvedená pod c) a d) budtež zabalena v schránky tak, aby se nemohla posunouti.

(4) U zapalovadel uvedených pod a), c) a d) nesmí hrubá váha jedné schránky přesahovati 150 kg.

(5) Schránky dlužno opatřiti nápisem „Zapalovadla nezpůsobilá k trhání. 1. skupina“.

3. Petardy pro třaskavé signály bez trhací třaskaviny.

(1) Pro petardy budiž použito nepropustných, bezpečně uzavřených beden dřevěných ze žlábkovaných prken nejméně 22 mm. silných, jež jsou šrouby pro dřevo spojena, úplně nepropustna a svrchní bednou obklopena. Tato nesmí býti větší 0.06 m³.

(2) Petardy musí býti pevně uloženy do papírových odstřížků, pilin nebo sádry nebo

jiným způsobem tak pevně a odděleně uloženy, aby se nemohly dotýkati ani vzájemně ani stěn bedny.

(3) Bedny musí býti opatřeny nápisem „Petardy pro třaskavé signály. 1. skupina“.

4. Patrony pro ručnice.

(1) Patrony pro ručnice budtež zabaleny do schránek z plechu, dřeva nebo tuhé lepenky tak pevně, aby se nemohly posunouti. Schránky budtež zabaleny těsně vedle sebe a nad sebe do trvanlivých, nepropustných, bezpečně uzavřených svrchních beden. Mezery budtež vyplněny lepenkou, papírem, koudelí, dřevěnou vlnou nebo hoblovačkami — vše budiž úplně suché — tak pevně, aby bylo každé viklání vyloučeno.

(2) Hrubá váha jedné bedny nesmí přesahovati 100 kg.

(3) Bedny musí býti opatřeny nápisem: „Patrony pro ručnice. 1. skupina“.

2. skupina.

1. Zapalovadla způsobila k trhání.

a) Mžikové doutnáky budtež zabaleny v trvanlivé, nepropustné schránky dřevěné, jichž stěny jsou nejméně 22 mm. silné a jež dlužno uzavřítí šrouby pro dřevo. Mezi doutnákem a schránkou musí býti vzdálenost nejméně 50 mm. Mezera ta budiž vyplněna suchými pilinami a vhodným upravením musí býti zabezpe-

čeno, že se během přepravy otřásáním nemůže změnit. Jedna schránka smí obsahovat nejvýše 10 kg. třaskavé hmoty. Hrubá váha jedné schránky nesmí přesahovat 90 kg. Schránky musí být opatřeny nápisem „Mžikové doutnáky. 2. skupina“.

b) Trhací kapsle.

- (1) *a*) Nejvýše 100 kusů musí být stojatě vedle sebe, otvorem nahoru do silných schránek plechových tak zabaleno, aby byl pohyb jednotlivých kapslí vyloučen i při otřesech.
  - b*) Mezera mezi kapslemi a schránkou, po případě vybývající, musí být vyplněna suchým ssacím papírem prostým pískem.
  - c*) Dno a vnitřní strana víka plechové schránky musí být pokryty plstěnou nebo soukennou tabulkou, vnitřní stěny schránky lepenkovým papírem, a to tak, aby byl bezprostřední styk trhacích kapslí s plechem vyloučen.
- (2) *a*) Plechové schránky takto plněné budtež trvanlivou páskou papírovou tak zalepeny, aby bylo víko pevně přitištěno k obsahu a víklání trhacích kapslí bylo zamezeno. Po pěti schránkách plechových budiž spojeno obalem ze

silného papíru obalného v jeden balík nebo pevně vloženo do lepenkové krabice.

- b) Balíky nebo krabice budtež tak uzavřeny do trvanlivé bedny dřevěné se stěnami nejméně 22 mm silnými nebo do silné bedny plechové, aby nevznikly pokud možno žádné prázdné prostory uvnitř schránek. Toliko na objemu jedné nebo i více schránek v každé vrstvě, pokud možno na některé stěně bedny, budiž za účelem snadnějšího vybalení bedny upravena dutina tím způsobem, aby mohl býti špičkami prstů, touto dutinou prostrčenými, snadno zachycen balík nebo krabice.
- c) Duté prostory v schránkách budtež vycpány papírem, slamou, senem, koudelí, vlnou dřevěnou nebo hoblavačkami — vše budiž úplně suché —, načež se víko schránky, jest-li z plechu, spájí, jest-li ze dřeva, upevní šrouby mosaznými nebo pocínovanými šrouby pro dřevo. Dírky pro šrouby musí býti navrtány do víka a do stěn již před plněním schránek.

(3) Víko schránky, jež má obsah tak přitlačiti, aby viklání bylo zamezeno, budiž polepeno návodem k otevírání a zavírání schránky, a schránka budiž pak víkem nahoru vložena

do trvanlivé, nepropustné a mosaznými šrouby nebo pocínovanými šrouby pro dřevo bezpečně uzavřené svrchní bedny ze dřeva se stěnami nejméně 25 mm silnými. Prostora mezi schránkou a svrchní bednou musí být na všech stranách nejméně 30 mm široká a pevně vyplněná pilinami, slamou, koudelí, vlnou dřevěnou nebo hoblovačkami — vše budiž úplně suché.*)

(4) Svrchní bedna musí být opatřena nápisem „Trhací kapsle. 2. skupina. — — Nepřekotiti!“

(5) Žádná bedna nesmí obsahovati více než 20 kg trhací hmoty a nesmí hrubá váha přesahovati 90 kg. Bedny, jichž váha přesahuje 25 kg, musí být opatřeny rukovětí nebo lištou.

c) Zapalovadla pro podkopy.

*) Poznámka. Návod má zníti:

„Bedny s trhacími kapslemi buďtež tak otevřány, že se napřed vývrtkou odstraní šrouby z víka vnější bedny, při čemž dlužno toho dbáti, aby bedna nebyla překocena následkem přílišného snad opření se osoby vývrtkou pracující.

Po uvolnění víka vnitřní bedny budiž i vnitřní bedna s touž opatrností a týmž způsobem otevřena, načež dlužno odstraniti jak vývrtku tak i šrouby ze stěn bedny vytažené. Ve vnitřní bedně nalezne se pak na objemu jedné nebo více do papíru zabalených schránek nejhořejší vrstvy, jež obsahují trhací kapsle, dutina vycpaná kusy papíru, slamou, senem, koudelí, dřevěnou vlnou nebo hoblovačkami.

Po opatrném odstranění výplně z této dutiny — při čemž přidržením nejbližše položené schránky dlužno zameziti, aby nebyla zároveň s výplní vytržena — buďtež napřed odstraněny uvolněné tím

(1) Elektrická zapalovadla s krátkými dráty nebo pevnou hlavici buďtež stojatě zabalena v silné plechové schránky, z nichž žádná nesmí obsahovati více než 100 kusů. Schránky buďtež úplně vyplněny pilinami nebo podobnými látkami. Místo schránek plechových smí býti použito též krabic ze silné a tuhé lepenky nebo malých bedniček dřevěných se stěnami nejméně 3 mm silnými. Naplněné schránky buďtež zabaleny do dřevěné bedny, jejíž stěny nesmějí býti slabší 22 mm. Hrubá váha každé schránky nesmí přesahovati 20 kg.

(2) Elektrická zapalovadla na dlouhých guttaperčových drátech, voskovaných drátech nebo proužcích buďtež nejvýše po 50 kusech tak uschována v krabice ze silné a pevné lepenky, aby zápalné hlavice nasazenou lepenkovou dutinkou nebo pečlivým uschováním ve vlně

schránky pomocí prstů a pak teprve ostatní schránky této vrstvy podle potřeby.

Vyjmutí každé další vrstvy schránek budiž tímto způsobem připraveno a provedeno.

Jednotlivé schránky mají býti otevírány opodál ostatní zásoby trhacích kapslí a musí býti napřed odstraněny kusy ssacího papíru, jichž bylo použito k vyplnění mezer ve schránkách, než lze prsty uchopiti trhací kapsle.

Jiného nástroje nežli vývrtky (kolovrátkové vývrtky), kterouž dlužno odstraniti nebo upevniti šrouby výhradně otáčením, nesmí býti použito k otevírání ani zavírání beden a nesmějí jiné nástroje nebo volné předměty kovové poblíže se nacházeti; vůbec dlužno jednati s největší opatrností, bez násilí, úderů a nárazů."

dřevěné nebo v podobné hmotě byly chráněny před každým otřesem a byly uloženy střídavě na jednom a druhém konci schránky. Nejvýše 20 takto naplněných lepenkových krabic, jež musí býti dobře zavřeny motouzem nebo papírovými páskami, budiž zabaleno do dřevěné bedny, jejíž stěny musí býti alespoň 22 mm silné. Mezery budtež těsně vyplněny senem, slamou nebo podobnými látkami. Hrubá váha každé schránky nesmí přesahovati 55 kg.

(3) Elektrická zapalovadla na dřevěných tyčinkách nebo lepenkových dutinkách budtež spojena v balíky, z nichž žádný nesmí obsahovati více než 25 kusů. Nejvýše 20 takových balíků budiž svázáno a do dřevěné bedny, jejíž stěny musí býti nejméně 22 mm silné, tak zabaleno, aby zápalné hlavice nasazenou lepenkovou dutinkou s výplní z dřevěné vlny byly chráněny před jakýmkoliv otřesem a byly uloženy střídavě na jednom a druhém konci bedny. Každá bedna smí obsahovati nejvýše 500 zapalovadel a dlužno vyplniti všechny mezery dřevěnou vlnou, slamou senem nebo podobnými látkami. Hrubá váha každé schránky nesmí přesahovati 40 kg.

(4) Třecí zapalovače budtež spojeny nejvýše po 50 kusech ve svazky; konec třecího drátu každého zapalovače musí býti opatřen papírovou zálepkou přesahující přes smyčku třecího drátu. Svazky budtež obaleny na konci zápalné hlavice dřevěnou vlnou a

pak papírem; ohnuté konce třecích drátů budtež napřed uloženy v navázaný prázdný a pak v druhý, dřevěnou vlnou naplněný klobouček papírový. Při tom dlužno toho dbáti, aby dřevěná vlna nemohla přijíti v bezprostřední styk s třecími dráty, aby třecí drát při vybalení zapalovačů nebo při sejmutí papírového kloboučku nezůstal viseti nebo nebyl vytržen. Nejvýše 10 svazků budiž zabaleno do bedny z nejméně 22 mm silných zoubkovaných prken zdějí zapalovačů a chráněno proti posunutí papírem nebo dřevěnou vlnou — obé budiž úplně suché. Hrubá váha jedné schránky nesmí přesahovati 25 kg.

(5) Víka schránek se zapalovadly pro podkopy budtež připevněna šrouby mosaznými nebo pocínovanými šrouby pro dřevo. Dírky pro šrouby musí býti navrtány do víka a do stěn již před plněním. Schránky budtež opatřeny nápisem „Zapalovadla pro podkopy. 2. skupina. — Nepřekotiti!“

2. Petardy pro třaskavé signály s trhací třaskavinou.

(1) Pro petardy budiž použito nepropustných, bezpečně zavřených dřevěných beden ze žlabkovaných prken nejméně 22 mm silných, jež jsou šrouby pro dřevo spojena, úplně nepropustna a svrchní bednou obklopena. Tato nesmí býti větší 0.06 m³

(2) Petardy musí býti pevně uloženy do papírových odstrižků, pilin nebo sádry nebo jiným způsobem tak pevně a odděleně ulo-

ženy, aby se nemohly dotýkati ani vzájemně ani stěn bedny.

(3) Dřevěné schránky musí býti opatřeny nápisem „Petardy pro třaskavé signály. 2. skupina“.

3. Jiné střelivo jakéhokoliv druhu.

Střelivo od případu k případu připuštěné k přepravě budiž zabaleno podle příkazů daných pro jednotlivý případ.

B. Podávání.

O střelivu 2. skupiny platí předpisy pro střelné a trhací látky 2. skupiny, uvedené pod I a B.

C. Osvědčení. Nákladní listy.

(1) Zdali a jakých osvědčení jest třeba pro přepravu střeliva, ustanovují zvláštní zákonné předpisy.

(2) Jinak platí ještě tato ustanovení:

1. U střeliva 2. skupiny musí býti osvědčeno odesílatelem v nákladním listu, že zabalení odpovídá předpisům přílohy C k dopravnímu řádu.

2. Mimo to musí obsahovati nákladní list pro zásilky 1. skupiny doložku „střelivo 1. skupiny“ a pro zásilky II. skupiny doložku „střelivo 2. skupiny“.

D. Prostředky přepravní.

(1) K přepravě všeho střeliva musí býti použito krytých vozů nákladních.

(2) O střelivu 2. skupiny platí předpisy pro střelné a trhací látky 2. skupiny, uvedené pod 1 a D, odst. (1) a (3).

E. Nakládání.

Střelivo II. skupiny nesmí být nakládáno do téhož vozu spolu se střelnými a trhacími látkami 1. a 2. skupiny, rovněž ne s předměty pod Ic, Id, Ie, II, III a V jmenovanými jakož i s látkami snadno chytlivými. Jinak platí obdobně předpisy uvedené pod Ia, E odst. (2) a (3).

F. Ostatní předpisy.

Při přepravě střeliva 2. skupiny budiž dbáno předpisů uvedených pod Ia, F až J.

I c. Výrobky zápalné a tělesa ohněstrojná.

K dopravě jsou připuštěny:

I. Tělesa zápalná, doutnáky.

- a) Obyčejné zápalky a jiné třecí a škrtačí zápalky;
- b) pyrotechnické zápalné tyčinky, jako: bengalské zápalky, tyčinky se zlatým deštěm, tyčinky s květinovým deštěm, kouzelné svíce a těm podobné;
- c) bezpečné zapalovače (doutnáky z tenké, husté hadice s duší černého prachu o

malém průměru) (ohledně jiných doutníků srv. Ib, 1. skupinu, číslo 1).

2. Pyrotechnické žertovné výrobky, zápalné pásky.

- a) Třaskavé bonbony, květinové lístky, lístky z kolodiového papíru a podobné věci, jež obsahují nepatrné množství papíru kolodiového nebo malé kuličky z třaskavého stříbra;
- b) třaskavé hrášky, třaskavé granáty a podobné výrobky se stříbrem třaskavým; 1000 kusů nesmí obsahovati více než 1 g třaskavého stříbra;
- c) konfettové kuličky, Boskovy válečky, kottillonové ovoce a podobné výrobky, jež obsahují slabý náboj vlny kolodiové k vypálení neškodného obsahu, jako kuliček bavlněných, konfettů a pod.;
- d) zápalné lístky (amorces), zápalné pásky, parafinové zápalné proužky, třaskavé zátky, obsahující hmotu třaskavou, z chlorečnanu draselnatého nebo ledku, z nepatrného množství fosforu, pak ze sirníku antimonového, síry, mléčného cukru, ultramarínu, lepidla (dextrinu, gumy) nebo pod.; pro 1000 pilulek zápalných smí býti použito nejvýše 7.5 gramů třaskavé hmoty. Zápalná hmota každé třaskavé zátky smí vážiti nejvýše 0.08 gr. Povrch zápalné hmoty musí býti vzdálen nejméně 5 mm od vrchního kraje otvoru do zátky

- vyvrtaného. Není-li hmota zápalná uložena pevně mezi lístky papírové nebo v těsném, pevném kalíšku z papírové hmoty, musí býti zátky tak husté a prosty pórů, aby prosakování tekuté hmoty zápalné bylo vyloučeno. Hmota zápalná musí býti přikryta vrstvou korkové mouky a nalitým na to parafinem. Jest-li zápalná hmota vložena mezi papírové lístky, stačí též vlisovaný kroužek lepenkový, který zápalnou hmotu přidržuje. Bylo-li upotřebeno kalíšků, stačí uzavření otvoru zátky nalisovaným a přilepeným lístkem papírovým;
- e) tak zvaný španělský ohňostroj, jako lomoživé kotouče a tyčinky, krupobití.

Jednotlivé těleso smí vážiti nejvýše 2.5 gramů a obsahovati mimo gumu a barvy nejvýše 6% žlutého fosforu, nejvýše 23% amorfního fosforu a nejvýše 21% chlorečnanu draselnatého.

Tělesa ohňestrojná.

- a) Umělá tělesa ohňestrojná, jako rakety, římská světla, fontány, ohnivá kola, slunce a podobné;
- b) ohňostroje malé a salonní, jako žabky, *Fire crackers*, toulačky, stříbrný a zlatý dešť a podobná tělesa ohňestrojná, jež lze v ruce vypáliti;
- c) bengalské ohně, bengalské pochodně, *Signal blue lights* a podobné.

O složení těles ohňestrojných platí toto:

(1) Nesmí býti způsobilá, aby vyvolala nějaký značný účinek trhací, též nesmí obsahovati žádných směšenin, jež se samočinně nebo třením, tlakem nebo úderem snadno zapálí.

Jsou připuštěny:

- a) v hmotách nitratových a u bengalských pochodní hořčkových přísada nejvýše 3% hořčíku práškového;
- b) ve zvláštních malých tělesech světelných, jež jsou uložena do tělesa ohňestrojného, směsi chlorečnanu obsahující nejvýše 40% chlorečnanu draselnatého;
- c) v papírové dutinky plněné výbušné vložky obsahující pikran hořečnatý a chlorečnan. Hotové výbušné vložky nesmějí býti způsobilé, aby nárazem, úhozem nebo zapálením byly přivedeny k výbuchu.

Jiné směšeniny obsahující žlutý fosfor, zinkový prach, hořčík práškový nebo chlorečnany nejsou přípustny.

(3) Tělesa pod a) a b) jmenovaná musí pozůstávati hlavně z moučného prachu smíšeného s uhlím, kovovým prachem (litým železem, práškovitou litou ocelí), hliníkovým pozlátkem, klejtem olověným a jinými prášky nerostnými v lisovaném útvaru. Zrnitého černého prachu smí jednotlivé těleso obsahovati nejvýše 30 gramů.

4. Signální ohňostroj.

jako rány dělové a podobné, pozůstávající z dutinky papírové motouzem ovinuté a za-

klížené, jež obsahuje nejvýše 75 gramů zrnitého prachu s doutnákem, avšak bez zapalovače výbušného.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) K zabalení budiž použito silných, nepropustných, bezpečně uzavřených beden dřevěných. U předmětů číslice 1 a) jsou přípustny též pevné nádoby plechové. U předmětů číslic 2 b)–e), 3 a 4 musí býti bedny zhotoveny z krajovaných prken; jejich postranní části musí býti spojeny zoubky nebo lištou (tak zvané francouzské bedny). U předmětů číslice 2 b)–e), 3 a 4 musí býti bedny z prken nejméně 18 mm silných; uvnitř budtež úplně vykládány dobrým, pevným papírem; místo papíru jsou přípustny tenké vložky zinkové.

(2) Než-li se vloží do beden, budtež pevně zabaleny předměty:

a) číslic 1 a), 2 a) a 2 c)

do silných obalů papírových nebo do krabic;

b) číslice 1 b)

do krabic a po 10 až 12 krabicích do papírového obalu;

c) číslice 2 b)

do dřevěných bedniček nebo do silných, papírem obalených krabic lepenkových, při čemž každá schránka

smí obsahovati nejvýše 1000 kusů;
k utěsnění budiž použito pilin;

d) číslice 2d)

- a) zápalné lístky do silných krabic lepenkových, z nichž každá smí obsahovati nejvýše 100 pilulek zápalných. Krabice se zápalnými lístky budtež po 12 spojeny do kotouče a kotouče pak po 12 v pevný balík s obalem papírovým;
- b) zápalné pásky a parafinové zápalné proužky buď tak, jak uvedeno pod a), nebo do válcových krabic plechových s víky nahoře i dole těsně nasazenými. Každá krabice smí obsahovati nejvýše 13 zavinutých páskových proužků po 50 pilulkách zápalných. Krabice budtež spojeny nejvýše po 30 obalem papírovým v pevný balík;
- c) třaskavé zátky do silných krabic lepenkových, z nichž každá smí obsahovati nejvýše 50 kusů. Zátky budtež na dně krabice přilepeny, mezery pak suchou moučkou dřevěnou nebo korkovou těsně vyplněny. Přes moučku budiž položena vhodná vrstva vaty a krabice budiž zavřena víkem okraje přesahujícím. Každá krabice o sobě nebo vždy dvě krabice spolu budtež svázaný a vždy 10 krabic pak budiž spojeno obalem papírovým v pevný balík. Každá bedna smí obsahovati nejvýše 20 balíků;

e) číslice 2 e)

do dřevěných bedniček, z nichž žádná nesmí obsahovati více než 114 těles ohněstrojných dobře zabalených v piliny;

f) číslice 3

do silných krabic lepenkových nebo bedniček dřevěných; pro předměty jmenované pod c) této číslice jsou přípustny též papírové sáčky; větší umělá tělesa ohněstrojná buďtež zabalena do papírových obalů, není-li jejich zápaliště přikryto papírovým kloboučkem; v obou případech musí býti vytroušení smíšeniny vyloučeno;

g) číslice 4

do silných krabic, co nichž signální ohňostroje musí býti pevně zastlány, jednotlivá tělesa buďtež od sebe oddělena silnou vrstvou pilin nebo podobnou vhodnou látkou.

(3) Pohyb balíků v bedně musí býti vyloučen. U předmětů číslic 2 b)—e), 3 a 4 musí býti mezery ve vnějších schránkách pevně vycpány vhodnými suchými látkami obalnými (vlnou dřevěnou, papírem nebo podobnými, u třaskavých látek dřevěnou moučkou nebo pilinami). Vlhkého sena, cídicí vlny a podobných hmot, jež se snadno samy vznítí, nesmí býti použito. U větších ohnivých obrazů (transparentů) stačí bezpečné upevnění v bedně.

(4) Na vnějších schránkách budiž zřetelně a trvanlivě vyznačen u výrobků číslic 1, 2b)—e), 3 a 4 jejich obsah, a u výrobků číslic 2 b)—e), 3 a 4 mimo to zevrubná adresa odesílatelova.

(5) Hrubá váha jedné bedny s výrobky číslic 2 b)—e), 3 a 4 nesmí přesahovati 100 kg, její celková váha zápalné hmoty 20 kg, zrnitý prach ohněstrojný v ní obsažený 2.5 kg.

B. Ostatní předpisy.

(1) Zápalky číslic 1 a) v množství až do 5 kg, jež jsou zabaleny podle předpisů oddílu A, smějí býti spojeny s jinými předměty (mimo látky pod I a až c, II a III této přílohy uvedené) v jeden kus nákladní.

(2) Přeprava staniž se ve vozech krytých.

(3) U předmětů číslic 2 b)—e), 3 a 4 musí býti odesílatelem osvědčeno v nákladních listech, že druh a balení zásilky vyhovuje předpisům obsaženým pod I c přílohy C k železničnímu dopravnímu řádu.

I d. Zhuštěné a zkapačněné plyny.

K přepravě jsou připuštěny:

Zhuštěné plyny:

1. Kyselina uhličitá a důlní plyn.
2. Acetylen, rozpuštěný v acetonu a nassátý v pórovitých hmotách.

3. Svítiplyn a plyn olejový, tento též s přísadou nejvýše 30 procent acetyleny (plyn smíšený), jakož i vodní plyn.

4. Kyslík, vodík, dusík a stlačený vzduch.

Zkapalněné plyny:

5. Kyselina uhličitá, kysličník dusnatý, amoniak, chlor, kyselina siřičitá, karbonylchlorid (fosgen).

6. Chlormethyl a chlorethyl, tento též voňavkou napuštěný (Lancova voňavka).

7. Tekutý vzduch.

Předpisy přepravní.

A. Druh nádob zásilkových.

a) U látek číslic 1—6:

těsně uzavřené nádoby ze železa svařeného, plávkového nebo lité ocele, jež musí býti u svítiplynu o zvýšeném tlaku přes 10 atmosfér a u látek číslic 2 a 4 beze švu. U karbonylchloridu (fosgenu), chlormethylu a chlorethylu též nádoby měděné. Jako ochranného obalu nádob smí býti použito beden.

b) U tekutého vzduchu (číslice 7):

a) Nádoby skleněné se vzduchoprázdnými dvojitými stěnami.

Musí býti plstí obaleny a plstěnou zátkou tak uzavřeny, aby mohly vypařující se plyny unikati, aniž uvnitř způsobují značně zvýšený tlak, aby

však zamezen byl výtok obsahu. Plstěná zátka musí být tak upevněna, aby se při naklonění nebo obracení láhve neuvolnila. Každá láhev nebo více lahví spolu musí být chráněno proti nárazům pevně stojícím košem drátěným nebo podobnou nádobou. Drátěné koše nebo jiné nádoby buďtež postaveny do kovových truhlíků nebo do dřevěných beden s plechovou vložkou, jež jsou nahoře otevřeny nebo uzavřeny toliko drátěnou sítí, víkem otvory opatřeným nebo podobným zařízením. Kovové truhlíky nebo dřevěné bedny musí být v spodní části do takové výše nepromokavy, aby v případě zlomení lahví nemohla tekutina vytéci. Bedny nesmějí obsahovati žádných snadno hořlavých látek obalných, jako pilin, rašeliny, slámy, sena; vlna dřevěná však je přípustna.

b) Nádoby z jiné hmoty.

Těch smí být použito jen tehdy, jsou-li proti převodu tepla tak chráněny, aby se neopotily a neojnily. Dalšího zabalení těchto nádob není třeba. Předpisy o uzavření lahví skleněných obsažených pod *a)* platí obdobně též o takových nádobách.

- c) U roztoků acetyleny (číslice 2) musí být nádoba úplně vyplněna jemně pórovitou hmotou stejnoměrně rozdělenou. Rozpuštědla (acetonu) smí být plněno jen

tolik, aby zvětšení objemu, jež vzejde pohlčením acetylenu, mohlo nastati bez závady a aby, stoupne-li vnější teplota na 45 stupňů, vybývala dostatečná prostory pro plyny.

B. Jakost hmoty a zhotovení nádob.

(1) Síla stěn nových nádob ze železa svarného, plávkového, lité ocele nebo mědi budiž tak vyměřena, aby jejich nejslabší místo nastalým největším vnitřním tlakem nebylo vydáno tlaku přesahujícímu pětinu jeho pevnosti v lomu, u nádob na látky číslice 2 pod tlakem zkušebním tlaku přesahujícímu 8 kg (na čtverečný milimetr počítanému).

(2) U lahví (nádob o vnitřním průměru nejvýše 21 cm a o délce nejvýše 2 m) ze železa svarného, plávkového nebo lité ocele, mimo nádoby na látky číslice 2, jsou přístupny větší požadavky, síly stěn nových válců však musí býti nejméně tak vyměřeny, aby jejich nejslabší místo při zkoušce tlakem (C) nebylo vydáno tlaku nad 30 kg na čtverečný milimetr. Při tom musí býti namáhání hmoty, vypočítané z nejslabšího místa stěny a ze zkušebního tlaku, nejméně o třetinu pod mezí tažitelnosti, která se zjistí zkouškou trhací, učiněnou s pruhy z hotových lahví na zkoušku pořizenými. Nepřípustná jest hmota, jejíž mez tažitelnosti jest vyšší 45 kg (na čtverečný milimetr) nebo jejíž vytažení při 100 mm trhací délky činí méně než 12 mm. V pochybných případech platí jako

mez tažitelnosti trvalá změna délky zkušební tyče nad 0002 původní délky. Stěny lahví nesmějí býti slabší 3 mm.

C. Úřední zkoušení nádob.

(1) Dříve než se nových nádob ze železa svárného, plávkového, lité ocele nebo mědi použije, musí býti přezkoušeny co do jakosti hmoty a způsobu zhotovení (B) znalcem příslušným úřadem k tomu zmocněným, jakož i podrobeny zkoušce vodním tlakem. Nádoby na roztoky acetyleny buďtež před použitím přezkoušeny též co do jakosti pórovité hmoty a přípustného plnění rozpustidlem (viz A, c). Zkoušky tlakem vodním musí býti vykonány na každé nádobě, ostatní zkoušky nejméně na jedné nádobě z každých 200. Láhve (tak zvané bomby) buďtež před zkouškou pečlivě vypáleny.

(2) Vnitřní tlak, jehož dlužno použití při zkoušce vodním tlakem, musí:

- a) u acetyleny v acetonu rozpuštěného a v pórovitých hmotách nassátého (číslice 2) činiti nejméně 40 atmosfér, u ostatních zhuštěných plynů musí býti o 50 procent větší než tlak při plnění, musí jej však nejméně o 5 atmosfér převyšovati;
- b) u zkapalněných plynů číslic 5 a 6 činiti:
u kyseliny uhličité . . .	.190	atmosfér,
„ kysličníku dusnatého . . .	.180	„
„ amoniaku	.30	

u chloru	22 atmosfér,
„ kyseliny siřičité	12
„ karbonylchloridu	30
„ chlormethylu	16
„ chlorethylu	<u>12</u>

(3) Zkouška tlakem budiž opakována:

- a) každá 2 léta u nádob na chlor, kyselinu siřičitou, karbonylchlorid, chlormethyl a chlorethyl;
- b) každých 5 let u nádob na ostatní plyny.

Při opětné zkoušce není třeba, aby nádoby byly vypalovány.

Opětne zkoušky není třeba u nádob na látky číslice 2. U těchto nádob buďtež provedeny po pětiletém užívání zkoušky namátkou, při čemž dlužno přichystati $\frac{1}{2}$ procenta ročně zakoupených nádob, nejméně však nádobu jednu. Z těchto nádob musí znalec přezkoušeti počet, který za přiměřený uzná, co do pevnosti a opotřebení jakož i jakosti pórovité hmoty.

(4) U zkoušek tlakem musí býti po ruce zařízení, jež umožňují, aby tlak byl stupňován bez nárazů. Nádoby musí vydržeti zkusný tlak, aniž změní trvale svůj tvar a aniž se stanou prostupnými.

D. Úprava nádob (ventily, záznamy).

(1) Nádoby na látky číslic 1 až 6 buďtež opatřeny aspoň jedním ventilem k naplňování a vyprázdňování. U roztoků acetylenu (číslice 2) nesmějí býti části ven-

tilu, jež přicházejí ve styk s plynem, zhotoveny z mědi. U karbonylchloridu, olejového a smíšeného plynu jsou přístupny místo ventilů zašroubované ucpávky; tyto budtež tak těsné, aby nebylo cítiti zápach obsahu nádoby.

(2) Na nádobách budtež zaznamenány trvanlivým a snadno viditelným způsobem:

- a) u plynů zhuštěných:
  - a) výše přípustného tlaku;
  - b) den poslední zkoušky a razítko znalce, který zkoušku vykonal;
- b) u plynů kapalných:
  - a) váha prázdné nádoby i se součástmi výstrojnými (ventilem, ochrannou čepičkou, ucpávkami a pod.);
  - b) největší přípustná váha plnění;
  - c) den poslední zkoušky a razítko znalce, který zkoušku vykonal.

E. Plnění nádob.

(1) Nejvyšší přípustný tlak při plnění nádob na zhuštěné plyny činí při 17.5°:

na plynovou kyselinu uhličitou a plyn důlní	20
„ acetylen rozpuštěný v acetonu a nassátý v pórovitých hmotách plyn.	15
„ olejový plyn, smíšený plyn a vodní.	10
„ kyslík, vodík, svítiplyn, dusík a stlačený vzduch.	200

(2) Největší přípustné plnění nádob na zkapalněné plyny číslic 5 a 6 činí:

na kyselinu uhličitou	1kg	tekutiny	na každých	1.341
„ kysličník dusnatý	1kg	„	„	1.341
„ amoniak	1kg	„	„	1.861
„ chlor	1kg	„	„	0.801
„ kyselinu siřičitou	1kg	„	„	0.801
„ karbonylchlorid	1kg	„	„	0.801
„ chlormethyl	1kg	„	„	1.251
„ chlorethyl	1kg	„	„	1.251

F. Ostatní předpisy.

(1) Jsou-li nádoby s plyny číslice 5 (mimo chlor) a číslice 6 zabaleny do beden, jest přibalení jiných předmětů přípustno.

(2) Nádoby se zhuštěnými plyny a se zkapalněnými plyny číslic 5 a 6, jež nejsou zabaleny do beden, nutno opatřiti zařízením, jež zamezuje kutálení. Jejich ventily dlužno opatřiti ochrannými čepičkami ze železa kujného, ocele nebo kujné litiny; u nádob měděných jsou přípustny ochranné čepičky měděné. Čepičky netřeba u ventilů, jež jsou umístěny uvnitř hrdla láhví a jež jsou chráněny našroubovanou, pevně sedící zátkou kovovou.

(3) Na bednách, do nichž jsou zabaleny nádoby se zhuštěnými plyny a se zkapalněnými plyny číslic 5 a 6, nutno obsah zřejmě označiti. Dřevěné bedny a kovové truhlíčky s tekutým vzduchem (číslice 7) nutno opatřiti zřetelnými nápisy „Tekutý vzduch“, „Nahore“, „Dole“, „Velmi křehké“.

(4) U každé zásilky zhuštěných plynů (číslíce 1 až 4) má odesílatel, byv o to požádán, správně ukazujícím manometrem prokázati, jaký jest tlak v nádobách. Zkoušku tu má úředník výpravčí v nákladním listu potvrditi. O olejovém plynu a smíšeném plynu v námořních plavátkách a podobných nádobách tento předpis neplatí.

(5) Kusy zásilkové nesmějí býti házeny, rovněž ne položeny na slunce nebo ke kamnům.

(6) K přepravě budiž použito:

a) vozů otevřených

1. pro zhuštěné plyny, byly-li podány v povozech zařízených zvláště pro cesty pozemní a plachtami úplně přikrytých;
2. pro chlormethyl a chlorethyl; vozy však musí býti v měsících dubnu až včetně říjnu příkrývkami úplně zakryty, nejsou-li nádoby zabaleny do dřevěných beden;
3. kotlové vozy pro zkapalněné plyny číslíce 5 musí býti opatřeny dřevěnou svrchní schránkou.

b) krytých vozů

1. pro zhuštěné plyny (srovnej však a) číslici 1 a c) číslici 1);
2. pro zkapalněné plyny číslíce 5 v měsících březnu až včetně říjnu;
3. pro tekutý vzduch.

c) otevřených nebo krytých vozů.

1. pro olejový plyn, plyn smíšený a plyn vodní; otevřené vozy však musí být v měsících dubnu až včetně října přikryvkami úplně zakryty, nejsou-li nádoby zabaleny do dřevěných beden;

2. pro zkapalněné plyny číslice 5 v měsících listopadu až včetně února.

(7) Schránky s plyny zhuštěnými a zkapalněnými buďtež do železničního vozu tak uloženy, aby nemohly se překotiti nebo spadnouti. Schránky se vzduchem tekutým musí státi zpříma a býti chráněny proti poškození jinými kusy nákladními. Též nebuďte nakládány do bezprostřední blízkosti drobných látek snadno hořlavých neb tekutých látek snadno hořlavých.

G. Výjimky z předpisů uvedených pod A až F.

(1) Zkapalněné plyny číslice 5 v malém množství, a to kyselina uhličitá a kysličník dusnatý do 3 g, amoniak a chlor do 20 g, vody prostá kyselina siřičitá a karbonylchlorid (fosgen) do 100 g, smějí býti přepravovány též v silných zatavených skleněných rourkách za těchto podmínek: Skleněné rourky smějí býti naplněny kyselinou uhličitou a kysličníkem dusnatým jen do polovice, amoniakem a chlorem jen do dvou třetin, kyselinou siřičitou a karbonylchloridem (fosgenem) jen do tří čtvrtin. Každá rourka skleněná musí býti zabalena do spájeného plechového pouzdra vyplněného křemenitou drtí a toto do silné bedny dřevěné. Jest pří-

pustno vložiti více plechových pouzder do jedné bedny, rourky s amoniakem však nesmějí býti vloženy do téže bedny s rourkami obsahujícími chlor. Plechovým pouzdrům se zkapalněnými plyny (mimo chlor) smějí býti přibaleny též jiné předměty.

(2) Chlormethyl a chlorethyl až do 100 g ve skleněných rourkách a v celkovém množství nejvýše 5 kg smějí býti zabaleny samy nebo spolu s jinými předměty do silných beden, jsou-li skleněné rourky v nich pevně uloženy. Bedny musí býti opatřeny nápisem „Ohněm nebezpečné“, na červené půdě vytištěným. Neobsahují-li bedny více než 100 g chlormethylu nebo chlorethylu, smějí býti přepravovány v krytých vozech.

(3) Kovová pouzdra pro kyselinu: uhličitou (sodor, sparklet), obsahující nejvýše 25 g zkapalněné kyseliny uhličitě a nejvýše 1 g tekutiny na 1.34 cm² objemu, přepravují se neomezeně, neobsahuje-li kyselina uhličitá více než $\frac{1}{2}$ procenta vzduchu.

Ie. Látky vyvinující ve styku s vodou plyny vznětlivé nebo hoření podporující.

K přepravě jsou připuštěny:

1. Kovy žíravín a žíravých zemin, jako sodík, draslík, vápník a podobné, jakož i slitiny těchto kovů vespolek.

2. Karbid vápenatý, též impregnovaný, kalciumhydrit (hydrolith).

Kysličník sodičitý (natriunisuperoxyd).
4. Natriumazid.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) K balení budiž použito silných, nepropustných, bezpečně uzavřených nádob ze železa (též železného plechu). Látky číslice 1 do 5 kg smějí býti též přepravovány v silných, bezpečně a těsně uzavřených nádobách skleněných. Nádoby musí býti úplně suché nebo petrolejem naplněny.

(2) Zásilkové nádoby látek uvedených v číslicích 1 a 3 musí býti vsazeny do ochranných obalů, a to:

- a) nádoby ze železa nebo ze železného plechu s látkatni číslice 1 do beden dřevěných nebo do železných ochranných košů,
- b) skleněné nádoby s látkami číslice 1 nebo nádoby s látkami číslice 3 do dřevěných beden se spájenou vložkou plechovou. Skleněné nádoby do takových beden vsazené buďtež pevně zastlány suchou drtí křemenitou nebo podobnými nehořlavými látkami. U skleněných nádob s množstvím do 250 g smí býti upotřebeno místo dřevěných beden nádob plechových bezpečně a těsně uzavřených.

(3) Na kusech zásilkových dlužno označiti jejich obsah pevně a trvanlivě, rovněž musí býti opatřeny nápisem „Chrániti před vlhkem!“

B. Ostatní předpisy.

(1) Množství do 5 kg, jež jsou zabalena podle oddílu A, smějí býti přibalena k jiným předmětům.

(2) S kusy zásilkovými budiž zacházeno zvláště opatrně. Nesmějí býti házeny a musí býti ve voze uloženy tak pevně, aby byly chráněny před třením, otřesem, nárazem, překocením a spadnutím s vyšších poloh.

(3) K přepravě budiž použito krytých vozů.

II. Látky samovznětlivé.

K přepravě jsou připuštěny:

1. Obyčejný (bílý nebo žlutý) fosfor.
2. Amorfní (červený) fosfor, kalciumfosfid, strontiumfosfid, ferrosfosfid a podobné sloučeniny fosforu s kovy.
3. Směsi amorfního fosforu s pryskyřicemi a tuky, s bodem tání přes 35°.
4. Ethylat zinečnatý, též v etherickém roztoku.
5. Čerstvě pálené saze (kopt).
6. Čerstvě pálené uhlí dřevěné, mleté nebo zrnité.
7. Hedvábí silně obtěžkané (Souple, Cordonnet, Bourre de Soie, Chappe) v předenech.
8. Tyto látky napuštěné tukem nebo fermeží: vlna, chlupy, umělá vlna,

bavlna, hedvábí, len, konopě, juta — jako surovina, jako odpadky po předení a tkaní, jako hadry nebo veteš —; pak zboží provaznické, hnací řemeny z bavlny a lenu, nítěnky tkalcovské, jaquardské a brdové.

9. Mastné piliny železné a ocelové (cstružky, vývrtiny a podobné).

10. Papír nasycený tukem nebo olejem a dutinky z něho zhotovené,

11. Pyroforické kovy.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) Látky číslice 1 a 2 dlužno baliti do silných, nepropustných, dobře spájených nádob plechových a tyto pevně vsaditi do silných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných. U látek číslice 2 smí býti použito pro množství do 2 kg místo nádob plechových též nádob skleněných, kamenných nebo beden. Obyčejný fosfor budiž obklopen vodou. Na bednách dlužno označiti jejich obsah zřetelně a trvanlivě, u obyčejného fosforu budiž připojeno označení „Nahoře“.

(2) Látky číslice 3 budtež buď zabaleny do beden, jež nedovolují vytroušení obsahu, nebo musí býti nality do nenabitých koulí dělových.

(3) Ethylat zinečnatý (číslice 4) též v etherickém roztoku, budiž zabalen do silných nepropustných, dobře uzavřených nádob ze skla, hlíny (kameniny a pod.) nebo kovu.

Nádoby skleněné nebo hliněné buďtež jednotlivě nebo několik pohromadě vsazeny do silných nádob plechových, jež dlužno vyplniti popelem nebo suchou drtí křemenitou a neprodušně spájeti. Nádoby kovové buďtež jednotlivě nebo několik pohromadě za použití vhodných látek balících pevně vsazeny do silných nádob svrchních (košů vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden). Otevřené nádoby svrchní buďtež opatřeny ochrannou příkrývkou, kterou dlužno, jest-li zhotovena ze slámy, rákosu, třtiny nebo z podobných látek snadno hořlavých, napustiti hliněným nebo vápenným mlékem nebo podobnou látkou s přísadou vodního skla.

Každý kus zásilkový dlužno opatřiti zřetelným nápisem: „Ohněm nebezpečné!“, vytištěným na červené půdě. Svrchní nádoby se skleněnými balony dlužno mimo to opatřiti zřetelným nápisem: „Opatrně nésti!“. Nesmějí býti vozeny na káře, rovněž ne nošeny na ramenou nebo na zádech.

(4) Látky číslic 5 a 6 buďtež zabaleny do nepropustných, dobře uzavřených schránek. Schránky dřevěné dlužno uvnitř vyložit hustými látkami; vsazeny buďtež do trvanlivých svrchních nádob (košů, kbelíků, beden).

(5) Látky číslice 7 dlužno zabaliti do silných beden. Jsou-li bedny vyšší 12 cm, musí býti mezi jednotlivými vrstvami hedvábí upravené pomocí dřevěných mřížek dostatečně prázdné prostory, jež jsou ve spojení s otvory ve stěnách beden, tak aby jimi mohl vzduch

volně prouditi. Vnější stěny beden budtež opatřeny lištami, jež znemožňují, aby vzduchové otvory byly zastaveny.

(6) Z látek číslice 8 budtež upotřebená cídící vlna a vlhké hadry k cídění (utěrky k cídění) zabaleny do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek.

(7) Látky číslice 9 budtež zabaleny do silných, nepropustných bezpečně uzavřených nádob kovových. Zabalení není třeba, používá-li se železných vozů s příklopy nebo otevřených železných vozů s příkryvkami.

(8) Látky číslice 11 dlužno zataviti do skleněných rourek a tyto zabaliti do spájených nádob plechových, jež jsou vyplněny drtí křemenitou nebo jinými vhodnými látkami zemítymi.

B. Ostatní předpisy.

(1) Bylo-li dbáno předpisů daných v oddílu A o schránkách, smějí býti baleny spolu s jinými předměty do silné, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné:

- a) látky číslice 2 v množství do 5 kg;
- b) ethylat zinečnatý (číslice 4) v množství do 2 kg, při čemž musí býti nádoby pevně zasílány do schránky; není však dovoleno, zabaliti je spolu s jinými látkami samovznětlivými, jakož i s látkami střelnými a trhacími (Ia), střelivem (Ib), výrobky zápalnými a tělesy ohněstrojnými (Ic) a hořlavými tekutinami v oddílu III uvedenými;

c) látky číslic 10 a 11 bez omezení.

(2) Jest-li v nákladních listech osvědčeno, že

a) kopí (číslice 5) a mleté nebo zrnité dřevěné uhlí (číslice 6) nejsou čerstvě páleny (totiž nejméně 48 hodin ležely),

b) hedvábí v předenech (číslice 7.) není silně obtěžkané,

c) látky druhu v číslicích 8 a 9 označeného nejsou napuštěny tukem nebo fermeží, přepravují se tyto látky bez omezení.

(3) Látky číslice 8 — mimo upotřebenou vlnu cídící a hadry k cídění (utěrky k cídění) dle oddílu A, odstavec (6), zabalené — musí být suché.

(4) Papírové dutinky číslice 10 smějí být přepravovány jen, jest-li v nákladním listu osvědčeno, že byly po nasycení tukem nebo olejem zahřáty a pak ve vodě úplně schlazeny.

(5) K přepravě budiž použito:

a) pro ethylat zinečnatý (číslice 4) otevřených vozů; menší množství do 10 kg smí být přepravováno též v krytých vozech buď samo nebo zabalené spolu s jinými předměty dle odstavce (1)b);

b) pro látky číslic 7, 8 a 10 budiž použito toliko krytých vozů nebo otevřených vozů zakrytých příkrývkami. Cídící vlna a dle oddílu A, odstavec (6) zabalené hadry k cídění (utěrky k cídění) smějí být přepravovány též v otevřených vozech.

(6) Ohledně ethylatu zinečnatého budiž mimo to dbáno předpisů obsažených v IIIB, odstavec (5).

III. Hořlavé tekutiny.

1. Uhlovodíky, a to:

- a) petrolej surový a čištěný, má-li při 17.5° specifickou váhu nejméně 0.780, nebo nevyvinuje-li při výšce tlakoměru 760 mm (převedené na výšku moře) v Abelově přístroji plyny vznětlivé pod 21° (testový petrolej).

Z hnědouhelného dehtu připravované oleje, rašelinné a břidlicové oleje, nafta asfaltová a destiláty z nich, mají-li tyto látky nejméně shora označenou váhu specifickou (olej solarový, fotogen a podobné).

Kamenouhelné dehtové oleje, jež při 17.5° mají specifickou váhu menší než 0.950 (benzol, toluol, xylol, kumul a podobné).

Uhlovodíky jiného původu, jež mají při 17.5° specifickou váhu nejméně 0.830, mimo oleje k mazání, jež v Pensky-Martensově přístroji vyvinují vznětlivé plyny teprve při teplotě nejméně 100° .

- b) petrolej surový a čištěný, hnědouhelné dehtové oleje, rašelinné a břidlicové oleje, nafta asfal-

tová, jakož i destiláty z nich, mají-li tyto látky při 17.5° specifickou váhu menší než 0.780 a větší než 0.680.

Petrolejová nafta a destiláty z petroleje a petrolejové nafty (benzin, ligroin, olej cídící a podobné) mají-li tyto látky při 17.5° specifickou váhu větší než 0.680.

- c) Ether petrolejový (gasolin, ether plynový, neolin a pod.) a podobné z petrolejové nafty nebo hnědouhelného dehtu připravované, snadno vznětlivé látky, mají-li při 17.5° specifickou váhu nejvýše 0.680.

2. Tekutiny připravované jednak z petrolejové nafty nebo podobných snadno vznětlivých tekutin, jednak z pryskyřice, kaučuku, gutaperčy nebo mýdla.

Ester (ether) všeho druhu, na příklad octan amylnatý (o etheru petrolejovém srv. číslici 1 c, o etheru sirném srv. číslici 3).

3. Ether sirný, též s jinými tekutinami smíšený (na př. Hoffmanovy kapky), roztoky nitrocelulosity v etheru sirném (kollodiu), valkoholu amylnatém, v alkoholu ethylnatém, v alkoholu methylnatém, v etheru octovém, v octanu amylnatém, v acetonu, v nitrobenzolu, nebo ve směsi těchto tekutin (na př. zapon).

4. Roztoky nitrocelulosity v kyselině octové.

5. Dřevný lih, surový a rektifikovaný, aceton, aldehyd methylnatý (též v alkoholickém roztoku).

6. Obyčejný přípravek k denaturování lihu (s pyridinem smíšený dřevný lih).

7. Nitrobenzol.

Směsi z dřevného lihu a benzolu (s ozokeritem nebo bez něho, na př. pansol).

8. Sirouhlík.

9. Tučné oleje, fermeže, s férmeží smíšené barvy, olej terpentýnový (borový olej) a jiné oleje etherické, absolutní alkohol, silice vinná (lih), jakož i tekutiny z ní vyráběné (laky lihové, fermeže sušící, tekutá mýdla a podobné) v množství, přes 40 kg.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) K balení budiž použito silných, nepropustných, bezpečně zavřených nádob ze skla, z hlíny (kameniny a pod.) nebo z kovu. Roztoky nitrocelulosity v kyselině octové nesmějí býti zasílány v nádobách kovových.

Pro tekutiny číslice 1 a) a b), 2, 4, 5, 6, 7 a 9 jsou přípustný též silné, nepropustné, bezpečně zavřené schránky dřevěné (sudy).

(2) Skleněné a hliněné nádoby s tekutinami číslo 1 až 9 jakož i plechové nádoby s tekutinami číslic 3 a 8 buďtež jednotlivě nebo společně pevně vsazeny do silných nádob svrchních (košů vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden) za použití vhodných látek balících. Svrchní nádoby (mimo bedny) buďtež opatřeny dobrými rukověťmi. Otevřené nádoby svrchní buďtež opatřeny ochrannou příkrývkou, kterou dlužno, jest-li zhotovena ze slámy, rákosu, třtiny nebo z podobných látek snadno hořlavých, napustiti hliněným nebo vápenným mlékem nebo podobnou látkou s přísadou vodního skla.

(3) Plechové a jiné nádoby kovové smějí býti naplněny tekutinami číslic 3a 8 jen do $\frac{9}{10}$ (při 15°).

(4) Každý zásilkový kus s tekutinami číslic 1 b) a c), 3, 4 a 8 budiž opatřen zřetelným nápisem: „Ohněm nebezpečné!“, vytištěným na červené půdě. Koše a kbelíky se skleněnými balony dlužno mimo to opatřiti zřetelným nápisem: „Opatrně nésti!“. Nesmějí býti vozeny na káře, rovněž ne nošeny na ramenou nebo na zádech.

B. Ostatní předpisy.

(1) Tekutiny číslice 9 v množství do 40 kg přepravují se bez omezení.

(2) Bylo-li dbáno předpisů daných v oddílu A o schránkách, smějí býti baleny spolu

s jinými látkami do pevných, nepropustných, bezpečně zavřených schránek dřevěných:

- a) tekutiny číslice 9 bez omezení;
- b) tekutiny číslic 1 až 7 v množství až do 10 kg;
- c) sírouhlík (číslice 8) v množství až do 2 kg.

Nádoby s tekutinami číslic 1 až 8 dlužno do schránek pevně uložit.

(3) U uhlovodíků číslice 1 a) a b) budiž v nákladním listu vyznačeno, že mají specifickou váhu v mezích v číslici 1 a) a b) předepsaných; u petroleje a) stačí údaj, že vyhovuje předpisu o bodu vznětném. Chybí-li takový údaj, budiž s nimi naloženo jako s etherem petrolejovým [číslice 1 c)].

(4) K přepravě budiž použito:
otevřených vozů

pro tekutiny číslici až 8; menší množství látek v číslicích 1 až 7 uvedených až do 10 kg a sírouhlíku (číslice 8) až do 2 kg smí být přepravováno též v krytých vozech, buď samo nebo zabalené dle odstavce (2)b) a c) spolu s jinými předměty.

(5) Ohledně tekutin číslic 1 až 8 dlužno dbáti ještě tohoto:

- a) Než-li se započne s nakládáním, budtež vozy opatřeny na obou stranách červenými cedulemi, jež nesou zřetelný nápis „Ohněm nebezpečné!“ a „Opatrně pošinovat!“

- b) Zásilkové kusy dlužno ve voze bezpečně uložit. Otevřené koše a kbelíky budtež na voze připevněny, též nesmějí býti stařeny na sebe.
- c) Schránky, jež za přepravy byly poškozeny, budtež ihned vyloženy a nelze-li je ihned obnoviti, smějí býti i se zbyvajícím obsahem beze všeho prodány na účet odesílatelův.
- d) Těsně uzavřené prázdné nádoby plechové, v nichž se takové látky nacházely, smějí býti přepravovány ve vozech krytých, ostatní dlužno přepravovati ve vozech otevřených; v nákladním listu budiž poukázáno k dřívějšímu upotřebení schránek.

IV. Látky jedovaté.

1. Pevné sloučeniny arsenu, zejména kyselina arsenová, žlutý arsenik (kamenka, auripigment), červený arsenik, otrušík (akonit, danait) a pod.

2. Železokřemík, elektricky získaný.

3. Kyanid draselnatý a pevný kyanid sodnatý.

4. Roztoky sloučenin arsenu, zvláště kyselina arseničná.

5. Roztok kyanidu draselnatého a roztok kyanidu sodnatého.

6. Jedovaté preparáty kovové:

- a) sublimát, bílý a červený praecipitát; barvy měděné, zejména měděnka,

zelená a modrá barviva z mědi; olověný cukr;

- b) jiné olověné preparáty, zejména kyselíčník olovnatý (klejí, olověná žluť), suřík, běloba olověná a jiné barvy z olova připravené; odpadky olova a jiné odpadky obsahující olovo.

7. Modrá skalice (modrý lech) a směsi modré skalice svápem, sodou a pod. (prášek k výrobě bordoské směsi a pod.).

8. Chlorečnany.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) Schránky, jichž se k balení užívá, musí býti trvanlivé, nepropustné a tak uzavřeny, aby obsah se nemohl rozsyпати, rozprášiti nebo vytéci.

(2) Látky číslic 1 až 3 buďtež zabaleny:

- a) do silných železných sudů s našroubovaným víkem a s obručemi nebo
- b) do dvojitých sudů z pevného, suchého dřeva s vložkovými obručemi nebo do právě takových dvojitých beden s objímkami, při čemž vnitřní nádoby musí býti vyloženy hustou látkou. Místo vnitřních schránek dřevěných možno použití též spájených nádob plechových nebo nádob skleněných nebo hliněných. Nádoby skle-

něné nebo hliněné musí býti do svrchních nádob (košů, kbelíků, beden) vhodnými obalnými látkami pevně zabaleny. Za těchto podmínek může býti i více takových schránek spojeno v jeden kus zásilkový.

- c) Látky číslice 1 smějí býti zabaleny též do pytlů z dehtovaného plátna, jež dlužno uzavřítí do jednoduchých sudů ze silného, suchého dřeva.

(3) Železokřemík (čísllice 2) budiž zabalen:

do silných nepromokavých schránek ze dřeva nebo z kovu.

(4) Látky číslice 4 budtež zabaleny:

- a) do nádob kovových, dřevěných nebo gumových dobře uzavřených nebo
b) do nádob skleněných nebo hliněných, jež pomocí vhodných látek obalných byly pevně vsazeny do silných svrchních nádob (košů vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden); svrchní nádoby (mimo bedny) musí býti opatřeny dobrými rukověťmi.

(5) Látky číslice 5 budtež zabaleny:

- a) do dobře uzavřených nádob železných, jež pomoci křemenité drti, pilin nebo jiných látek ssacích jsou pevně zasílány do pevných schránek dřevěných nebo kovových, nebo
b) do vozů kotlových. Kotle nesmějí míti žádných nýtových švů nebo musí míti

dvojité stěny. Nesmějí míti v spodní části žádných otvorů (kohoutku, ventilů a pod.). Otvory musí býti utěsněny a chráněny pevně našroubovanými čepičkami kovovými.

(6) Látky číslice 6 budtež zabaleny:

- a) do železných sudů nebo do nepropustných sudů z pevného, suchého dřeva s vložkovými obručemi nebo do beden s objímkami, nebo
- b) do železných nádob (tak zvaných hobbocků), nebo
- c) do nádob skleněných nebo hliněných, nebo v množství až do 10 kg do dvojitých silných obalů papírových (sáčků); schránky a sáčky budtež pomocí vhodných látek obalných pevně uloženy do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných;
- d) u všech barev olověných jsou přípustny též nádoby z bílého nebo jiného plechu železného;
- e) u všech sloučenin olova a mědi v roztoku vodu obsahujícím jsou přípustny též nepropustné kotle a vozy kotlové z látek, na něž sloučeniny ty neúčinkují.

(7) Látky číslice 7 budtež zabaleny: do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných (sudů nebo beden) nebo do silných, hustých, dobře uzavřených pytlů.

(8) Látky číslice 8 budtež zabaleny:

do silných, nepropustných, papírem vyložených a bezpečně uzavřených schránek dřevěných (sudů nebo beden).

(9) Na zásilkových kusech a na vozech kotlových s látkami číslic 1 až 8 musí být vyznačen jejich obsah zřetelně a trvanlivě. Označení hromadná, jako sloučeniny arsenu, olovené preparáty, jedovaté barvy, jsou přípustná. Mimo to budiž u látek číslic 1, 3 až 5 jakož i 6a) příčiněno označení „Jed“, u železokřemíku (číslice 2) připojen nápis „Chrániti před vlhkem! Nepřekotiti!“

B. Ostatní předpisy.

(1) Bylo-li dbáno předpisů daných v oddílu A o schránkách, smějí být baleny spolu s jinými látkami do silné, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné:

- a) až do 5 kg látky číslic 1, 3 a 8, jest však zapovězeno přibaliti kyanid draselnatý, kyanid sodnatý a chlorečnany ke kyselinám a kysličitým solím;
- b) až do 10 kg látky číslice 6 a);
- c) v libovolném množství látky číslice 2, 6b) a 7.

Obsahuje-li schránka látky číslic 1, 3, 4, 5 nebo 6a), musí být opatřena označením: „Jedovaté látky“.

(2) Látky číslic 1, 3, 4, 5 a 6 a) nesmějí být nakládány spolu s potravinami nebo poživatinami.

(3) Látky číslic 3,5 a 8 nesmějí býti nakládány spolu s kyselinami, látky číslice 5 též ne s kysličitými solemi. Kotlové vozy s látkami číslice 5 budtež do vlaků tak zařazeny, aby byly odloučeny od vozů s tekutými kyselinami alespoň jedním vozem.

(4) Látky číslice 5 smějí býti přepravovány pouze ve vozech kotlových nebo ve vozech otevřených.

(5) Železokřemík budiž podáván zcela suchý a v úplně suchých schránkách; přepravuje-li se v otevřených vozech, dlužno vozy přikrýti nepromokavými pokrývkami.

(6) Prázdné schránky, pytle a kotlové vozy, v nichž byly obsaženy jedovaté látky číslic 1, 3, 4, 5 nebo 6 a), musí býti úplně neprodušně uzavřeny. Jejich dřívější obsah budiž označen na nich a v nákladním listu. Předpisu daného v odst. (2) dlužno rovněž dbáti.

V. Látky žíravé.

1. Kyselina sírová (vitriol), kyselina solná, kyselina dusičná (lučavka), kyselina fluorovodíková.

2. Chlorid siřičnatý jakož i dusičnan železitý a síran železitý (ferrinitrat nebo ferrisulfat, leptadlo na železo). —

3. Žíraviny (louh sodnatý [louhový kamínek], louh draselnatý, louh potašový), olejný rmut (zbytky po rafinaci olejů).

4. Brom.

5. Bezvodá kyselina sírová (anhydrid, česká kyselina sírová či oleum).

6. Chlorid fosforový, chlorid fosforečný (fosforsuperchlorid), oxychlorid fosforečný a acetyلهlorid.

Předpisy přepravní.

A. Balení.

(1) K balení látek číslic 1 až 4 budiž použito silných, nepropustných, bezpečně uzavřených nádob, jež obsahem netrpí. Závěrka musí býti taková, že nemůže býti poškozena ani otřesením ani obsahem. Používá-li se nádob skleněných nebo hliněných, dlužno dbáti tohoto:

- a) U látek číslic 1 až 3 budtež nádoby pomocí vhodných látek obalných pevně vsazeny do silných nádob svrchních (košů vrbových nebo kovových, kbelíků nebo beden). Svrchní nádoby (mimo bedny) musí býti opatřeny dobrými rukověťmi.
- b) U koncentrované kyseliny dusičné o specifické váze nejméně 1.48 při 15° (46.8° Baumé) a u červené dýmavé kyseliny dusičné budtež skleněné nebo hliněné nádoby zastlány do svrchních nádob za použití křemenité drti nebo jiných vhodných suchých látek zemitých v množství rovnajícimu se nejméně jejich obsahu.
- c) Látek obalných [a) a b)] není třeba, jsou-li skleněné schránky vsazeny do že-

lezných plášťů a pružnými, asbestem pokrytými svorníky tak upevněny, aby se v koších nemohly pohnouti.

- d) U bromu (číslice 4) budtež skleněné nebo hliněné nádoby zastlány v silných schránkách dřevěných nebo kovových až po krk do popele, písku nebo drti křemenné nebo do podobných látek nehořlavých.
- e) Předpisy pod a) až d) uvedené neplatí pro voznice.

(2) Přístroje k hašení, obsahující kyseliny číslice 1, musí býti tak zřízeny, aby nemohla kyselina vytéci

(3) Elektrické sběrače (akumulátory) plněné kyselinou sírovou (čís. 1) budtež v baterijní skřínce tak upevněny, aby se jednotlivé náplně nemohly pohybovati. Baterijní skříňka budiž ssacími látkami obalnými pevně zabalena do bedny. Bedny musí býti opatřeny na víku zřetelnými nápisy „Elektrické sběrače (akumulátory)” a „Nahoře”. Jsou-li akumulátory nabity, budtež póly proti krátkému spojení zajištěny.

(4) Bezvodá kyselina sírová (čís. 5) budiž zabalena:

- a) do silných, pocínovaných a spájených nádob ze železného plechu
nebo
- b) do silných lahví železných nebo měděných, jichž otvory jsou bezpečně a neprodušně zavřeny.

Nádoby a láhve budtež drtí křernenitou nebo podobnými nehořlavými látkami pevně zabaleny do silných beden dřevěných.

(5) Chloridy (číslice 6) budtež zabaleny:

a) do úplně neprodušných a dobrými závěrkami opatřených nádob ze železa svarného, plátkového, lité ocele, olova nebo mědi

nebo

b) do nádob skleněných. Pro tento případ platí tyto předpisy:

a) Skleněné nádoby musí mít silné stěny a budtež uzavřeny skleněnými zátkami dobře vbroušenými, utěsněnými a proti vypadnutí chráněnými.

b) Obsahují-li skleněné nádoby více než 5 kg, budtež vsazeny do kovových nádob. Láhve s obsahem menším smějí býti zabaleny do silných schránek dřevěných, rozdělených příčnými stěnami na tolik oddělení, mnoho-li lahví se zasílá. Žádná schránka nesmí obsahovati více než čtyři oddělení.

c) Nádoby skleněné budtež vsazeny do schránek tak, aby byly stěn vzdáleny nejméně 30 mm. Mezery budtež pevně vycpány drtí křemenitou nebo podobnými látkami nehořlavými; u acethylchloridu smí býti použito též pilin.

- d) Na víku vnější schránky budiž vyznačen obsah a připojena obvyklá znamení označující sklo.

B. Ostatní předpisy.

(1) Bylo-li dbáno předpisů daných v oddílu A o schránkách, smějí býti baleny spolu s jinými předměty do silné, nepropustné, bezpečně uzavřené schránky dřevěné:

- a) až do 500 g brom (číslice 4);
- b) až do 5 kg chloridy (číslice 6);
- c) až do 10 kg látky číslic 1, 2 a 3.

Látky ty však musí býti ve schránkách pevně zastlány.

(2) V nákladních listech dlužno

- a) u kyseliny dusičné (číslice 1) v nádobách skleněných poznamenati specifickou váhu při 15°; chybí-li takový údaj, budiž s kyselinou nakládáno jako s koncentrovanou (A, odstavec (1) b) a c);
- b) u odpadkové kyseliny sírové z továren na nitroglycerin osvědčiti, že jest úplně denitrovaná; jinak jest kyselina ta z přepravy vyloučena.

U odpadkové kyseliny z továren na nitrocellulosu není takového osvědčení třeba; nevadí, obsahuje-li kyselina něco nitrocellulosy.

(3) Látky číslic 1 až 5 budtež přepravovány ve vozech otevřených. Brom (číslice 4) až do 500 g a látky číslic 1, 2 a 3 až do 10 kg smějí býti přepravovány, samy nebo baleny spolu s jinými předměty,

těž ve vozech krytých, jsou-li nádoby pevně zasílány v silných schránkách dřevěných.

(4) Podávají-li se prázdné nádoby, v nichž byly obsaženy látky číslic 1 až 5, jako zboží kusové, musí býti těsně zavřeny nebo úplně vyčištěny. Dřívější jejich obsah budiž v nákladním listu vyznačen.

(5) Předpisy odstavců (3) a (4) neplatí pro přístroje k hašení a elektrické akumulátory [A, odst. (2) a (3)].

VI. Látky hnilobě podléhající.

1. Čerstvé šlachy, nevápněné, čerstvě vydělané kůže na výrobu klihu (klihovka) a odpadky z obou, čerstvé rohy a paznehty a čerstvé kosti, jakož i jiné hnilobě podléhající nebo zapáchající látky živočišné, pokud nejsou vyjmenovány v následujících odstavcích.

2. Nenasolené čerstvé kůže.

3. Čištěné, suché kosti, vylisovaný lůj, suché rohy a paznehty.

4. Čerstvé telecí žaludky zbavené všech zbytků pokrmů (syřidla).

5. Vylisované kotlové zbytky z výroby klihovky (klihářské vápno, klihářské rosoly a klihářské hnojivo).

6. Nevylisované zbytky v číslici 5 označeného druhu.

7. Mrva ze stájí stelivem proložená.

8. Jiné výkaly a látky z latrín.

9. Domácí odpadky.

10. Živočišné látky určené k neškodnému zničení (celá těla, části těla a odpadky).

O přepravě platí toto:

A. Balení.

(1) Podávají-li se jako zboží kusové, musí být zabaleny:

a) látky číslic 1, 5 a 6

do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných (sudů, kbelíků, beden); obsah nesmí obtěžovati svým zápachem;

b) látky číslice 2

do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných (sudů, kbelíků, beden)

nebo

do silných, hustých, dobře zavřených pytlů, jež jsou vhodnými prostředky desinfekčními jako kyselinou karbolovou, lysolem, tak navlhčeny, že není cítiti nepříjemného zápachu obsahu; použití takových pytlů jest však omezeno na měsíce listopad, prosinec, leden a únor;

c) látky číslice 3

do nepropustných schránek (sudů nebo kbelíků) nebo do silných pytlů;

d) telecí žaludky (číslice 4)

do nepropustných schránek (sudů nebo kbelíků); v měsících dubnu až včetně září musí být telecí žaludky tak nasoleny, že na každý žaludek bylo použito 15 až 20 g kuchyňské soli, rovněž nutno nasypati nejméně 1 cm vysokou vrstvu soli na dno nádoby a na nejhořejší vrstvu žaludků; v nákladním listu budiž osvědčeno, že bylo dbáno tohoto předpisu;

e) psí lejno (číslice 8)

do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek kovových nebo dřevěných ;

f) holubí trus (číslice 8)

do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek dřevěných (sudů nebo kbelíků);

suchý trus holubí smí být zabalen též do silných hustých pytlů.

Obaly musí být zevně prostory všech stop obsahu.

(2) O nákladech vozových platí tyto předpisy:

a) Látky číslice 1 a 2:

a) Od 1. března do 31. října musí být zabaleny do silných, hustých pytlů; tyto buďtež vhodnými prostředky desinfekčními, jako kyselina karbolovou, lysolem tak navlhčeny, aby nebylo cítiti hnilobný zápach obsahu. Každou zásilku dlužno úplně přikryti pokrývkou

zhotovenou ze silné tkaniny (tak zvaného chmelového žoku) a uvedenými prostředky desinfekčními napuštěnou, a tuto zase velkou, nepromokavou, dehtem nenapuštěnou plachtou vozovou.

- b) Od listopadu do konce února není třeba pytlů. Zásilku však dlužno rovněž úplně přikryti pokrývkou ze žoku chmelového a tuto zase velkou, nepromokavou, dehtem nenapuštěnou plachtou vozovou. Spodní přikrývka budiž, jest-li toho třeba, prostředky desinfekčními pod a) uvedenými tak navlhčena, aby nebylo cítiti hnilobný zápach.
- c) Zásilky, jichž hnilobný zápach nelze odstraniti prostředky desinfekčními, musí býti do silných, nepropustných, dobře uzavřených sudů nebo kbelíků tak zabaleny, aby se obsah svým zápachem neprozrazoval.
- b) Látky číslic 3, 7 a 8 nepotřebují žádného zvláštního obalu, jsou-li však nezabaleny, musí, býti hustými plachtami vozovými úplně přikryty; d o m á c í o d p a d k y (číslice 9) ve zvláště zařízených, rozprašování zamezujících vozech nepotřebují žádných plachet.
- c) Telecí žaludky (číslice 4) buďtež zabaleny, jak odstavec (1) d) uvádí.
- d) Látky číslice 5 musí býti úplně přikryty dvěma nad sebou ležícími velkými,

nepromokavými, dehtem nenapuštěnými plachtami vozovými. Spodní příkrývka budiž vhodnými prostředky desinfekčními (kyselinou karbolovou, formaldehydem, lysolem nebo pod.) tak navlhčena, aby nebylo cítiti žádného zápachu hnilobného. Mezi oběma příkrývkami musí ležeti vrstva suchého, hašeného vápna, sypké rašeliny, nebo upotřebeného již třísla.

- e) Látky číslice 6 musí býti zabaleny podle odstavce (1) a).
- f) Látky číslice 8 buďtež zabaleny do silných, nepropustných, bezpečně uzavřených schránek. Suchý trus holubí smí býti zabalen též do silných, hustých pytlů.
- g) Látky číslice 10 smějí býti přepravovány pouze ve vozech zvláště zařízených [srovnej B, odstavec (9)].

B. Ostatní předpisy.

(1) Železnice může přepravu omeziti na určité vlaky, rovněž může vydati zvláštní nařízení o době a lhůtě pro nakládání a skládání, jakož i přivážení a odvážení.

(2) Látky číslice 7, 8 (mimo lejno psí a holubí trus), 9 a 10 nejsou přijímány jako zboží kusové.

(3) Schránky se psím lejnem nesmějí býti váleny, dlužno je přepravovali stojatě.

(4) U nákladů vozových může železnice požadovati na odesílatelích nebo příjemcích

vyčištění nákladíště. Pro nakládání a vykládání domácích odpadků budtež účinněna opatření, jež rozprášení dle možnosti vylučují. Železnice může postavení těchto zařízení požadovati na odesílatelích a příjemcích.

(5) Vozy železniční, v nichž byly přepraveny náklady látek číslic 1, 2, 3 a 7 nezabaleny nebo náklady látek číslice 8, musí železnice po každém upotřebení podrobiti řízení desinfekčnímu, jež jest pro odstranění látek nakažlivých předepsáno u přepravy dobytka na železnicích. Nakažlivé látky po případě na vozech lpící musí býti desinfekcí úplně odstraněny. Z toho jsou vyjmuty toliko takové vozy, jichž se používá dle jejich určení výhradně ku přepravě těchto látek. Útraty s desinfekcí spojené nahradíž odesílatel nebo příjemce.

(6) Nastane-li za přepravy nepříjemný zápach, může železnice v každou chvíli na náklad odesílatelův nebo příjemcův dáti odstraniti vhodnými prostředky zápach dotyčných látek.

(7) Látky číslic 3 a 4 smějí býti přepravovány v krytých vozech. Jest zakázáno, nakládati je spolu s potravinami a poživatinami. K přepravě domácích odpadků budiž použito zvláště zařízených, rozprašování zamezujících vozů nebo nepropustných, otevřených vozů opatřených dobře přilehajícími pokrývkami. Látky číslic 1,2, 5, 6, 7 a 8 musí býti přepravovány ve vozech otevřených.

(8) Prázdné schránky a zpět posílané příkrývky vozové musí být úplně vyčištěny a vhodnými prostředky desinfikovány, tak že nešíří žádný hnilobný zápach. V nákladním listu budiž poukázáno k dřívějšímu jejich upotřebení. Dlužno je přepravovati v otevřených vozech.

(9) Látky číslice 10 dlužno přepravovati v neprůdušných a nepromokavých vozech železných. Vozy ty musí být opatřeny ventily, jež zabraňují, aby se stěny vozu při přílišném tlaku vyvinujících se plynů neroztrhly. Vozy dlužno desinfikovati podle předpisu odstavce (5), a to: ihned po vyložení, pocházel-li jejich obsah od zvířat stížených dobytčím morem, snětí slezinnou, vzteklinou, ohřivkou nebo slintavkou a kulhalkou, jinak každé čtyři neděle.

Všeobecné prohlášení o zabalení zboží.

Uznávám, že mnou u výpravy zboží dráhy

v ..... podávané zboží, a to:

bylo podáno nezabalené *)
v tomto nedostatečném balení

odvolávám-li se v nákladním listu na toto prohlášení.

....., dne ..... 19 .....

(Podpis.)

*) Podle stavu zásilek budiž škrtnuto buď slovo „nezabalené“ nebo slova „v tomto nedostatečném balení“.

Zvláštní předpisy

pro přepravu podmíněčně připuštěných předmětů přílohy C na elektrických drahách s vrchním přívodem proudu, kde není zvláštních opatření proti škodlivým účinkům přetržení vrchního vedení.

(1) Přepravují-li se hořlavé tekutiny pod III uvedené ve vozech kotlových (basinových), nutno opatřiti vůz silnou ochrannou střechou ze dřeva nebo z jiné izolující látky, která zamezí, aby spadlý drát vrchního vedení nepřenašel proud na kovové části vozu.

(2) Přepravují-li se svítiplyn, olejový plyn a plyn smíšený, jakož i vodní plyn (I d 3), zkapalněné plyny uvedené pod I d 5, chlor-methyl a chlorethyl (I d 6), ethylat zinečnatý (II 4), hořlavé tekutiny (III číslice 1 až 8), olej terpentýnový, jakož i absolutní alkohol a silice vinná (III číslice 9) v otevřeném voze, budiž tento opatřen silnou ochrannou střechou ze dřeva nebo z jiné izolující látky, jež zabrání, aby spadlý drát vrchního vedení

nezpůsobil vznícení nákladu. — Střechy ty nesmějí zameziti volný přístup vzduchu ke zboží. —

(3) Hořlavé tekutiny (III) nesmějí býti přepravovány ve vozech nebo oddílech vozu, kde jsou pod proudem elektrické přístroje provozu sloužící, jako elektromotory nebo generátory, transformátory, bleskovody, odpory, pojistky, elektromagnetické brzdy nebo topná tělesa. Přípustny jsou žárovky, jež jsou uzavřeny v obzvláště silná ochranná skla a jichž vypínače a pojistky jsou umístěny vně vozu nebo oddílu vozu; dále jsou dovolena izolovaná, proti mechanickému poškození dobře chráněná vedení elektrická.

(4) Předměty výbušností nebezpečné, uvedené pod I a, 1. a 2. skupinou, jakož i pod I b, 2. skupinou, nesmějí býti přepravovány ve vozech, které obsahují elektrická vedení nebo přístroje pod proudem anebo pod napjetím se nacházející, tedy také ne ve vozech elektricky osvětlovaných.

(5) Předpis daný pod I a F, odst. (2), neplatí pro elektrické lokomotivy bez ohniště.

BOHEMIA

akciová banka Praha.

Oddělení pro
mezinárodní dopravu.

Doprava do a z Ameriky atd.

Doprava po Labi, Dunaji a Rýně.

Doprava na Balkán, Levanty atd.

Vyclívání

a celní řízení.

Revise nákladních listů
a reklamace přeplatků.

- Oddělení pro zboží. -

Import.

W. STANĚK PRAHA
VELKOOBCHOD ČAJEM. FERDINAND. TR. 32

Sklad rumu, francouz.
koňaku a likérů, --
španěl. a portugal.
vin. — Sklady:
Vladislavova
ulice 17.

Čínské a
japonské
zboží. - Bam-
busový nábytek.

Cenníky zdarma
*** a franko. ***

Výborné zápalky

švédské, jeduprosté, všude
rozžehnutelné i sirky fosfo-
rové dodává nejlevněji :: ::

ČESKÁ TOVÁRNA FIRMY

JAN REINELT

KYŠPERK - KUNČICE.

Založena r. 1873.

První největší automatické zařízení v říší.

Restaurace

: akciového pivovaru :
v Přerově.

Krásná zahrada, každý čtvrtek koncert. :: Vhodné sály ku zábavám a schůzím. :: Vzdušné restaurační místnosti. :: Akc. březňák, :: dobrá kuchyně. ::

A. Müller, restauratér.

Váhy vagonové, vozové (mostní), dobytčí škálové, decimální balanční a všechny jiné druhy

pro průmyslové, hospodářské a obchodní účely v levných cenách vyrábí

J. KALÁB, strojírna na váhy,
BRNO-ŽIDENICE.

Písárna a sklad: Křenová čis. 4.
Opravy a cejchování rychle a levně.
Výměna starého závaží a vah za
— nové. — Cenníky zdarma. —

**První moravský
pivovar akciový se sladovnou v Přerově**

doporučuje pánům hostinským svá
vyleželá piva první jakosti a sice:

**15 stupň. černé pivo Přerovan, 12 stupň.
světlé pivo březňák, 11 stupňové světlé
pivo saňonní a 10 stupň. světlé pivo ležák.**

Sklady piva mají:

V Brně na Pisárecké ulici p. A. Kobliha,
v Kojetíně p. M. Mikulík, v Kroměříži p.
F. Strnadel, v Krásně pí. A. Pokorná,
v Bystřici pod Host. pí. A. Neubergová
a v Hranicích p. A. Himmer.

Naprostá izolace zemní vlhkosti.

Kruhovky

vlastních systémů na pálení vápna a
cihel atd., tovární komíny a obe-
zdívání parních kotlů provádí

nejstarší rakouská firma

J. Rohout a spol., Praha III.

Telefon 425-VIII.

Telefon 425-VIII.

Akc. kapitál 60,000.000. **FILIÁLKA** Res. fondy ca. 15,000.000.

Živnostenské banky

Velké nám. č. 6. 7. a 8. **BRNO** Velké nám. č. 6. 7. a 8.

CENTRÁLKA: v Praze, založena roku 1868.

FILIÁLKY: Č. Budějovice, Jihlava, Krakov, Lvov, Mor. Ostrava, Olomouc, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst, Vídeň I., Herrengasse 12.

Obchody úvěrní v nejrůznějších formách. - - Eskont směnek v úvěrních společnostech i mimo ně.

Směnárna: kup a prodej losů, devis a cenností.

K výhodnému uložení kapitálu hodí se co nejlépe $4\frac{1}{2}\%$ vlastní bankovní dluhopisy.

 Vklady na knížky a na účet běžný.

Přímé spojení s burzami Vídeň, Praha, Berlín, Londýn, Petrohrad

Velkoobchod s cukrem a petrolejem.

Uhlí a koks jak pro průmysl, tak pro domácí potřebu.

Odděl. hypoteční, průmyslové, železářské a líhové u centrálky.

Veškerá toaletní mýdla, voňavky,

pudry a jiné kosmet. přípravky
s ochran. známkou „**Vestalia**“

doporučuje český závod

Továrna na voňavky a toaletní mýdla

Lukeš a spol.

v Praze VII.-701.

Žádejte cenník nebo návštěvu zástupce.

**SPECIALITA: Dubové, jasanové a
jilmové řezivo, frýzky a parkety**

dodává

A. TYMICH

strojni parketárna,
pila a válcový mlýn

LHOTA p. Náklo u Olomouce.

Zabývá se výhradně tvrdým dřevem. Český závod. Solid. obsluha.

Telefon číslo 1.

Centrální Náklo.

TULKA, ROZTOČIL & ŠULC

PRAHA, na Příkopě č. 12.

Továrna na železný a mosazný
- nábytek, též lůžkové zboží.

Koberce všech druhů, linoleum, perské
koberce, přikrývky prošívané, flanelové
a cestovní, záclony krajkové a látkové,
deštníky, okenní závěsy cvilinkové a
a prkénkové.

Rozpočty a nákresy zdarma.

TELEFON 1361.

TELEFON 1361.

SEMENA,

pro pány obchodníky skříňky pro prodej se
semeny zelenin a květin, ptačí zoby, jetele,
vojtěšky, trávy, řepy a ostatní plodiny dodává
- ve spolehlivé jakosti v tržních cenách -
Král. černo-horský dvorní dodavatel, stálý
znalec pro obor semenářský u c. k. obchod-
ního a c. k. zemského trest. soudu v Praze

JINDŘICH VĀNĚK

V PRAZE, kupecký semenářský
velkoobchod, vývoz jetelů a obilí.
Václavské náměstí „U zlaté husy“.

Cenníky ve velkém a nabídky ochotně.

**Hudební
nástroje
a struny**

koupíte

přímo a nejlépe u české firmy:

FRANTIŠEK BOČEK

SCHÖNBACH-ČECHY.

Houslařství a výroba veškerých
-- hudebních nástrojů a strun. --

Kupecká sirkárna v Lipníku

doporučuje své chvalně známé
:: zápalky české i fosforové. ::

Přádelna bavlny a mech. tkalcovna

F. BRUNA,

Plavy u Tannvaldu

doporučuje se ku dodání jemných
čísel bavlněné příze, jakož i roz-
ličných druhů tkanin, jako: kotonů,
mollin, klotů, sypkovin a pod., vše
za nejlevnější ceny.

NÁBYTEK

v důkladném a uměleckém provedení

vyrábí

STRNAD A VANÍČEK

Továrna:

Sklady:

Karlín 499. Praha, Ferd. tř. 31.

Vysokoveselská BUVOVKA

nejlepší přísada ku kávě!

Obchodnická tiskárna

v Brně s. s. o. r. závod v Blansku.

Závod úplně
nově zařízen

a moderními
stroji opatřen.

Provádí veškeré tiskařské práce ve
vzorné úpravě.

Žádejte rozpočty!

Suňj k svému!

Potřebujete právní porady?

Máte dlužníky?

Máte stížnosti na dráhy?

**Chcete se dáti výhodně pojistiti
na úmrtí?**

**Chcete se zabezpečiti pro případ
nemoci?**

Chcete prodávati jen české výrobky?

**Pak se přihlaste za členy
Obchodnické jednoty pro
Moravu a Slezsko v Brně.**

MAGGI^{HO}

kostka (hovězí polévka)

1 kostka
na $\frac{1}{4}$ litru
nejlepší
hovězí polévky

5 h

jedině pravá se jménem
MAGGI a

ochrannou
známkou

křížovou
hvězdou.

Německý Brod. Hlavní náměstí.

Hotel „U černého orla“

Majitel ANTONÍN STOLZ.

Hotel prvního řádu, moderně, vzorně a čistotně
zařízených 20 pokojů (z toho 3 salony) o 25
postelích, se zvláštními vchody. Lázeň v domě.
Elegantní povozy a omnibus ku každému
vlaků. — Plzeňský prazdroj.

Rozsahy a malokupectvo

je poučná brožura z pera Dr. A. Kusého. Cena
30 hal. -- Rozesílá Obchodnická jednota pro
Moravu a Slezsko v Brně.

Spediteur Fr. Vacek, Slaný,

Telefon 36. Telegramy : Vacek spediteur Slaný.

Dopravní podnikatelství.

: Informační kancelář. :

Komisionářství. Inkasso. Obchod uhlím.

OKURRY

solné, kořeněné,
zeleninové kon-
servy, hořčici, ci-
buli :: a zeleniny
všeho druhu na-
bizi :: ryze český
velkoobchod ==

:: firmy ::

F. JARŠ a SPOL.
VE ZNOJMĚ.

Povoznický závod

Frant. Loukotské,

zástupkyně

Schutzova povoznic.

v Jindřich. Hradci

odporučuje

P. T. pánům cestujícím
pohodlné kočáry
k cestování. :::

Zal. r. 1830. Velkoprovazárna Zal. r. 1820.

Josef Šípek, Praha - Karlín

č. p. 135.

nabízi svoje osvědčená komisi lana kulatá i čtverhranná
z bavlny, konopi neb manilly, motouzy všech druhů,
jakož i veškeré provaznické výrobky.
Cenník na požádání zdarma a franko.

Hnací řemeny, šicí a váz. řemínky všeho druhu

dodává **První opavská továrna na hnací řemeny**, které jen z nejlepší jakosti kůže zhotoveny, na nejnovějším vytahovacím stroji 3krát tolik jako v potřebě vytaženy jsou. **JAN KUPČÍK, OPAVA.**

Ceny a vzorky na požádání zdarma.

Zátky korkové kupujte u české
: : : firmy : :

JAN DOBIÁŠ,

továrna na zátky korkové, Praha VII. : : Zvláštní směs p. obchodníkům na přidávání i pro vlastní potřebu se hodí. 5 kg. za K 5.—. : Franko dobírkou.

Cenníky na požádání.

Všem bratrům Čechům

doporučujeme, aby při nákupu látek do domácností, na obleky neb úbavy nevěstám obrátili se na český bratrský podnik

Společ. „Vzájemnost“ v Hronově č. 192 (Čechy.)

Uzorky zdarma a vyplaceně.

Též zasíláme 40 m. kanafasu, plátna, zefíru a pod za 18 K.

BRATŘI SVÁTKOVÉ, BOSKOVICE. Založeno roku 1902.

Továrna dámských, plstěných a veškerých druhů slaměných klobouků.

-- -- Cenníky a vzorky na požádání franko. -- --

Turnov - Hotel „Slavia“

Nejlépe doporučený hotel prvního řádu. 31 elegantně zařízených pokojů s elektr. osvětlením. Chvilně známá vyhlášená kuchyně. Lázně v domě, plzeňský prazdroj přímo od čepu. Vlastní omnibus u každého vlaku. Telefon čís. 11.

Antonín Zelinka, hotelieur. □□□□□□

Květiny a růže ve velkém výběru nabízí ::

J. Tuček,

zahradnictví v Předměřicích nad Labem.

Seznam a ceník
zasílá se
zdarma a franko.

Seznam a ceník
zasílá se
zdarma a franko.

Úplné vyhubení krys

docílí se jistě a rychle osvědčeným a sty dikůvzdáními odporučeným prostředkem, aniž by tím domácí zvířata utrpěla. Jen třeba dát pozor na králíky. Půl kilogramu za 2 koruny zasílá

J. Neuwirt, zahradník v Ústí n. Orli.

Račte se přesvědčiti
a při objednávce odvolejte se na tento insert.

Hledají se zástupci!

Jelikož mám 200.000 jabloní a třešní již dorostlých, jsem ochoten je dáti si, spolům neb úvěruhodným P. T. obchodníkům ku rozprodání na tříměsíční úvěr; na kterýchžto lze 30—40 procent vydělati.

Takový spolek, respektive zástupce, obdrží návštěvi (plakáty), které možno vyvěsiti do vůkolních hostinců, čímž na sebe upozorní, že běže do prodeje stromy, kteréž jsou u něho v zásobě od fy. Josef Valc, majitel velkozávodu školkařského ve Věkoších u Hradce Králové. — Upozorňuji na můj obrázek, ceník ovocných stromů, který na požádání zdarma a franko odešlu. **Jos. Valc, majitel velkozáv. školkař. ve Věkoších u Kr. Hradce.**

Cementárny

odborně zařizuje, jakož
i veškeré stroje, pří-
stroje a potřeby k těmto
v nejlepší jakosti a při
levných cenách dodává
odborná firma

Fr. Wawerka,
:: **Lipník.** ::

Drátěná pletiva,

ploty, v každé houštce a síle, tkaniny,
síta a j. dodává firma

Jan Stuchlík ve Vidonicích,
p. Pecka u Nové Paky.

VÁCLAV SETUNSKÝ,
zasílatel a obchod uhlím, vápnem
a umělými hnojivý
v Táboře, na nádraží čis. 591.
Doprava nábytkovými vozy.

Telefon č. 13.

Telefon č. 13.

**Epochální vynález
nejnovější doby!**

Koruna všech pracích prostředků **Furor!**

„FUROR“ jediný rozřešil na cestě vědecké otázku praní prádla na vždy. --
Svým odběratelům ‚FUROREM‘ velmi se zavděčíte.

.... moje choť byla s výsledkem „FURORU“ velmi spokojena, taktéž i jiné dámy. Račtež zaslati zase poštou 5 kg. balíček na dobírku. Vzdor velké síle podobných prostředků nechá se s tím zde dělati pěkný obchod.

Jan Zejval, obchodník, Vídeň.

Generální zastupitelství
: pro Moravu v Brně :
(pí. Lydia Kolátorová), Haberlova 20.